

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yalçın Çakır

“BU DAHA BAŞLANGIÇ,”

Sözün Özü Direnişin Gözü Yalçın Abi

Yalçın Çakır

1961 yılında İstanbul'da doğdu. Çocukluğu Kasımpaşa'da, gençliği Etiler'de geçti. Fotoğrafçılıkla uğraşmaya başladı, 15 yaşında *Hürriyet* gazetesinde serbest bölge muhabiri oldu. Levent Lisesi'nden mezun olduktan sonra Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Fotoğraf bölümünde okudu. *Hürriyet*, *Milliyet*, *Yeni Asır* ve *Cumhuriyet*'te muhabirlik yaptı. Çeşitli televizyon kanallarında ve kuruluşlarda haber müdürlüğü görevlerinde bulundu. Ağırlıklı olarak belgesel ve reality tarzında çok sayıda program hazırladı. Halen Flash TV'de *Gerçek Gündem* programını hazırlayıp sunmaktadır.

Kırmızı Kedi Yayınevi: 233
Güncel Dizi: 7

"Bu Daha Başlangıç"
Sözün Özü Direnişin Gözü Yalçın Abi
Yalçın Çakır

© Yalçın Çakır, 2013
© Kırmızı Kedi Yayınevi, 2013

Yayın Yönetmeni: İlknur Özdemir
Editör: Mert Tanaydın
Son Okuma: Sabiha Şensoy
Arka Kapak Fotoğrafı: Özay Özgüler
Kapak Tasarımı ve Grafik: Yeşim Ercan Aydın

Kitapta kullanılan fotoğraflar: Yalçın Çakır

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Temmuz 2013, İstanbul
ISBN: 978-605-4764-49-5
Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi B Blok
Haramidere-Avcılar İSTANBUL T: 0212 412 17 77
Pasifik Ofset Sertifika No: 12027

Kırmızı Kedi Yayınevi
kirmizikedi@kirmizikedikitap.com / www.kirmizikedikitap.com
www.facebook.com / kirmizikedikitap
Ömer Avni M. Emektar S. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

Yalçın Çakır

“BU DAHA BAŞLANGIÇ”

Sözün Özü Direnişin Gözü Yalçın Abi

Yaşananları tarihin usuna kaydetmek için; haber ve görüntü peşinde koşarken öldürülen, yaralanan, şiddet gören, hapse giren, engellenen, iftira atılan, işsiz bırakılan tüm meslektaşlarımın önünde saygıyla eğiliyorum.

Bana; biriktirebileceğim en önemli hazinenin sevgi, bırakabileceğim en önemli mirasın onur olduğu gerçeğini,

*“Dayan yüreğim dayan...
Bu soluk bu yokuşu da aşar”*

dizeleriyle öğreten sevgili babama;

“Seni çok özlüyorum...”

Canıma can katan anneme;

“Hiçbir zaman istediğin gibi bir adam olamadım, beni affet...”

Yaşama sebebim, yavruma;

“Gözüm arkada kalmayacak. Sevgim hep seninle olacak...”

Yalçın Çakır / Tarabya – Temmuz, 2013

Çalışma odasının duvarına asılı panoya iğnelediği fotoğraflı habere takılı kalmıştı gözleri;

“15 yaşındaki; ÜNZİLE...”

Gazetenin sayfa sekreteri gönderme yapmıştı, “Ünzile” diyerek. 15 yaşındaki kız çocuğu ailesince düğün dernekle satılmış, tecavüz edilmiş, hamile kalmıştı. Henüz yaşamın girdaplarında nasır tutmamış ruhu dayanamamış, kaçıp gitmişti incecik, çırpıcık o bedenden... Çektiği tüm acılarla, açlıkların dindirildiği vücudu üzerindeki haz salyaları kurumadan kaskatı ve mosmor kesilmişti. İçinde lüks AVM’leri barındıran gökdelenler ve önündeki gecekonduardan oluşan fonda, üzeri gazete kâğıtlarıyla örtülmüştü Ünzile’nin. Gazete sayfalarının bir utancı gizlemek için kullanılmasına hep kızardı. İğreniyordu bundan.

Gözü bilgisayar ekranındaki ajanslardan düşen başlıklarda, kulağı müzikte, akli sabah canlı yayında aktaracakları haberlerin dizilimindeydi. Televizyonculuk diliyle “Akış” deniliyordu bu dizilime. Bilgisayara bağlı hoparlörlerden, *The Wall* yayılıyordu oda-ya. Tam karşıdaki televizyonda NTV açıktı. Gencecik bir kız “*Zor İşler*” adlı programda çöp topluyordu, hızla ilerleyen kamyonu yetiştirmeye çalışarak. Sık sık burnunu kapatıyordu eldivenli elleriyle. Bir yandan da işin inceliklerini öğreniyordu, asgari ücretle milletin çöpünü, pisliğini toplayan ağabeylerinden.

Dile kolay, çocuk yaşta girdiği gazetecilik mesleğinde otuz beş yılı geride bırakmıştı. Bunun en az on senesi de *reality* programlarla geçmişti. İhale kalmıştı *reality* ona. *Real*’den bozma bir kelimeydi “*reality*.” Google sözlüğe göre de, “*Gerçeklik, hakikat*” demektir... Rahmetli Aykut Oray sunuyordu ilk *reality* programı. O da yapımcı-sıydı Oray’ın. Sonra, “Ben CHP’den İzmir’de politika yapacağım,”

diyerek bırakmıştı Aykut abisi, sunuculuk macerasını. Ve bu işi icat eden ona kalmıştı, *reality* sunmak. Üstüne de zamk gibi yapıştı. Yılların ödüllü habercisi olmuştu, “*Realitici Yalçın Abi...*”

Neler gelmemişti ki başına. *Reality* sayesinde ünlenmiş, fenomen olmuş ama programlarda karşılaştıkları, ruh yapısını derinden sarsmış ve tüm inançlarını değiştirmişti. Ortada bir anormallik vardı. İçerik ne kadar canlı, kanlı, cinayetli, alengirli, aşklı, seksli ise reyting o kadar yüksek, içerik ne kadar kaliteli ve düzgünse reyting de o kadar düşük geliyordu. Bu program konukları için de böyleydi. Bağırانlar hatta anıranlar varsa reyting yüksek, sakın konuşanlarda reyting düşüktü. Yayından bir gün sonra reyting ölçüm tablolarından saniye saniye değerlendirme raporu çıkartılıyor ve “iş yapan”, “iş yapmayan” konu ve konuklar belirlenip yeni bir yayın politikası oluşturuluyordu. İzleyicinin tercihi diye tanımlanan reyting, yapımcıyı esir aldı, içeriği belirler hale geldi. Kameralar yerleştirilen evler, bir odaya kapatılanların yaşadıkları, kavgaları, dayakları, küfürleri, aşkları, seksleri artık alenen yayınlanıyordu. Tüm ülke de oturmuş, bu yaşananları röntgenci gibi izliyordu. Kaynanalar, gelinler, damatlar üzerinden yapımcılar, televizyon kanalı sahipleri milyon dolarlar kazanırken millet bu rezilliğe doydular. Bu kez diziler girdi devreye. Aile içi ilişkiler, aldatmalar, entrikalar, dolandırıcılık, aşk, seks, silah, namlu, kabadayılık, kanun dışı derin güçler patlamış gidiyordu. O dakikalarda sokaklar boşalıyor, dizide ölenler için cenaze namazları kılınıyordu. Yalanın gerçek, gerçeğinse umursanmaz olduğu bir toplu hipnoz yaşanıyor. Adına da “Reyting canavarı” dendi. Kılıf da bulunmuştu anlayacağınız. Ve o canavar kaliteyle birlikte seviyeyi de aldı götürdü.

Ve “Yalçın Abi fenomeni” işte bu izlenme alışkanlıkları arasında doğdu, büyüdü, patladı. Oyunu kuralına göre oynadıkça ünlendi, ünlendikçe oyunun içine kaldı. Kaldıkça battı, battıkça daha da yükseldi. Tam bir tahterevalliydi oynadıkları oyun aslında. Kendisi gibi konukları da şöhret olmaya başlamıştı kısa sürede. Ama ne şöhret, ama ne ün... Artık diğer kanallardaki programlara davet ediliyorlar ve gidip oralarda da boy gösteriyorlardı. Üstelik para da kazanmaya başlamışlardı bu işlerden.

Amatör klipler mi yapılmadı; şarkılar, türküler mi bestelenmedi.

Akıllısı, delisi, manyağı, psikopati, şizofreni, âşığı, düşmanı, dostu, onurlusu, onursuzu... Yüz binlerce tıklanmaya ulaşmış videolar. Adına yazılmış şiirler, elle dokunmuş halı portreler, üzeri işlenmiş mendiller, açınca *Love Story* çalan kartlar, çok uzaklardan kalkıp gelen hayran bekâr kadınlar. Hediyeler, koliler dolusu ceviz, fındık, kavurma, keçiboynuzu. Oyunları ortaya çıkınca tetikçilerini gönderen sözde işletme sahibi kadın pazarlayıcılar. Ve her defasında yeniden açılan o işletmecilere kestikleri cezaları, düzenledikleri tutanakları fakslayan çaresiz polis memurları... Konularda da, konuklarda da ne ararsanız vardı kısacası. "Akıl hastanesinin bahçesinde burası kadar çeşit olmaz" derdi Yalçın Abi.

Aldatan, şiddet uygulayan ama "karım ve çocuklarım kayıp" diye başvuranlar; kızını aramak için gelip de cep telefonundan hayvan pornosu görüntüsü çıkanlar; enişte adayıyla kaçıp, Yalçın Abi bulunca "ablam sanıp beni kaçırmış, ne var bunda ayol" diye savunma yapanlar; şarkıcı olma hayaliyle kandırılıp pavyona satılanlar ve kadın satıcılarıyla, uyuşturucu çetelerinin internette kurdukları akıl almaz tuzaklar. Soluk kesen operasyonlarla bizzat gidip kurtardığımız kayıp çocuklar, ölüm tehditleri, saldırı, takip ve asla anlatamayacağımız, ölene kadar bizde sır kalacak yüzlerce olay.

Yolda yürüyemiyordu ilgiden. Televizyon programlarına gidiyor, köşe yazılarına konu oluyordu. Çalıştığı kurumun en tanınan iki ekran yüzünden biriydi. Ama bıkmış, bunalmıştı. Ve artık kaçıyor. Ruhun, bedenlen çökmüştü. Bir çare bulmalıydı. Kurtulmalıydı bu programlardan. En azından uzun bir süre *reality* yapmamalı ve kafasını boşaltmalıydı. Üstelik, son birkaç yıldır olmaması gerektiği kadar fazla sahipleniliyordu olayları. Bu da objektifliğini kaybetmesine yol açıyordu. Programa gelen cezalar da kabul edilir sınırı zorlamaya başlamıştı. Televizyon patronları da zorlanıyordu artık bu cezalar karşısında. Reklam geliri cezaları karşılamıyorsa düğmeye basılıyordu.

Bir yol bulup çıkmalıydı bu girdaptan. Gelen son ceza bardağı taşırdı. Yönetim bir hafta ücretli izne çıkardı. Ekranda gözükmeyince gazeteciler aradı. Ne olmuştu Yalçın Abi'ye... Neden programlar canlı değil de banttandı? Ne olacaktı? Eşek çökmüştü... Okyanusta kaçacak ıssız bir ada arıyordu kendisine. İki hafta arayla iki gazetede

birden tam sayfa röportajı yayımlandı. Çok tıklanan üç internet sitesi röportaj yaptı. Gazetelerden birinde başlık aynen şöyleydi:

“Ya bu işi bırakacağım ya da akıl hastanesine yatacağım...”

Senelerce programlarından alıntılar yapanlar bu röportajlardan sonra bir kez daha davet ettiler canlı yayınlarına. Nedenini anlamaya çalışıyorlardı bu kaçışın. E, bir yandan da kendilerine sürekli malzeme çıkartan adam, bırakma kararı almıştı. Peki ama neden?

“Yapma abi yaaa. Sen kült oldun. Sen fenomensin...”

Ara gazı verenler, yapım şirketine transfer etmek isteyenler, üzerinde aldığı maaşın on katı rakam yazan çeki önüne koyup, “Bırak orayı, gel bizde yap programı” teklifinde bulunanlar, samimiyetle eleştirenler ve doğru karar aldığını söyleyenler. Eski hesaplar, yeni kitaplar... Hatta yirmi yıla yakındır aynı kurumda çalışıyor diye onun Flash TV’de hissedar olduğunu sananlar ve bunu yüzüne karşı söyleyenler bile vardı. Yoksa transfer ücreti ala ala oradan oraya zıplamaz mıydı? Salak mıydı bu adam? En çok konuşulduğu ve reytinglerinin de iyi olduğu dönemde neden çekiliyordu ki? Gitti ve anlattı tek tek:

“Yaptığım işin topluma bir yararı olduğuna artık inanmadığıma, ekrana taşıdığım sorunların başta eğitim sistemimiz kökünden değişmeden ortadan kalkmayacağına, feodal yapı değişmeden kadının köle olmaktan kurtarılamayacağına, erkek egemen anlayış ve bakış değişmeden kadın cinayetlerinin son bulmayacağına, hukuksal değişiklikler yapılmadan şiddetin azalmayacağına, kadın sığınma evlerinin sayısı artmadan... Medya kendine çekidüzen vermeden toplumdaki yozlaşmanın bitmeyeceğine. Vs, vs, vs...”

Ve sonunda kanal yönetimi *reality*den almış, habere çekmişti, artık haberci kimliğiyle sektördekiilerin bile hatırlamadığı Yalçın Çakır’ı. Her gün, gece 23.00 sabah 10.00 mesaideydi.

Haberciliğe dönüş

Ekipteki elemanlardan biri geldi:

“Abi gördün mü haberi, dünyanın en güzel mankeni bile aldatılmış. Yapalım mı VTR?”

"Yok yapmayalım VTR. Özendirmeyelim milleti, boş ver..."

VTR dedikleri dijital haberdirdi. Ama kasetten kalan bu tanım sürüp gidiyordu televizyon camiasında.

"Dünyanın en güzel mankeni bile aldatılmış..."

Kamuda yüksek mertebelerden emekli bir ağabeyi gelmişti aklına. "Eşinin kalçasına dokunduğunda kendine dokunmuş gibi oluyorsan aşk bitmiştir," demişti bir sohbet sırasında. "Aşk bitince ne başlar," diye sorunca aynen şu yanıtı almıştı:

"Aşk biter alışkanlık başlar. Ara sıra aldatmak evliliği kurtarır."

"Abi, böyle diyorsun da yenge yapsa kızarsın ama."

"Ağzını topla oğlum. Kalbini kırarım bak..."

Sonra da hemen bastı fırçayı;

"Hem en rezil programları yapıyorsun hem de ahlaktan ahkâm kesiyorsun. Dön haberciliğe de öyle konuş. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusudur, kerata..."

"Nasıl konuşuyorsunuz? Rezil olan sizsiniz. Yıllardır kene gibi beslendiğiniz ülkeyi düzeltseydiniz de bu arızalar olmasaydı."

Kalktı masadan. O günden beri de görüşmüyorlar.

Ve işte dönmüştü habere ve haberciliğe. Sekiz aydır sabah haberlerini Flash TV Ankara Temsilcisi Yılmaz Tunca'yla birlikte sunuyordu. Televizyondaki mesaisinin dışındaki saatlerde sahaya çıkıyor, kamerasını omuzlayıp, bizzat olayların içinde yaşayıp pasını atıyordu.

27 Mayıs 2013 günü Gezi Parkı'na ilk müdahale oldu ve ilk direniş başladı. Fotoğraf makinesini aldı sokağa çıktı. O gün bugündür sokakta. Gün oldu eylemcilerle bir barikatta sabahladı. Gün oldu polislerle aynı kaldırımında uyukladı. Türkiye tarihinin bu en önemli, en uzun süreli, en genç direnişinin bizzat içinde yaşayarak günlüğünü tuttu.

İşte bu kitapta o günlüğü paylaşıyoruz sizlerle...

29 yıl önce... Seveda Tepesi

Gezi Parkı güncesine geçmeden önce sizleri yirmi dokuz yıl geriye götüreceğim. Gezi Parkı'nın imara açılmasına direnenleri ve "yeşil alan olarak kalacak" diyenlere güvenmeyenleri anlamak açısından çok önemli.

Turgut Özal yurtdışına gidiyordu. Elimdeki matbaadan yeni çıkmış gazeteyle yanına gidip manşetteki haberi gösterdim. Gazeteyi aldı, manşeti dikkatlice okudu, sonra geri verdi. Gülmüştü rahmetli Özal.

“Efendim bir yorumunuz olacak mı?”

“Arkadaşlar gerekli açıklamayı yaparlar.”

Yana doğru dönüp dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Bedrettin Dalan’a bakmıştı.

“Efendim. Sevda Tepesi’nin sahiplerinden alınıp Suudi Arabistan Kralı’na satılacağı ve imara açılacağı haberleri doğru mu? Bizat siz devredeymişsiniz.”

Turgut Özal yanıt vermeden tekrar gülümsedi, beraberindeki heyetle uçağa gitti. Konuklar uğurlandıktan sonra dışarı çıktık. Bedrettin Dalan bozulmuştu vaziyete. Suratı asıktı. Ona da sordum aynı soruyu. Yanıt aynen şuydu:

“Biz halktan aldığımız yetkiyle hareket ediyoruz. Ne yapıyorsak bu halkın iyiliği için. ”

O an çekilen fotoğrafı web sitemde paylaşıyor, arşivimde saklıyorum hâlâ.

Sevda Tepesi denilen yer İstanbul Boğazı’nın en değerli yeşil alanlarından birisiydi. Vârislerin tapulu malıydı. İmara kapalı yeşil alandı. Vârisler araziye satmamakta direndiler, ancak sonunda Suudi Kralı’na satılmıştı. Meslek örgütleri devreye girdi, davalar açıldı. Hükümet tarafından arazinin imara açılması için özel kanunlar hazırlandı. Yasalarda değişikliklere gidildi. Defalarca yapılan imara açma girişimleri odalardan, mahkemelerden geri döndü. Başarılı olsalardı emsal nedeniyle İstanbul Boğazı’nda yeşil alan ve mesire kalmayacaktı.

Sevda Tepesi’ne ne oldu dersiniz? Yirmi dokuz sene sonra birileri Sevda Tepesi’ni imara açmak için yeniden girişimde bulunmuş olabilir mi? Ve olduysa kimdir bunlar? İktidarlar değişse de kentlinin malı üzerinden rant sağlama girişimi değişmeden sürüyor mu? Merak eden araştırabilir. Sevda Tepesi denen yeşil alanın geçirdiği süreç; geçmişten ders almamız, son kalan yeşil alanları korumamız,

daha da önemlisi Gezi Parkı direnişinin başlangıcındaki, “çevreci” duyarlılığı, “kentine sahip çıkma” mücadelesini anlamamız açısından çok ama çok önemlidir.

İlk günler

Günlerden 27 Mayıs 2013. Pazartesi. Saat 23.30 sıraları. Ekiple toplantı. Tepebaşı Flash TV binası. Ajanslar taranmış, ana haberden kalanlar izlenmiş, gazeteler ve internet siteleri kontrol edilmişti. Ankara büroyu da bağlattı ve her akşam sorduğu o soruyu sordu:

“Neler var arkadaşlar?”

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, ABD Temsilciler Meclisi ve Türk Amerikan Birliği heyeti ile görüşmüş. Ancak haber değeri taşıyan bir gelişme yok. TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Makedonya’da. Oradan da bir şey çıkmaz. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Bakanlar Kurulu toplantısına başkanlık etmiş, sonrasında Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç açıklama yapmış. Bir bakacağız neler dediğine. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu Burdur’da. CHP ayrıca 1 Haziran 2013 Cumartesi günü İstanbul Kadıköy’de “Demokrasi ve Özgürlük Mitingi” adıyla bir miting düzenlemeye karar vermiş. Üçüncü sayfa haberleri diye tanımladığımız yangın, kaza, cinayet ne varsa tek tek saydı çocuklar. Gündem zayıftı. Başka gelişme olmazsa ana haberden dolduracaktık bülteni.

Daha on dakika geçmemiştii toplantının üstünden. Yapımcılardan Emre İşcan koşarak geldi. Peşinden de hem yapımcı hem de seslendirmeci olan Eren Sunay.

“Abi, Taksim’deki Gezi Parkı var ya. Orada küçük çaplı olay çıkmış. Yol açmak için ağaçları sökmeye kalkmışlar ama vatandaş engel olmuş... Yapalım mı?”

“Sorulur mu çocuklar,” dedim. Bu habersizlikte ilaç gibi gelmişti. Ajanslardan düşen görüntülerde modacı Barbaros Şansal konuşuyordu. “Bu park hepimizin,” diyordu Şansal.

“Sosyal medyadan duydum koşarak geldim. Bu park İstanbulluların. Ağaçları kestirmeyiz. Burada evsizi de kalıyor, alkoliği de. Kimsesizi de kalıyor, kedisi köpeği de... Bu park hepimizin. Sahip çıkalım.”

Ardından başkaları girdi kadrāja. Onlar da tepkiliydi kepçelerin gece yarısı parka girmesine. Üstelik iddiaya göre ağaçlar kepçelerle parçalanarak sökülüyordu yerlerinden. Parka gelen Taksim Gezi Dayanışması da yıkımı engellemiştir. Ardından da Twitter ve Facebook üzerinden, "Parkına sahip çık" çağrıları başladı. Önce yakında oturanlar geldi. Ardından üniversite öğrencileri son metro ve son otobüslerle geldiler Taksim'e. Sırt çantaları ve çadırlarını da yanlarına almışlardı. Şarkılar söyleniyor, gruplar kendi aralarında sohbet ediyordu. Parkın Harbiye yönündeki çıkışına doğruydum o anda eylemcilerin yoğunluğu. Yanlarında termoslarda çay ve kahve getirmiş, birbirlerine ikram ediyorlardı. Sonra seyyar satıcılar aldı haberi. Sucusu, köfteci, poğaçacı toplandı. Önceleri üç beş kişi olan eylemcilerin sayısı giderek artıyordu. Sabaha kadar çadırlar kuruldu.

Kepçeler tam Divan Otel'in karşısından girmeye kalkmıştı parka. Harbiye'den, yani metronun Gezi Parkı girişinden Ceylan Otel'in sınırına kadar olan alanı tıraşlayacaklardı. Sonra kendilerini şantiye sorumlusu olarak tanıtan birileri geldi. Aşağıdan parka doğru baktılar. Hatta seslendiler de:

"Ağaç kesmiyoruz. Buradan yaya yolu açacağız. 3 metrelik bir koridora ihtiyacımız var."

Kırmızı tişörtlü, 23-24 yaşlarında bir genç elini salladı onlara, gidin buradan der gibi.

"Ağaç kesmiyoruz diyorsunuz. Bu ne? Ağaçları kökünden kırarak, parçalayarak alıyorsunuz. İzin vermeyeceğiz buna. Gidin buradan. Makinelerinizi de alın ve gidin."

Kendisini, "Terzi yamağı" olarak tanımlayan modacı Barbaros Şansal çok heyecanlıydı o akşam. Parka gelen haber ajanslarının gece muhabirleriyle konuşuyor ve tepkisini dile getiriyordu.

"Valla gece saat 2. Ben bunu internetten, sosyal paylaşımдан görünce donumun üstüne pantolonumu giydim geldim. Neden buradayız? Burası Gezi Parkı. Burası toplumsal belleğin önemli merkezlerinden bir tanesi. Ufak ufak kemirilmeye başlandı. Önce köprü yıkıldı ve parkın 2. kısmı imha edildi. Derken AVM projesiydi, ağaç kesimiydi ve gece yarısı operasyonuyla greyderler, dozerler parka

girmeye başladı. Burası çok önemli bir turistik ve tarihi bölge. Yabancılar var, gençler var, çocuklar var, alkollüler var. Ve yasadışı insanlar var. İnsanları kovalayan. Bunlar gerçekler. Hiçbir önlem alınmadan, hiçbir tebligat yapılmadan böyle paldır küldür girilen işler çok güven veren işler değiller. O yüzden bu sentin sakini olarak, mal sahibi olarak, 56 yaşında bir vatandaş olarak, vergi ödeyen vatandaş olarak bu park da benim. Parkıma sahip çıkmaya geldim."

Gün ışıırken Gezi Parkı'ndaki eylemci sayısı yaklaşık 50 civarındaydı. Parka gelenlerin hemen tamamı çevreye duyarlı gençler ve konuyu uzun zamandır takip eden Taksim Dayanışması bileşenlerinden oluşuyordu.

Nasıl başladı?

Gezi Parkı'yla ilgili eylemler yeni değildi aslında. İlk eylem Taksim metro çıkışında 2013 yılı Mart ayında başlatılmıştı. Metronun çıkışında imza toplanıyordu, ağaçların kesilmemesi ve parka inşaat yapılmaması için. Bıkmadan usanmadan her gün geldiler ve anonslar yapıp "100 bin imza" istediler.

"Ağaçların kesilmesine karşıysanız siz de bir imza verin. Gezi Parkı hepimizin. Gezi Parkı'nın alışveriş merkezlerine peşkeş çekilmesine karşıysanız imza atın. İstanbullular, bu park sizin de parkımız..."

Hayli imza atılmıştı ama henüz 100 bin sayısına çok vardı tarihler 27 Mayıs 2013'ü gösterirken. Gezi'de eylemciler toplanmaya devam ederken biz de bültene döndük. Akışı hazırladık. Ve artık 28 Mayıs 2013 Salı sabahına girmiştik. Jenerikle birlikte saat 07.06'da yayın başladı. Gezi Parkı eylemi ve yıkım girişimi henüz haber sıralamasında birinci sıraya yükselecek kadar önemli değildi. O nedenle ilk dört haber içinde sunup geçtik. Saat 09.00 sıralarında Gezi Parkı haberini bir kez daha yayınladık.

"Bu iş büyür" dedi Yılmaz Tunca yorum yaparken. Gazetelerin pek çoğu haber değeri bile bulmamış, bulanlar da arka sayfalar da küçük görmüşlerdi geceki müdahale ve eylemi. Türkiye'nin en önemli eylem, direniş ve müdahalelerine yol açacak olaylar zincirinin ilk gecesi böyle geçmişti. Ortak kanaatimiz, Gezi Parkı olayının büyüyeceği yönündeydi. Gelişmeler ve gazetecilik tecrübemiz bunu gösteriyordu bize...

Yayın bitimi kameralarımızı alıp parka gittiğimizde eylemcilerin sayısı üniversite öğrencileri ve çeşitli derneklerin üyelerinin katılımıyla iyice artmıştı. Yayıldıkları alan da yunuslu havuza yaklaşmıştı. Kimi eylemciler yanlarında getirdikleri yün yumaklarını ağaçlara sarıyor, kimi resim yapıyor, kimileri de spreyle boyalarla içeriğinde siyasi söylemler bulunmayan afişler ve pankartlar hazırlıyordu. Ağaçların sökülme, dozer ve kepçelerin sokulmaya çalışıldığı bandın hemen altında faaliyet yarım kalmış, iş makineleri öylece bekliyordu. İnşaat firmasından hiç kimse yoktu. İşçi dahi kalmamıştı çevrede.

Ben de diğer basın mensupları gibi detay fotoğraflar çekip izlenim topluyordum. Durum sakindi. Saatler öğleye yaklaşırken parkın içinde giyimleri ve hareketleriyle eylemcilere benzemeyen adamlar dolaşmaya başladı. Çevreyi kontrol ediyor, bir aşağı bir yukarı gidip gözlem yapıyorlardı. Kimdi bu adamlar? İki parkı iyice inceledikten sonra Taksim girişine doğru yürümeye başladı. Arkalarına takıldım. Doğrudan Çevik Kuvvet noktasının yanındaki

prefabrik yapılardan oluşan, girişinde özel güvenlikçilerin beklediği bölüme gittiler.

Çevik Kuvvet noktasında bir hareketlenme yoktu. Çay içen, sohbet eden, bariyerli alanın içinden eylemcilere bakan polislerden aldığım hava operasyon yapacakları yönünde değildi. Bir süre bekledim. Parktaki adamlardan üçü daha dönüp şantiye yönüne gidince iyice meraklandım. Bunlar inşaat firmasının ya da taşeron firmanın elemanları mıydı? Yoksa sivil belediye personeli mi? Ya da polis mi? Bu incelemenin nedeni neydi? Parktakilerin teçhizat ve güçlerini mi kontrol etmişlerdi? Yoksa inşaata yeniden girişmeden önce tansiyonu mu yoklamışlardı? İçlerinden birine yaklaştım:

“Merhaba. Şantiyede mi görevlisiniz?”

Öylece baktı suratıma, hiç yanıt vermeden yürüdü. Arkadan iki kişi daha geliyordu. Bej renk pantolon, kahverengi enine çizgili kısa kollu açık bej tişört giymiş bıyıklı olan şahıs yanımdan geçerken ona da, “Kardeş şantiyeden misiniz? Bir şey soracağım,” dedim ama nafile, o da yanıt vermedi. Birkaç adım gittikten sonra durdu, döndü ve “Yok eylemciyiz” dedi gülerek. Daha yanıt vermeme fırsat kalmadan hızla uzaklaştılar. En çok bıyıkları dikkatimi çekmişti. Üst dudağın hemen üstünden çizgi halinde düzeltilmiş, burnunun altından sağa ve sola inceltilmişti kıllar. Şekilcilikten oldum olası nefret ettiğim için kendime kızdım. Antikapitalist Müslümanlar denen grup bu tür eylemlere destek veriyordu. Onlardan birisi olabilirdi bu adam da. Ve parkın içine doğru geri döndüm.

AVM konusunda çelişkili açıklamalar

Bir daha hatırlayalım, tarih 28 Mayıs 2013 Salı. Saatler öğlen civarı. Yer İstanbul Taksim Gezi Parkı. Yani az sonra kopacak ve aylar sürecek fırtınanın hemen öncesi. İşte o fırtına öncesi, Taksim’de ve Gezi’deki yerleşime bir bakalım:

Taksim Meydanı’nda ne TOMA ne akrep denilen araçlar ne de Çevik Kuvvet var. Gezi Parkı’na vatandaşlar rahatça girip çıkabiliyor. Gezi Parkı’na çıkan basamakların bittiği noktadan yirmi metre kadar ileride, 1 Mayıs 2013’te yerleşen ve orada kalan Çevik Kuvvet polislerinin bulunduğu alan seyyar demir parmaklıklarla

çevrilmiş durumda. İçinde bir tane prefabrik yapı, bir TOMA bulunuyor. Sırtınızı The Marmara Otel'i'ne döndüğünüzde karşınızda Çevik Kuvvet noktası, sağda ise inşaat firmasıyla belediyenin ortaklaşa kullandığını sandığım, girişinde özel güvenlik bulunan prefabrik yapılardan oluşan alan yer alıyor. Bu alanla Çevik Kuvvet noktasının arasındaki koridordan Gezi Parkı'na geçilebiliyor.

Bu parkın tarihçesini eylemler ve müdahaleler olana kadar herhalde pek çok insan bilmezdi. Hatta geceleri içinden geçilmeye korkulan bir alandı. En son 2013 yılının Nisan ayında gündeme gelmişti Gezi Parkı. O da, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'la kendi partisinin belediye başkanı Kadir Topbaş arasındaki fikir uyuşmazlığından. Şimdi buraya çok ama çok dikkat... Aslında her şeyin ortaya çıktığı tarih bu: Nisan 2013.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan proje ile ilgili 2012 yılı Nisan ayı sonunda yaptığı açıklamada Topçu Kışlası'nın yeniden inşa edileceğini, AVM ve rezidans olarak faaliyet göstereceğini açıklamıştı. Erdoğan konu ile ilgili yaptığı açıklamada şunları söylemişti:

"O zaman ne dedik, 'olacak' dedik, şimdi oluyor. Bu tabii kışla olmayacak. 'AVM, belki rezidans olarak hizmet görecek' demiştik. Yani kışla olmayacak."

Ancak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, partisinin genel başkanı Başbakan Erdoğan'ın açıklamasından tam bir gün önce; "Oraya AVM yapılmayacak" demişti. Neymiş, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin seçilmiş belediye başkanı, "Gezi'ye AVM yok" demiş. Niye demiş, aralarında meslek odalarının da bulunduğu kentin sahipleri itiraz etmişler. Sonra ne olmuş, daha önce İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapmış, ardından Başbakan seçilmiş olan Recep Tayyip Erdoğan bu açıklamayı düzeltivermiş. Nasıl? İşte yukarıdaki açıklamayla.

Aslında fikir ayrılığı gibi gözükse de bu bir "tanımlama" farkıydı. Boyutla, ölçüyle, metreyle ve işlevsellikle ilgiliydi bu tanımlama da. Yani oraya bir bina dikilecekti ama o binanın içiyle, işletilmesiyle ilgili bir tanım farkı. Bunu fikir ayrılığı olarak algılamayı tercih eden medyanın küçük bir bölümü haber yapmıştı. Hatta, Başbakan

Erdoğan'ın Topbaş'ı ters köşeye yatırdığı yorumlarına bile neden olmuştu. Tarihler o sırada Nisan 2013'ü gösteriyordu. Yani, Gezi Parkı'na kepçelerin girmesinden hemen bir ay önce. Bu ısrar ve bu açıklamalar hemen dedikodulara da yol açmıştı. En başta, bu alanın birilerine söz verildiği konuşuluyordu. Bir diğer söylenti bu alanın medya sektöründen çekilmeye hazırlanan bir gruba verileceği şeklindeydi. Bunlar dedikoduydu. Elde ne bir belge ne sözleşme metni ne de taahhütname vardı. Hatta alanda inşaat faaliyetini sürdüren firmaların işi ihaleyle mi, ihalesiz davetle mi, nasıl aldıklarını bile araştırmadı kimse. En azından yazan çizen olmadı. E, Uğur Mumcu gibi araştırmacı gazeteciler kalmayınca belge yerine dedikodu konuşulur olmuştu medyamızda da.

Taksim yayaların mı olacak?

Ama işin aslı başkaydı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nde alınan kararla Taksim alanı komple ve sil baştan yenileniyordu. Haziran 2013'e kadar bitecekti çalışmalar. Trafik meydana yer altına tünellerle alınacaktı. Bunu anlatan üç boyutlu animasyon filmler medyaya dağıtılmış, ben dahil bir Allah'ın kulu da çıkıp "Ya arkadaş ne yapıyorsunuz siz? Kentin en önemli ve de en değerli meydanını halka sormadan nasıl bu kadar değiştirirsiniz," dememişti. Videolar yayınlandığında tartışma bu çalışmalar süresince tıkanacak trafik konusuna indirgenecek kadar sığdı yani. Bir de haberlere alınan İstiklal ve Taksim esnafının cılız tepkileri vardı, "müşteri kaçacak" türünden. Ama o sıralarda birileri, "Bu kent bizim. Tarihi dokuya zarar veremezsiniz" diyerek hukuksal çalışmaya başlamıştı bile. Kimdi onlar? Televizyonlar vermediği için kimsenin de haberi olmamıştı bu çevreci hukuksal girişimlerden.

Şimdi buraya da dikkat edelim. Tartışma neyle başladı? Gezi Parkı'na kepçelerin girmesiyle. Ağaçların sökülmesiyle. Yani belediyeden gelen animasyonlu filmleri döndüre döndüre yayınlayan medyadan kimse itiraz etmedi o filmin içinde dönenlere. Hatta o filmde, Gezi Parkı'nın, Taksim'in üzerinden kuşbakışı geçiliyor, caddelerde süzöldükten sonra sanal dükkânların, kafelelerin arasından da ilerleniyordu. Yani Nisan 2013'te Kadir Topbaş,

“AVM olmayacak” dediğinde, Başbakan Erdoğan da, “Olacak” diye düzelttiğinde, işin sanal kısmında olan olmuştu zaten. Başbakan’ın sonradan yaptığı hemen tüm açıklamalarında, “Bunu yapacağımızı söylemiştik. Animasyonla da göstermiştik. O zamanlar neredeydiniz,” demesinin dayanağı da buydu. Hoş sonradan Başbakan AVM tanımını, “Sizin anladığınız türden uluslararası ölçülerde bir AVM oraya zaten sığmaz,” şeklinde revize etse de bugünlere gelinmesine neden olan Topçu Kışlası ve ona ev sahipliği yapacak Gezi Parkı bir anda gündeme oturuverdi.

Gezi Parkı’nın geçmişi

Peki ama neydi bu Topçu Kışlası ve Gezi Parkı’nın gerçeği, dünü ve bugünü? Uğruna insanların öldürüldüğü, ezildiği, kurşunlandığı, gaza boğulduğu, sürüklendiği, gözlerini kaybettikleri, günlerce tüm baskıya ve şiddete rağmen direnerek korumaya çalıştıkları Gezi Parkı alanıyla geçmişte de bu kadar oynanmış mıydı?

Taksim ve Gezi Parkı’nın da içinde bulunduğu geniş bir alan çeşitli Osmanlı tebaasına (Türk, Rum, Ermeni, Frank) ait mezarlık olarak kullanılmaktaydı. Bu mezarlıkların üzerine ve yanına 1806 yılında Halil Paşa Topçu Kışlası inşa edildi. Kışla, askeri işlevlerinin yanı sıra cambaz gösterileri, at yarışları, Rum hacıların konaklaması gibi amaçlarla da kullanılmaktaydı. II. Meşrutiyet döneminin başında İstanbul’a getirilen, meclisi ve padişahı korumakla görevli avcı taburları kışlaya konuşlandırıldı. Derviş Vahdeti’nin liderliğinde 31 Mart Ayaklanması sırasında avcı taburları buradan Sultanahmet Meydanı’na, Meclisi Mebusan’a yürüyüşe geçip isyanı başlatmışlardır. 31 Mart ayaklanmasının Hareket Ordusu tarafından bastırılması esnasında hasar gören ve sonrasında önemini yitiren kışla, 1913’te Sanayi ve Ticaret Şirket-i Milliye-i Osmaniye’ye satıldı. Binanın orta kısmındaki eğitim alanı futbol sahası haline getirildi ve uzun yıllar futbol maçları ve çeşitli gösteriler için kullanıldı. Cumhuriyetin ilanından sonra da kışlanın avlusundaki futbol sahası futbol karşılaşmaları için kullanılmayı sürdürdü ve kışla Taksim Stadı adını aldı. 1923 yılında Türkiye Milli Futbol Takımı ilk resmi maçını bu sahada Romanya’ya karşı yaptı. Sonradan

İnönü Stadi'nın yapılmasıyla kışla bu işlevini kaybetti.

Mezarlıklar 1926 yılında sökülmeğe başlandı ve alan parselle-nerek özel mülkiyet olarak satıldı. 1930'lu yılların sonunda Fransız mimar Henri Prost'un hazırladığı imar planı doğrultusunda Halil Paşa Topçu Kışlası'nın da yıkılmasına karar verildi. Kışla 1939 yı-lında yıkıldıktan sonra, ortaya çıkan taşlar Gezi Parkı inşaatı için kullanıldı. Orijinal olarak tiyatro, sinema ve sergi salonlarının yer aldığı Prost projesinden 1940'lı yıllarda vazgeçildi. 4 Eylül 1942'de İsmet İnönü'nün katıldığı resmi açılışla başlayan Gezi Parkı inşası 1943 yılında tamamlandı ve dönemin belediye başkanı Lütfü Kırdar tarafından açıldı. Etrafına daha sonra yeni otellerin yapılması ve çevre düzenlemeleriyle, parkın kapladığı alan zamanla azaldı. Uzun yıllar park küçük revizyonlar görerek bugünlere geldi.

16 Eylül 2011 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi oybir-liği ile Taksim Yayalaştırma Projesi'ni kabul etti. Bu plan 4 Ocak 2012 tarihinde Anıtlar Kurulu tarafından da onaylandı. Bu proje kapsamında yeniden inşa edilecek Topçu Kışlası'nın üç katlı ola-cağı ve yaklaşık 28.900 metrekarelik bir inşaat alanını kaplayacağı açıklandı. Mevcut parkın yerine bir bina inşa edilecek olması ve parkın yok olması hususlarında birçok sivil toplum örgütü ve grup olumsuz eleştiriler getirdi. Projenin resmen açıklanmasından itiba-ren birçok etkinlik, protesto ve yürüyüş düzenlendi.

6 Şubat 2012 tarihinde Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası Gezi Parkı'nın tescillenmesi için 2 Numaralı Kültür ve Tabiat Var-lıklarının Koruma Kurulu'na başvuruda bulundu. 5 Haziran 2012'de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Topçu Kışlası'nın aslına uygun olarak yeniden inşa edileceğini açıkladı. Bu konuda ilk protesto-lardan birisi 6 Haziran 2012 tarihinde gerçekleşti. Gezi Parkı'nda toplanan Taksim Dayanışması grubu üyeleri bir basın açıklaması yaparak dağıldılar. 4 Ekim 2012 tarihinde Gezi Parkı'nın yıkılması için ilk çalışmalar başladı. Kışla inşaatı projesi kapsamında parkın meydana ve Cumhuriyet Caddesi'ne bakan kısımlarında yer alan dükkân sahiplerine sözleşmelerinin yenilenmeyeceği, bundan böy-le kiralarnı işgaliye olarak vereceklerine dair tebligat yapıldı. Proje kapsamında parktaki ağaçların proje müellifi şirket tarafından işa-retlenmesi de bu dönemde başladı.

2012 yılının Kasım ayında, başta Taksim Dayanışması grubu üyeleri olmak üzere birçok kişi ve kuruluş Gezi Parkı'nın betonlaşmasına karşı Taksim'de nöbet tutacaklarını açıkladı. 2 Mart 2013 tarihinde Taksim Dayanışması grubu üyeleri parkın yıkımına karşı Taksim metro istasyonu çıkışında imza kampanyası düzenlemeye başladı. 14 Nisan 2013 tarihinde bu alanın kışlaya dönüştürülmesini protesto amaçlı Taksim Gezi Parkı Koruma ve Güzelleştirme Derneği tarafından "1. Taksim Gezi Parkı Festivali" düzenlendi. Festivalde şu ana fikir açıklandı:

"Bizlerin yaşam alanına bir proje yapılacaksa, mutlaka fikrimizin sorulması gerektiğini düşünüyoruz. Halk olarak bu projenin derhal iptalini istiyoruz."

Ve bu festivalden tamı tamına 33 gün sonra, 27 Mayıs 2013 gecesi projenin iptali yerine parka kepçe ve dozerlerle girildi. Her şey de böylece başlamış oldu. Şimdi biz 28 Mayıs 2013 Salı günü kaldığımız yerden tanıklığımıza devam edelim. Önce Ankara'da neler olduğuna bakalım. Çünkü orada olanlar Taksim'i, İstanbul'u, Türkiye'yi gelecek olayların da ilk sinyallerini veriyordu.

Alkol Yasağı ve "İki Ayyaş"

28 Mayıs 2013 Salı... Ankara'da "alkol havası" vardı, Gezi Parkı'na gece yapılan ağaç kesme operasyonu henüz yeterince yankı bulamamıştı. AKP'li vekillerin hazırladığı alkol kullanımı, satışı ve reklamlarına kısıtlama, yasak ve cezalar içeren tasarı birkaç gündür gündemde üst sıralardaydı. Ve bir gece yarısı ekmelemlerle, çıkartmalarla kabul edildi o yasa. Artık akşam 10'dan sonra perakende içki satışı yasaktı. AVM'lerin içindeki toplu satış mağazalarından imanı gevreyen mahalle büfeleri, bayiler ve bakkallar kızgındı bu karara. O toplu satış mağazaları kapanınca vatandaş mahallelerdeki satış noktalarına yöneliyordu. Bunun da önü kapatılmıştı. Turizm bölgelerinde de ciddi kayba neden olacağı belirtiliyordu bu uygulamanın. Yasanın altı ay sonra yürürlüğe gireceği söylene de ok yaydan çıkmıştı bir kere.

İşte bu gündemle toplandı TBMM’de siyasi parti grupları. Gezi Parkı’nda ağaç direnişinin birinci sabahı, Ankara’da ise alkol yasaklarının kabulünün birinci sabahıydı. Sırasıyla, MHP, AKP, BDP ve CHP liderleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulunacaktı. Artık bıkkınlık veren, toplumu da geren bu kürsü erkekleşmeleri medyada geniş yer buluyordu doğal olarak. Herkesin derdi aynıydı, kendi tabanına ve topluma TBMM kürsüsünden mektup yazmak. Gündemi de çoğunlukla Başbakan Erdoğan belirliyor, muhalefet liderlerinin yanıtları ona yanıt yetiştirir bir içerik taşıyordu. Haber kanallarının genellikle canlı yayınladıkları gruplardan AKP’ninki başlamıştı. Kürsüde Erdoğan, karşısında AKP’liler.

“İki tane ayyaşın yaptığı yasa sizin için muteber oluyor da inancın emrettiği bir gerçek, vaka niçin sizler için reddedilmesi gereken bir olay haline geliyor?”

Başbakan daha konuşmasını bitirmeden CHP soru önergesi hazırladı. “İki Ayyaş”ın Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olduğu konuşulmaya başlandı, anında. Ama kimse bunu kürsüden ya da basın açıklamasında telaffuz etmedi. CHP’liler bile isim anmadan girdiler topa. “Kimmiş o iki ayyaş açıklayın” dediler.

Şaka gibiydi. Duyunca inanmamıştık ilkin. Kulislere, Başbakan Erdoğan’ın, “Evinizde içmenize karışıyor muyuz?” dediği yansıdı. Alkol yasağının TBMM’de kabul edilmesinin ardından muhalefete eleştiri için sarf edilen bu sözler, “özel hayata müdahale” olarak algılandı. Tehlike olarak görüldü. Bunun bir sonraki adımı ne olacaktı? “Evinizde içmenize” diye başlayan konuşma, yasağın kapsama alanının ilk fırsatta genişletileceği anlamını mı taşıyordu? Halkın ağzı torba değil ki büzesin, katlanıyordu yorumlar. Ortak kanaat şöyleydi:

“Bunların asıl hedefi laiklik. Ülkeyi nereye götürüyorlar? Yatak odamıza girdiler, 3 çocuk istediler. Eteğimize karıştılar, parklara bahçelere bekçi koyup gençleri kovaladılar, törenleri iptal ettiler, askeri bitirdiler, aydınları cezaevlerine tıktılar, şimdi de masamıza, mutfağımıza, içkimize, özel hayatımıza karışıyorlar. Yetmedi, bu ülkeyi emperyalist işgalcilerden kurtaran, hilafeti kaldıran ve

laik demokratik cumhuriyeti kuran Atatürk'e dil uzatılıyor, aşağılanıyor..."

28 Mayıs 2013 Salı günü sabahı TBMM'de yapılan bu konuşmanın, evinde oturan, göbeğini kaşıyan, sahaya çıkmamış, direniş alanına hiç girmemiş, olayları ekrandan gösterildiği kadarıyla izleyen, 19 Mayıs'larda, 29 Ekim'lerde, 10 Kasım'larda camına, balkonuna Türk Bayrağı asarak olanlara sessiz tepki gösteren kitlelerin sokağa dökülmesinde büyük payı ve katkısı olacaktı.

Ankara'nın zirvesinden atılan taş yuvarlana yuvarlana, katlana katlana insanların usuna düşecek ve bir çığa dönüşüp sokaklara taşacaktı. Kitabın ilerleyen sayfalarında neredeyse günün 24 saati eylemcilerle, polisle dip dibe yaşanan o anları okuyunca anlayacağız bunu.

Başbakan'ın konuşması internette yayın yapan haber sitelerinde geniş yer bulmuştu. Gezi Parkı'nda o sıralar iletişim engellenmediğinden cep telefonu ve tabletlerle izleniyordu her şey. Haberler parktaki eylemcileri iyice gerdi. Anında, "Alkolüme karışma", "Özel hayatıma bulaşma" gibi dövizler yazıldı. Yüksek tondan da tartışılıyordu, "İki Ayyaş" konusu parkın içinde.

Ağaçlara sarılanlar

Parkı dolaşıp kolaçan eden sivil adamlar ayrılmıştı oradan. Amacım inşaat firmasından bir yetkili bulup konuşmaktı. Yürüye yürüye parkın alt çıkışına gelmiştim. Tam Divan Otel'in karşısındaki merdivenin başında duvarın dibine bir kadın oturmuştu. Yanında da bebek sayılacak yaşta bir çocuk vardı. Mendil, su ve benzeri şeyler satıyordu. İki kişi geldi ve tezgâhını toplamasını istedi. Kadın anlamamıştı. Çevresinde kadını tanıyan tiner bağımlısı birkaç genç vardı. Gençleri kollarından çekerek uzaklaştırdılar. Kadına da "kalk, topla eşyalarını" diye bu kez daha sert tondan uyarıda bulundular. O kadın normalde oraya her gün gelir ve seyyar satıcılık yapardı, kimse de "kalk git" demezdi. Anormal bir şeyler dönüyordu. Yanımdaki gazeteci arkadaş, "Bunlar bir şeyler yapacaklar. Kadını kaldırdılar, tinerci çocukları da uzaklaştırdılar" dedim.

“Yok yaa abi, sen de macera arıyorsun. Hava çok sıcak. Müdahale edecekleri yok. Senin gönlünden geçen o. Fotoğraf çekebilmek için fırsat kolluyorsun. Git yat evine. Akşamdan beri nöbette değil misin sen?”

Yavaş yavaş Ceylan Otel yönüne yürüyorduk parkın içini boydan boya geçerek. O sırada üzerlerinde sarı renkli çalışma kıyafeti bulunun dört kişi geldi. Ellerinde uzun demir çubuklar ve sarı bant ruloları vardı. Ceylan Otel’e yakın bir yerden demir çubukları toprağa çakmaya başladılar. Önce kimse ne olduğunu anlamadı. Sonra eylemcilerden biri gelip çaktıkları ilk demir çubuğu söküp yere attı. Birden birkaç eylemci daha geldi. “*Gidin buradan*” diye bağıryorlardı işçilere. İşçilerden birisi, “*Buraya işaret koyuyoruz. Yola kadar yıkılacak. Kaldırım açılacak. Size karışmıyoruz. Siz şurada durun. Biz çalışalım,*” dedi. Bir anda yirmiye yakın eylemci toplandı adamların başına. Bağırıp gitmelerini söylüyorlardı. Bir eylemci işçilerin elindeki diğer demir çubukları da çekip aldı ve yere attı. İşçiler hızla uzaklaştılar alandan. Bu bir tahrik miydi? Eylemcilerin tepkisini ölçme mi? Yoksa bir operasyon başlatmak için bahane mi, anlayamamıştık tam olarak.

Gezi Parkı'nın girişine doğru döndüm bu kez. Polis noktasını kontrol edecektim. Ne olur ne olmaz diyerek geniş açı objektifi taktım kameraya. Her şey normal gözüküyordu. İki Çevik Kuvvet polisi TOMA'nın hemen yanında plastik iskemlelere oturmuş sohbet ediyordu. Diğer polisler de arkadaki barakada bekliyordu. Ama giyinmiş ve hazırlanmış durumdaydılar. Bu kez parkın alt girişine (Divan Otel karşısı) yürüdüm. Birden 15-20 kişilik bir grup koşarak parka girdi. Hepsi sivildi. İçlerinde az önce gördüğüm, parkı ko-laçan eden adamlar da vardı. Önce tartışma, ardından küfürleşme oldu. Eylemcilere saldırdılar. Tekme tokat sokak kavgası çıkmıştı. Eylemcilerle bu adamlar alt alta üst üste kavgaya ediyorlardı. Yerlere yuvarlananlar oldu. Tam da tüm eylemcilerin dikkati ve kavgayı ayırma çabası bu yöne doğrulmuşken arkadan 30 kadar Çevik Kuvvet polisi parka daldı. Kendileriyle birlikte gaz bombaları da dört bir yandan yağıyordu. Bir polis omzuna astığı çelik tüpten turuncu renkli bir sıvı püskürtüyordu çiçekleri ilaçlar gibi. Ortalık bir anda griye büründü.

Kırmızılı kadın

İşte "kırmızılı kadın" fotoğrafı da o anlarda çekildi. Polis elinde ne silah ne sopa ne de taş bulunan gruba çok sert müdahale ediyordu. Ancak ilginçtir, eylemciler önce dağıldılar, sonra hızla bir araya toplandılar. Sloganlar atarak, "Gezi Parkı bizim, bizim kalacak" diye bağıryorlardı. Polisin durmaya niyeti yoktu. Her yandan gaz bombası kapsülü yağıyordu. Polis cop da kullanıyordu. Ortalık savaş alanına dönmüştü. Ulusal Kanal haber kameramanı Bülent Ünal o itiş kakışta yere düştü. Yüzünün bir yanı kanlar içindeydi. Şaşırdığım, Ünal'ın yerden kalkıp önce kamerasını kontrol etmesi ardından da çekimini sürdürmesiydi. O anları Flash TV'den Eda Yalçın'a şöyle anlatacaktı Bülent Ünal:

"Aktivist arkadaşların çevreyi koruma amaçlı yaptığı eyleme polis hunharca biber gazı kullanarak müdahale etti. Basın mensubu olarak görevimi yaptığım sırada bir Çevik Kuvvet polis memuru beni itti ve başımı yere çarptım. İlk olarak bir şey olmadığını

düşünerek kalktım ve işime kaldığım yerden devam ettim, ancak kısa bir süre sonra başımda bir ağrı oluştu ve elimi başıma sürdüğümde kan aktığını gördüm. Hemen Taksim İlk Yardım'a gittim ve gereken müdahale yapıldı."

İnsanlar yerlerde sürükleniyor gaz kapsüllerinden kendilerini korumak için ağaçları siper alıyordu. Ancak polislerle birlikte sivil giyimli adamlar ağaçlara sarılan eylemcilere saldırıyor ve 3-4 kişi birlik olup söküp alıyorlardı ağaçlardan. Gazdan etkilendiği için geride kalan bir meslektaşımız vardı. FOX TV haber kameramanı Ömür Dilmen. Polislerle tartışıyordu. Birden bir Çevik Kuvvet polisi üzerine doğru yürüdü. Önce vuracak sandık. Ezer gibi itti Ömür'ü. Sadece ama sadece görevini yapmaya çalışan kameraman arkadaşımız yere düşmüş ve kamerası kırılmıştı.

Çok organize bir saldırı görüntüsü vardı ortada. Parkın hemen altındaki dozer ve kepçelerin sürücüleri yerlerini aldı. Marşa basıldı ve iş makineleri yeniden çalışmaya başladı. İnsanlar ağaçlara tırmandı. Ağaçların gövdelerine sarıldı. Aşağı inip kepçelerin altına girmek istedi. Ancak polis her noktadan geliyor ve suyla, gaz bombasıyla, tüplerden sıkılan kimyasal maddelerle geri püskürtüyordu eylemcileri. Kepçe, üzerinde insan bulunan ağaca doğru ilerliyordu. Yüreklar ağza gelmişti. Ağaçlara çıkan ve sarılanlara bu kez gazlı, kimyasal maddeli, tekme, tokatlı müdahale başlamıştı. Bir eylemci kopartılıyor, hemen ardından bir başkası sarılıyordu ağaca. Biri indiriliyor diğeri tırmanıyordu.

Kepçelerin önündeki milletvekili

Kısa sürede toparlandı gençler. Parkta yaşlı ve orta yaşta insanlar da vardı. En çok zararı onlar gördü. Gazdan dolayı yerlere çökenler, kusmak ister gibi öksürenler öfkeyle polise el kol hareketleri yapıp, "Yeter artık. Düşman mıyız!" diye bağıırıyordu. Kaçanlar geri döndü. Gaz biraz dağılmıştı. Tekrar sloganlar yükselmeye başladı parktan. BDP İstanbul milletvekili Sırrı Süreyya Önder koşarak geldi. Polislerle mahkeme kararlarına rağmen yıkıma devam edilemeyeceğini söylüyor ve belge getirin diye bağıırıyordu. Bir yandan da

itiş kakış sürüyordu aralarında. Neredeyse göğüs göğüse, burun buruna bir direniş sergileniyordu. Polislerle Sırrı Süreyya Önder ve eylemciler, solukları birbirine karışacak kadar yakındılar. Önder, ısrarla şirket temsilcilerinin gelmesini istiyordu. Döndü, yan tarafta az önce giydikleri zabıta yelekleriyle bekleyenleri gösterdi.

"Bak şirket yetkililerine zabıta gömleği giydirip gönderiyorlar buraya. Bana şirket temsilcileri lazım. Sen şirketlerin polisi misin? Halkın polisi misin? Bunların yıkmak izni var mı? Var mı izni gösterin. Ben şimdi gelsem buradan bir ağaç kessem bana kestirir misiniz?"

BDP'li Sırrı Süreyya Önder birden sola döndü ve hızla aşağı inmek istedi. Polis vekil mekil dinlemeden fiziki engellemeye girişmişti. Çevredekiler, "Vekili bırak. Vekilime dokunma!" diye bağıriyordu. Bir polis sırtındaki tüpten Önder'e ve çevresindekilere gaz sıkmaya başladı. Tam o anda Sırrı Süreyya Önder aradan sıyrılıp ileri fırladı. Toprak yığınının üstüne atladı. Kepçelerin tam ortasında durdu. İnşaat firmasının görevlileri ve sivil polisler de arkasından. Tam arkada da polis elindeki var gücüyle eylemcilere müdahale ediyordu. Beyaz gömlekli, gömleği pantolonunun dışına sarkıtılmış şahıs, "Sayın vekilim. Bir saniye" diyerek kendisine engel olmaya çalışıyordu. Önder, "Duracak bu cihaz!" diye bağırdı.

"Kimseye de müdahale etmeyin. Duracak bu cihaz. Bu iş sağ-sol işi değil. Bu işin vebali var. Kurdun kuşun hakkı var."

Sırrı Süreyya Önder ısrarla kulağına eğilen, elinde son model dokunmatik telefon bulunan beyaz gömlekli şahsa, "Ne var kardeşim, belge getirin" dedi ve gitti kepçenin tam altına girdi. Üzerinde sarı renkli iş önlüğü olan kepçe operatörü şaşkın şaşkın çevresine bakınıyordu. Bir ara ayağa kalktı, yardım ister, talimat bekler gibiydi. İş makinesinin önüne bir de Türk Bayrağı asılmıştı. Hemen yukarıda sivil bir polis memuru, hem de Sırrı Süreyya Önder'le aynı renk kareli gömlek giymiş bir polis memuru, elindeki telsizden bir yerlere durumu özetliyordu. Yıkım işlemine ikinci kez

engel olunmuştu. Polisler şaşırmıştı. Dokunulmazlığı olduğu için bir şey yapamıyorlardı. Geri çekildiler. Polis amirleri kepçenin altından çıkması için ikna etmeye çalışıyordu Önder'i. Bazı polisler çalışmalara engel olduğu için suç işlediğini söylüyordu. Ama bir adım oynamadı yerinden.

"Gitmiyorum abi. Yazık günah ya. Bu ağaç başka türlü kurtulmaz. Öbür dünyada vebali var. Çift cihanda vebali var. Polis burada özel şirketin polisi gibi, personeli gibi davranamaz. Hiçbir vekil bu ağacın dalından daha kıymetli değil."

Parkın kenarına yığılmış ve tam karşıda Divan Otel önünde birikmiş insanlar polisleri ve şantiye çalışanlarını yuhalamaya ve sloganlar atmaya başladılar. Polis geri çekilmeye başlamıştı. İş makinelerinin operatörleri aşağı atlayıp kaçtı. Önder polisin geri çekilmesi ve iş makinelerinin operatörlerinin gitmesiyle kalabalığa kısa bir konuşma yaptı. O sırada eylemciler arasından, "Yuhhh! Satılmış basın!" sesleri yükseldi. Sırrı Süreyya Önder, "Basın emekçisi arkadaşlara tepki göstermeyin," diye uyarıyordu kalabalığı. Bu tepkinin nedeni haber kanallarının geceki ağaç yıkma girişimine yeterince yer vermemesi, gazetelerin de büyük çoğunlukla yazmamış olmasıydı.

Geriye döndüğümüzde gördüğümüz manzara korkunçtu. San-ki dozer geçmişti parkın içinden. Çadırlar, insanların eşyaları, çantaları, yiyecek ve içecekleri darmaduman olmuş parçalanmıştı. İlk başta kavgayı çıkartanlar da kaçıp gitmişlerdi. Herkes nefes nefese kalmıştı. Eylemciler polislerle tartışmaya başladı. Kimdi bu siviller? Polis mi, taşeronun adamları mı, kim? Ben görmedim ama bir torba içinde getirilen zabıta yeleklerini apar topar giydirmeye başlamışlardı o sivillere. Kameralar da kaydediyordu bunu. Ve ekranlarda yayınlandı o anlar.

Ortalık biraz sakinleşti. Polisler tamamen geriye, Taksim Meydanı girişine çekildiler. Ancak artık emindim, eylemci gibi parkta dolaşan, oturan ve belki de çadır bile kurmuş polisler olmalıydı alanda. Bütün yüzüm ve gözlerim terledikçe yanıyordu. Hazırlıksız yakalanmıştım. 1 Mayıs 2013'ten bu yana bu ikinci gaz yiyişimdi. 27 gün sonra tatmıştık yine o iğrenç kokuyu. Profesyonel gaz maskem yoktu. Ameliyat maskesiyle idare etmiştim, 1 Mayıs'ta Şişli'de DİSK genel merkezinin sokağında öldüresiye sıkılan gazdan kaçarken. 1 Mayıs'la, Gezi direnişinde gaz aynı, polis aynı, milletvekili bile aynı, adresler farklıydı sadece.

Gezi Parkı müdahaleleri ve 1 Mayıs müdahalelerindeki farkı ve benzeşmeleri görmek, kenti ve ülkeyi idare edenlerin açıklamalarını, uygulamalarını tam olarak anlamak açısından o güne, 1 Mayıs 2013'e mutlaka dönmemiz lazım.

Taksim kutlamaya kapatılıyor

1 Mayıs 2013 Çarşamba

İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu yanına İl Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın'ı da almış günlerdir aynı sözleri tekrarlıyordu:

"Taksim'e çıkmak isteyenlere müdahale edilecektir..."

Bakalım neler olacaktı?

30 Nisan gecesi evden çıkmadan tüm hazırlıklarımı tamamlamıştım. Canon EOS 5 D Mark ii gövdeye SIGMA 12-24 mm DG, HSM EX lensimi taktım. Canon 28-135 mm IS USM objektif, SIGMA

70-300 DG OS HSM objektifleri de orijinal kılıflarıyla kot pantolonumun kemerine astım. Yıllanmış gazeteci yeleğimin geniş ceplerine, yedek CF kartları, 2 adet yedek kamera pilini ve Canon 50 mm 1.8 objektifimi yerleştirdim. Sırt çantamı almadım. Artık, serbest olarak her yöne rahatça hareket edecek konumdaydım.

Saat 23.15'te evimden hareket ettim. Yollarda yoğun güvenlik önlemi vardı. Televizyon binasının bulunduğu Tepebaşı'nda gecenin o saatinde neredeyse adım başı bariyerler dizilmiş ancak henüz ulaşım durdurulmamıştı. *Gerçek Gündem* programını birlikte sunduğumuz usta yorumcu Yılmaz Tunca'yla bir gün önceden anlaşmıştık. Sabah saat 07.00'de programı Taksim Meydanı'ndan açacaktık.

Kameraman arkadaşım Emre İşcan'la saat tam 06.30'da kanaldan ayrıldık. Taksim'e kadar her yer adım başı kesilmiş, demir bariyerlerle Tarlaabaşı Bulvarı'na çıkan tüm yollar kapatılmıştı. Kasımpaşa'dan dolaşıp, Habertürk binasının yanından alana ulaşmaktı amacımız. Her bariyerde gazeteci kimliklerimizi göstererek Divan Otel kavşağına kadar geldik. Bundan sonra yola yaya devam edecektik.

Taksim meydanı ve Gezi Parkı inşaatları gerekçesiyle alanın sol tarafının neredeyse tamamı sunta levhalarla perdelenip insanlara daracık koridorlar bırakılmıştı. Genç, yaşlı, hasta, engelli yürümek zorundaydı. Divan Otel kavşağından meydana kadar kapatılan yolun sağ tarafında yayaların yürümesi için oluşturulan daracık koridordan ilerleyip alana girdik. 1 Mayıs 1977'de kürsünün kurulduğu Gezi Parkı'na çıkan basamakların hemen üstüne ajansların ve televizyonların canlı yayın araçları konuşlanmıştı. Alan dört bir taraftan bariyerlerle kapatılmış, kademeli olarak iki-üç kuşak polis, özel tim ve Çevik Kuvvet'ten, insan duvarları oluşturulmuştu.

Ve saat tam 07.06'da Yılmaz Tunca'nın anonsuyla 3G canlı yayılımız başladı. 7-8 dakika süren yayından sonra hızla televizyona döndük. Bültenin kalanını stüdyodan tamamlayıp kapanış jeneriğiyle sokağa çıktım. Fotoğraf makinemle çektiğim ilk kare bomboş Tarlaabaşı Bulvarı'ydı. Asmalı Mescit'i kapatmışlardı. Basın kimliği-me rağmen, "Yok kardeş, yasak" dedi polisin biri. E, yasaklar delinmek için konulduğuna göre, "Durmak yok, yola devam" deyip Tünel'e yöneldim.

Eski baro başkanı ve şimdinin akil insanı Yücel Sayman ve hayat arkadaşının işlettiği kafelerin olduğu pasaja daldım. Tam da o anda Yücel Sayman karşıma çıkıverdi. Belki on kez programlarıma konuk aldığım, birlikte yargılandığım Sayman'la merhabalaştık.

"Yücel Bey, yoruyorlar sizi Akil toplantılarında..."

"Her yeri kapatmışlar, bu nasıl şey kardeşim?"

Gülümsedik karşılıklı, 1 Mayıs'ını kutlayıp direkt Tünel'in girişine çıktım. Asmalı Mescit sokağını aşamamıştım, tünel kazıp ulaşmıştım Taksim'e gidecek İstiklal Caddesi'ne. Eee, azimli sıçan, taşı delermiş... İlk durağım bana izin vermeyen polisin yanı oldu. Ama bu sefer bariyerin "öteki" yanındaydım. "Kolay gelsin" dedim. Teşekkür etti. Galatasaray'a kadar polis ve turist dışında kimse yoktu. Bir de duvarlara yapıştırılmış, henüz tutkalları kurumamış 1 Mayıs afişleri. Şaşırdım, bunca önleme karşın nasıl yapıştırmışlardı bu afişleri.

BDP'den Sırrı Süreyya Önder ve Sabahat Tuncel basın açıklaması yapıyordu meydanda. Gazeteci ve polis ordusu alanı kuşatmaya gelecek marjinal grupları bekliyordu. Havada polis helikopterleri, kuytulara polis köpekleri ve sabah kahvaltısı niyetine dağıtılan kumanyalarını olaylar çıkmadan bitirmeye çalışan polis memurları...

İstanbul Emniyeti'nde izinler kaldırılmıştı. Tüm şubelerden polisler alandaydı. İçlerinde tanıdıklarım da vardı, merhabalaştık, kucaklaştık. Anadolu'dan gelenlerden bir kısmıyla hatıra fotoğrafları çektik. "Vayy Yalçın Abii!" diye bağırıyordu, *reality* programlarından anımsayanlar.

Milletvekilleri Sırrı Süreyya Önder ve Sabahat Tuncel alandan ayrılıp lüks otelin girişindeki kafeteryaya oturmaya hazırlanırken, izinli gelen 20 kişilik bir sendikacı grubu anıtın dibinde basın açıklaması yapıyordu. Kazancı Yokuşu'nun başında anılarım beni 1977'nin 1 Mayıs gününe götürdü. İlk kaçan gruptandık, ateş başladığında. Mavi rengini hiç ama hiç unutamayacağım bir kamyon duruyordu yokuşun tam girişinde. Bizden sonra onlarca insan öldürülmüştü orada.

Geri dönüp BDP'li vekillerin oturduğu kafeteryanın önüne geldim. Tam fotoğraf çekecekken Sırrı Süreyya Önder ayağa kalktı, elini uzattı. "Ooo kimler gelmiş. Yalçın Abi de buradaymış!" Hafif

dalgacı, biraz neşeli, biraz da şaşkındı İmralı-Kandil arasında mekik dokuyan barış güvercini. *Reality*ci Yalçın Abi, 1 Mayıs kutlamalarındaydı. Buyur etti, Önder. Teşekkür edip 2-3 kare fotoğraflarını çekip yanlarından ayrıldım.

Belli ki, bugün bu alana bırakın girmeyi, en az 3 kilometre bile yaklaşamayacaktı işçi ve emekçiler. En iyisi Şişli'ye, DİSK Genel Merkezi'ne gitmekti. Gezi Parkı'na çıkan basamakları tırmanırken eski DİSK Genel Başkanı CHP milletvekili Süleyman Çelebi'yle karşılaştık. Telefonda bir canlı yayına bağlanmıştı. Gözleri kan çanağı gibi kırmızıydı ve ağlar gibi akıyordu. Öpüştük. Şişli'den geliyorlarmış. Polis müdahale etmiş. Gaza ve şiddete alışkın olan bedeni buna rağmen sarsılmıştı.

Biber gazı başlıyor

Tam da o anda genizlerimiz yanmaya başladı. Polisin Şişli'de boşalttığı biber gazları taa Taksim'e ulaşmıştı. 20'li yaşlarda bir turist kız ağlayarak ilerliyordu ki polisler durdurup yüzünü suyla yıkamaya başladılar. Nefes almakta zorlanıyorduk, Taksim Gezi Parkı'nda. Siz bir de Şişli'dekilerin halini düşünün.

Gezi Parkı'nı boydan boya geçip ilerledim. Harbiye'ye yaklaştığımda rüzgâr havadaki gazı iyice dağıtmıştı ancak genzim hâlâ yanıyor, gözlerim yaşıyor ve sürekli tükürme ihtiyacı hissediyordum. Radyoevinin önünde esnaf her zaman vızır vızır arabaların geçtiği caddede top oynuyordu. Caddeye çıkan tüm sokakların başında bariyer ve her bariyerin başında da 10-15 kişilik Çevik Kuvvet polisi bekliyordu. Her bir sokakla diğer sokak arasında da 40-50 kişilik Çevik Kuvvet ekibi kaldırımlara oturmuştu.

Tam o sırada bir patlama sesi geldi. Dalmıştım, ödüm koptu. Kenter Kültür Merkezi yakınında Pangaltı'ya inen sokakta 5-6 kişilik yüzleri maskeli bir grup sapanlarla bilye atıyor, ellerindeki taşları fırlatıyorlardı. Sivil bir polisin, "Zet nerede! Zet gelsin!" diye bağırdığını duydum. Ardından iki tane zetçi (tüfekte gaz bombası atan polis) ardı ardına patlattılar tüfeklerini. Ben de polislerin dibinde fotoğraf çeke çeke aşağıya doğru koşuyordum. Sapanla atılan misketlerden biri Çevik Kuvvet polislerinden birinin şeffaf

kalkanını delip geçti. Kalkanlarını yan yana getirip yere çömeldiler. Ben de bir binanın kapı boşluğuna sindim. Çok garip ama o anda Asteriks filmlerindeki Romalı askerlerin kalkanlarının ardına sakanmaları sahnesi geldi aklıma.

Sonra bir başka polis siyah kauçuk görünümlü, el bombasına benzeyen şeyin pimini çekip ileriye fırlattı. Müthiş bir ses geldi, ardından da gaz bulutu. Rüzgâr tersten esiyordu. Bir anda gazın içinde kalmıştık hepimiz. Nefes alamıyordum. Gırtlığım boğulacak gibi tıkanmıştı. Geriye dönüp Harbiye'ye doğru koşarken, birisi kolumdan tuttu ve beni bir dükkâna çekti. Plastik bardaklarla su doldurmuşlar, limonları kesip hazırlamışlardı. Önce yüzüm yıkandı, sonra da limon sürdüler cildime. Biraz da yedirdiler. Rahatlamıştım.

Şişli'ye kadar bu böyle sürdü gitti. Gazı yedikçe uzaklaş, biraz rahatlayınca yeniden yaklaş. Ve limonla suyu yanından ayırma... DİSK Genel Merkezi'ne yaklaştığımda her şey bitmişti. Anacaddenin üzerinde ezilmiş karanfiller kan izleri gibi yerlere saçılmıştı. Fotoğrafta daha iyi bir açı yakalamak için asfalta eğildiğimde kusacak gibi oldum. Yerden gaz fışkırıyordu adeta.

Ortalık savaş alanı gibi

DİSK'e çıkan basamakların başında, atılan bombalarla yanmış sendika bayrakları tütüyordu yerlerde. Tam sağa dönüp DİSK'in sokağına girecekken ardı ardına patlayan gaz bombalarından kaçanlar neredeyse ezecekti beni. Her şey yeniden başlamıştı. En dikkatimi çeken kara çarşafli bir kişinin diğer eylemcilerle birlikte koşarak önümden geçmesiydi. Deklanşöre bir kez basabildim. Öksürmekten iki büklüm olmuşken, bu kez yüzlerindeki maskeleri boyunlarına düşmüş üç genç suyla kafamı yıkamaya başladı. Elime de limon tutuşturup gaza boğulmuş DİSK'in sokağına geri döndüler. Nasıl oluyordu da onlar gaza dayanıyor, ben iki büklüm kalıyordum. Onlar gençti ben orta yaşlı. Onlar eylemci direnci taşıyordu, ben gazeteci. Direnmenin anlamı yoktu. Bir an önce gaz maskesi edinmeliydim.

Gaz biraz dağıldı, benim ciğerler toparlandı, yeniden DİSK Genel Merkezi sokağına girmeyi denedim. Ortalık adeta savaş alanıydı. DİSK'in önünde gazeteciler ve eylemciler... Şişli Camii'ne doğru 500 metre kadar ilerde de Çevik Kuvvet polisleri. Karşılıklı soluklanıyorlar. Bazı işyerlerinin camları kırılmış. Bir hurdacı el arabasıyla dolaşıp polisin attığı gaz bombası kapsüllerini topluyor. "Kaç lira eder bunlar, yediğin gaza değer mi?" dedim, "Alüminyum. Kilosu 2 lira. Ekmek parası" dedi. Çok toplamıştı, hasılat iyiydi yani. Bugün bir emekçinin yüzü gülecekti, anlaşılan.

Sonra mı? Sonrası mekân değiştirdim. Kasımpaşa civarlarında başlayan biten irili ufaklı çatışmalar ve yine gaz, yine oksijen. Sonra yine Taksim... Bu bugün Taksim'e uzun yürüyüşler sonucu üçüncü çıkışım. İsmet Berkan'la karşılaşip selamlaşıyoruz. Az ilerde CNNTURK Taksim manzarasında canlı yayında. Gün neredeyse bitecek. Ve insanların inşaat çukurlarına düşmemesi için gaz bombalarıyla oluşturulan bulutlarla korunan Taksim Meydanı'nda İstanbul Valisi basın açıklamasında...

"Her şey işçi ve emekçilerin güvenliği için..."

Eve dönüş zamanı, ama nasıl? Ne metro çalışıyor ne de otobüsler. Eeee, ne demiş büyüklerimiz: "Yollar yürümekle aşınmaz."

Akşamüstü eve varıp televizyonu açıyorum. Bir kız başından gaz bombasıyla vurulmuş, her yanından duman fışkırıyor. O sırada orada bulunmadığıma hayıflanıyorum. Kızın durumu çok kötü. Üzerime yapışan biber gazından arınmak için yıkanıyorum. Koltukta uyuyakalmışım. Gece yarısı telefonum çalıyor. Şoför gelmiş, mesaiye gideceğiz. Ben uyuklarken televizyon da açık kalmış. Ekranda kan kırmızı "Son Dakika" yazısı... Okmeydanı'nda bir kadın daha gaz bombasıyla vurulmuş. Televizyonda sabah bülteni için toplantı yapıyoruz. Ajanstan gelen son açıklama da, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu'dan.

"Onlar marjinal grup üyesi. Bizde kayıtları var..."

Gaz maskeli hayat

Ve işte o 1 Mayıs'tan tam 27 gün sonra, 28 Mayıs 2013 günü biber gazını yeniden tadıyoruz Taksim Gezi Parkı'nın içinde. Ve bende hâlâ profesyonel gaz maskesi yok. Televizyonu aradım, Teknik Müdür ve İzleyici Temsilcisi Hadi Karaoğlu'nu bağlatıp muhabir ve kameramanlara nereden gaz maskesi aldıklarını sordum. Onun yönlendirdiği arkadaşla konuşup Karaköy'e indim. Normalde 100-120 lira arasında satılan tam yüz korumalı maskeler 200-300, olaylar çıkmadan 40-50 liraya satılan yarım yüz maskelerse 90-100 liraya satılmaya başlanmıştı. Araya sora bu işi profesyonel olarak yapan firmaya ulaştım. 165 TL verip bir tam yüz maskesi ve ucuna takılan profesyonel gaz filtresi aldım. Artık tam teşekküllüydüm. Gaza gelmeden gaza girip daha farklı fotoğraflar çekip gözlem yapabilecektim.

Tekrar Taksim'e dönmek için tünele bindim. Elimdeki gaz maskesiyle bir başka gözüküyordum herhalde. İnsanlar önce bir bakıp sonra uzaklaşıyorlardı. Tünel'den İstiklal'e doğru yürürken 5-10 kişilik gruplar halinde ellerinde dövizlerle yürüyen gruplar gördüm. Anında maske satıcıları türemişti. 100 metrede bir ellerinde ameliyat maskeleri bulunan insanlar, 5 lira, 10 lira diye bağırıyordu. Taksim'e geldiğimde bir dolu otobüs eklenmişti manzaraya. Ve içlerinde uyuklayan, oturan onlarca polis. Alanın sol tarafında

çiçekçilerin olduğu yerin hemen yanında da çok sayıda polis bekliyordu. Ayrıca iki tane de TOMA eklenmişti. Gezi Parkı basamaklarından çıkarken kalkanlarını önlerine koymuş, ayakta nöbet tutar gibi duran onlarca polis vardı. Yanlarından geçip sağdaki daracık koridordan parka ilerledim. Parkın içinde polis yoktu ama üst tarafta bankların olduğu yerde volta atan, banklarda oturmuş telefonla konuşan Çevik Kuvvet polisleri de gördüm. Sanki birkaç saat önce burada büyük bir operasyon yaşanmamıştı. Müdahaleyi duyanlar, okuldan, işten çıkanlar da parka akın ediyorlardı. Eylemciler de kendi hallerinde çadırlarını yeniden kurmaya, yaralarını sarmaya başlamışlardı. Ulusal Kanal haber kameramanı Bülent Ünal'ı gördüm. Kafasının bir yanında kulağının üstü sarğı bezleriyle sarılmış, kan dışarı sızmıştı. O halde çekim yapmaya devam ediyordu.

Ve akşam olduğunda parktaki eylemci sayısı iyice arttı. Çadır sayısı da eylemcilerle birlikte çoğalmıştı. Şarkılar, türküler, sloganların arasında gece oldu. Sonra CHP'den Gürsel Tekin geldi. O anlarda Gezi Parkı'nda ne bir örgüt bayrağı vardı ne de yasal ya da devlet ağzıyla yasal olmayan parti bayrağı... Gündüz meydana gelen olaylardan sonra giderek kalabalıklaşan eylemciler, parktaki nöbeti

devam ettirdi. Gecelemek için çadırlar kuruldu. Eylemciler, 29 Mayıs 2013 Çarşamba günü programını, 12.30'da basın açıklaması; 18.00'de konser ve 22.00'de film seyri olarak belirlemişti.

Twitter başrolde

Televizyona saat 23.00 sıralarında döndüğümüzde eski Bakan Ertuğrul Günay'ın operasyonlara tepki gösteren açıklamaları düştü ajanslardan.

"Fethin yıldönümünde İstanbul'da AVM yapmak için 75 yıllık ağaçları kesmeye kalkanlar, ne Fatih Sultan'ı anlamışlar, ne de Yaradan'ın emrini!"

Uluslararası haber ajansı Reuters, her gün olduğu gibi dünyanın dört bir yanından dikkat çekici fotoğrafları internet sitesindeki "Editörün seçimi" blogunda yayınladı. Ajansın seçtiği 24 karenin ilk sırasında İstanbul'dan bir kare vardı. Reuters fotoğrafçısı Osman Örsal'ın çektiği "Kırmızılı Kadın" fotoğrafıydı bu. Polis memurlarından birinin genç bir kadının yüzüne gaz sıkıdığı anı ölümsüzleştiren bu kare sosyal medyada da Gezi Parkı'ndaki yıkıma verilen tepkinin sembollerinden biri haline geldi daha o anlarda.

Gelişmeleri kontrol etmeye başladım. Ben Park'tayken neler olmuştu gözümüzden kaçan?

Taksim Gezi Parkı Koruma ve Güzelleştirme Derneği üyeleri İstanbul 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na dilekçeyle başvurarak yapılan çalışmanın yasa dışı olduğu yönünde şikâyetle bulunmuştu.

Gezi Parkı'nda önceki gün gece yarısı başlayan ve hâlâ devam eden yıkım gerginliği özellikle sosyal medyadaki tepkilerin de etkisiyle çığ gibi büyümüştü. Twitter ve Facebook'ta #GeziParkı içinTaksime etiketiyle kampanya başlatılmıştı. Mesaj üstüne mesaj yağıyordu.

İşte o tweetlerden bazıları:

Sırrı Süreyya Önder: *Gezi Parkı'ndaki yıkımı kepçenin önünde durarak durdurduk. Herkes gelirse yıkamazlar. Özel şirket elemanlarınıza zabıta yeleği giydirmişler. Neo liberal sistemin özeti budur.*

Ahmet Hakan: *Canımız biber gazı çekti... Gezi Parkı'nda eylem varmış, gidelim bari...*

LDP Lideri Cem Tokar: *Gezi Parkı, Taksim Meydanı, Beşiktaş İskelesi... 40 yıllık liberalim böyle talan görmedim...*

Mehveş Evin: *Hepimiz ağlıyoruz #gezideagacnobeti çünkü yıkıyorlar. Oturduğunuz yerden tweet atmayın. Koruyacaksanız yeriniz burası #GeziParkıİçinTaksime.*

Barbaros Şansal: *ACİL PAYLAŞ! Taksim ve civarı sağduyulu yurttaşlara; Doğru GEZİ Parkı'na. İş makineleri ve kepçeler Divan Oteli yönünden parkı katlediyor.*

Harun Tekin: *Teker teker her bir medeniyet kaybına direnmek, AVM manyaklığına ve doğa katliamlarına karşı kenti ve hayatı savunmak İstanbul'a borcumuz.*

Ahmet Ümit: *#GeziParkıİçinTaksime sadece o güzelim çınarları korumak için değil, çocuklarımızın hayatını korumak için.*

Ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi yazılı bir basın açıklaması göndermişti medya kuruluşlarının fakslarına:

"Cumhuriyet Caddesi üzerinde, Tarlabası-Harbiye yönünde 400 metre, Harbiye-Tarlabası yönünde ise 320 metre uzunluğunda, tek tünel olarak inşa edilen Tünel/Altgeçidin; tüm kazı çalışmaları, fore kazık ve tabliye imalatı tamamlandı. Çalışma alanındaki, (İG-DAŞ, İSKİ, TÜRK TELEKOM, BEDAŞ) gibi altyapı kurumlarına ait deplase çalışmaları da eşzamanlı olarak sonuçlandırıldı. Çalışma alanı dışında kalan bölgelerde yağmur suyu ve atık su imalatları

tamamlanmak üzere. Altgeçit üstü, meydan kaplaması beton çalışmaları devam ediyor. Tünelin yapımının tamamlanmasının ardından, Taksim Cumhuriyet Anıtı etrafındaki araç trafiği, otobüs ve duraklar meydandan kaldırılacak. Gezi Parkı, AKM önü, Talimhane ve İstiklal Caddesi'ne yayalar trafik kesintisi olmadan ulaşabilecek. Araç altgeçidi, Tarlabaşı Bulvarı istikametinde mevcutta bulunan araç otoparkından, Divan Oteli önüne kadar devam edecek. Böylece Taksim, yaklaşık 100.000 m²'lik yayalaşmış bir meydana kavuşmuş olacak."

Kaç bin ağaç kesildi?

Bültenin hazırlığına koyulduk. Sabaha kadar tüm haberler revize edildi. TBMM grup toplantıları, Başbakan Erdoğan'ın "iki ay-yaş" açıklaması, CHP'lilerin buna tepkileri, parka gündüz yapılan ilk polis müdahalesi, bir gece önceki yıkım girişimi ve engellenmesi. Ajanslardan da başlıklar halinde 29 Mayıs 2013 Çarşamba gününün rutin gündemi gelmişti. Yani, kim nerede ne yapıyor bilgileri. Bakalım, aynen aktarıyorum:

1- 3. Boğaz Köprüsü'nün temeli atılıyor. (İstanbul/ 11.00)

2- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Okmeydanı Spor ve Eğitim Vakfı Spor Tesisleri'nin açılışı ile Fetih Kupası Ödül Töreni'ne katılacak. Programda Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı da yer alacak. (İstanbul/15.30)

3- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Sosyal Demokrat Belediyeler Proje ve Hizmet Fuarı"nı gezecek ve fuar açılışında konuşacak, partisinin MYK toplantısına başkanlık edecek Kılıçdaroğlu, muhtarlarla yemekte bir araya gelecek. (İstanbul/10.00-20.00)

4- Sayıştay'ın 151. kuruluş yıldönümü. Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, kuruluş yıldönümü törenine katılacak.

5- Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, OECD Bakanlar Konseyi toplantısına katılacak. (Paris)

6- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ile Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, Bakanlık ve Türkiye Diyanet Vakfı arasında imzalanacak protokol töreni ile “Koruyucu Aile Paneli”ne katılacak.

29 Mayıs 2013 Çarşamba...

Bugün İstanbul Boğazı'nın Sarıyer ilçesi Garipçe köyünde temel atma töreni vardı. Binlerce ağaç kesilecekti bu köprü inşaatı, yolları, bağlantıları için. Abartısız, binlerce ağaç. Başka bir kitapta kaleme alacağım önemli bir araştırma konusu daha var. 3. köprü diye anılan Boğaz geçişinin olduğu alanın ilerisi ve gerisini merak edenler kontrol etsin. Sonra İstanbul'a yeni yapılacak ihalesi biten havaalanının bölgesini kontrol etsin merak edenler. Bakalım kimlerin binlerce dönüm arazisi çıkacak oralarda? Kısırkaya, ilerisi, Garipçe, ilerisi... Sarıyer, ilerisi, Çatalca, gerisi... Kimler ne zaman ne kadar arazi almış? Aralarında ülkeyi yönetenler, bürokratlar, işadamları, atanlar tutanlar, sıkanlar sıktıranlar, çevreci eylemlerde boy gösterenler, vatani için canı feda olanlar var mı? Merak eden baksın, arasın, araştırsın. Sarıyer ilçesi sınırları içindeki alanlarda kaç bin ağaç kesilmiş ve üzerlerine kooperatif adı altında hangi evler, işyerleri kurulmuş. Buralarda hangi ünlü simalar oturuyormuş? Hatta halihazırda hangileri için planlar, hazırlıklar yapılmıyormuş? Araştırmaya başlamak için yapmanız gereken aslında çok basit: Oralarda 50-60 yıldır yaşayan insanlar var. Çoğu Samsunlu, Giresunlu, Rize'li. Bir hafta sonu çay içmeye, ciğerlerinize oksijen doldurmaya ve denizi koklamaya gidin. Kahvelerine konuk olup sorun yaşlılara “buralar nasıldı ve son 30 yılda ne hale geldi” diye. Ellerinizi uzatıp geniş bir daire çizcekler ve başlayacaklar anlatmaya:

“Ahanda şuradan taaa şuraya.....’na ait. Bak tam şuralar,’na ait... Görüyor musun, karşılar yemyeşil ormandı, çalılık dediler ağaçları kesip kesip evleri, alışveriş merkezlerini diktiler. Bak, bak karşıda belediye'nin araçları, dozerleri çalışıyor. Şimdi de orası meralık, barınak adı altında düzeltiliyor. Üstüne evleri dikerler yakında...”

“Dikmezler kardeşim. Dağ başı mı burası, kanun var hukuk var,” diyemiyorsunuz. Dikerler mi, dikerler. Diktiklerini yıkabildik mi? Hayır. Bakın 12 Eylül 1980’den önce İstanbul Boğazı’nın iki yakasından çekilmiş fotoğraflara. Bir de aynı yerleri şimdi görüntüleyin. Yalanı da talanı da anlayacaksınız o zaman. Vay benim ülkeme vay... Vah Uğur Mumcu vah... Boşuna katletmişler senin gibi bir aydını, araştırmacıyı, yazarı be abi. Soygun, talan, hırsızlık, yolsuzluk katmerlisiyle devam ediyor ülkende. Ve vah benim medyama ki vah... Aslında çok da kızmamak lazım medyaya ya neyse:

“Deveye sormuşlar boynun niye eğri, demiş nerem doğru ki...”

Polis şafak baskınında

Her sabah olduğu gibi hava aydınlanırken son bir ajans ve gazete kontrolü yapıp sakal tıraşı olmaya indim. Ancak daha yüzüm köpüklükten yarım bırakmak zorunda kaldım. Ortalık beş dakika içinde karışmıştı. Yapımcılar koşarak geldi.

“Abi parka müdahale var. Polis girdi.”

Öylece yukarı koştum. Polisler sabah saat 05.00 civarı parkta kalanlara müdahale etti. Çadırlar kaldırıldı, yakıldı. Ezildi, parçalandı. Müdahale çok sertti. İnsanlar uykuda yakalanmıştı gaz, copa ve kimyasal maddelere. Elliden fazla polis, gazları, copları, plastik mermileriyle dalmıştı Gezi Parkı’na. Eylemcilerden direnenler, slogan atanlar vardı. Parkın içinden alevler yükseliyordu. Eşyalarını almak için geri dönmek isteyenlere polis engel oluyor hatta dövüyordu eylemcileri. Direnenler coplanarak, sürüklenerek götürülüyordu. Yine sivil giysili insanlar vardı parkın içinde. Polis mi, zabıta mı, yandaş mı nedir belli olmayan siviller. Polisin bu ilk “şafak baskınından” kaçanlar Taksim Meydanı, Kazancı Yokuşu, İTÜ Taşkışla kavşağı, Harbiye ve Gümüşsuyu yönüne doğru koşuyordu. Polisler eylemcileri geri dönmek üzere bezdirmeye, dağıtmaya kararlıydılar. Tek tek kovladılar kaçanları. Yakaladıklarını gözaltına aldılar.

Hemen görüntüleri yayına hazırladım. Biz televizyonculuk dilinde, DSF derdik buna. Yani Doğal Ses Fonda. Bu görüntünün üstüne ayrıca bir metin eklenmediği ve bir seslendirme yapılmadığı anlamına geliyordu. Yaklaşık dört dakikalık bir DSF hazırlamaya koyuldum. Çok dikkatli taramanız gerekiyordu görüntüleri. İçinde küfür geçen konuşma, hakaret içeren kelime, sigara, reklam tabelası, kan, açık yara, silah, bıçak vb. olmamalı, kaçmamalıydı. Yoksa RTÜK devreye giriyordu. Ağır para cezaları geliyordu ardından. Üstelik gece yarısı denetim tamamen bize kalıyordu. Yani televizyonun yasal açıdan ekrana çıkacak tüm görüntüleri denetleyen birimi görevde olmuyordu o saatlerde. Risk almamak için kendim hazırlıyordum bu tür görüntüleri. Zaten yeni ne haber varsa, ekip de kurgulasa izliyordum baştan sona.

Çocuklara talimat verdim bir yandan:

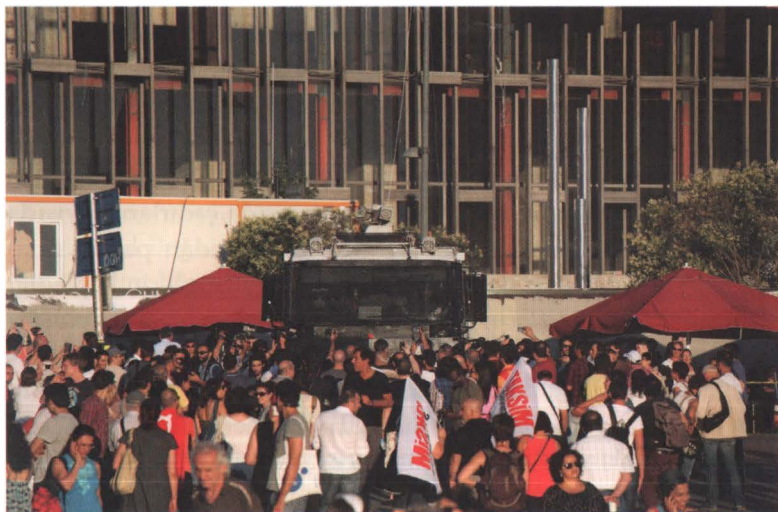
"3 G'yi alın, hazırlanın. Meydandan bağlantı yapacağız... Ben de yayından sonra yanınıza gelirim."

Daha ilk görüntüleri rejije gönderirken devamı geldi müdahalenin. Taksim Meydanı'nda, Gezi'deki polis baskınından kaçan bir genç, TOMA'nın üstüne yürüyüp taşların bile delik açamadığı demir yiğini yumruklayıp bağırıyordu:

"Faşistler. Katiller... AKP'nin polisi. Yuhhh... Gidin buradan!"

TOMA'dan basınçlı su sıkıldı o gence. Basınç o kadar yüksekti ki taklalar atarak yere düştü. Kafasının parke taşlı zemine vurduğu an çıkan o ses yankılanıyordu beynimin tüm kıvrımlarında. Olmadı... Böyle olmamalıydı. Öldüresiye bir müdahale ve elinde silahı bırakın taş bile olmayan insanlara bu kadar sert müdahale olmamalıydı. Ama olmuştu ve olmaya da devam ediyordu. Öyle gözüküyor ki devam da edecekti. Polis aldığı talimatla, halka ait, kamuya açık olan kent parkını yine o halkın elinden kurtaracaktı!..

Her sabah olduğu gibi saat 06.00'da Yılmaz Tunca'yı bağlattım telefonla. Sabaha karşı yapılan müdahale, gecedен kalan gelişmeler, bir gün önceki müdahale ve bugün olacaklar hakkında konuştuk. Yayına girdiğimizde polisin ilk "Şafak Baskını" görüntüleriyle açtık *Gerçek Gündem*'i. Bu kez Gezi Parkı olayları, eylemleri

ve müdahaleleri ile “İki Ayyaş” tartışmaları bültende ilk sıralara yerleşmişti doğal olarak. İşin gerçeği, haberin sırasını değiştiren polisin müdahalesinin sertliği idi. Gaz görüntüleri idi, taş görüntüleri idi, yerlerde sürüklenen insanlardı. Yayın sürerken Yılmaz Tunca, “Gezi olaylarının tartışmasız kahramanı Sırrı Süreyya Önder” demişti.

Bülteni bitirince kameralarımızla doğru Taksim’e gittik. Sırrı Süreyya Önder oradaydı yine. Eylemcilerin sayısı da, cadırların sayısı da artmıştı. Divan Otel karşısındaki çimenlik alandan parkın ortasındaki yunuslu havuza kadar büyümüşü eylemcilerin kapladığı alan. Afişlerin, dövizlerin sayısı da artmıştı. Mini bir revir oluşturulmuştu. Seyyar satıcılar köfte, kahve, çay, su tezgâhlarını kurmuşlardı. En çok da maske satanlar vardı. Bir ara TEMA’nın kamyonu geldi. İçinden ağaçlar indirildi ve eylemcilerin desteğiyle dikilmeye başlandı. Sanki bir gün önce kırmızılı kadın fotoğrafının çekildiği, sanki daha bu sabah polisin darmaduman ettiği müdahaleden geçmiş bir park değildi burası... Toparlanmıştı herkes. Büyük havuzun hemen aşağısındaki yamacı tutan kilit taşlarının üzeri çeşitli gıda maddeleri ve içeceklerle dolmuştu. Akın akın insan geliyor ve buraya bırakıyordu yanlarında getirdiklerini.

Eylemcilerle konuştum. Bir müdahale beklemiyorlardı. Nedenini sorduğumda aldığım yanıt ilginçti:

“Bugün köprüünün temelini atacaklar. Müdahale haberinin medyada birinci sıraya yükselmesini istemezler. Müdahale olursa da ya gece ya da sabaha karşı olur...”

Çıktım parktan, karşıdaki bir kafeteryada çay ve simitle açlığını bastıracaktım. Birkaç Çevik Kuvvet polisi de oturmuş çay içip sohbet ediyordu kendi aralarında. Selamlaştık. Duvara asılı televizyonda NTV açıktı. AKP Genel Başkan Yardımcısı ve parti sözcüsü Hüseyin Çelik, düzenlediği basın toplantısında Başbakan Erdoğan’ın TBMM’de söylediği ‘iki ayyaşın yaptığı kanun’ şeklindeki nitelendirilmesine açıklık getiriyordu. Kamuoyunda Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olarak çoktan anlaşılmıştı bu iki ayyaşın kim olduğu ama biz Çelik’in açıklamasına bir bakalım isterseniz:

“Tamamen sözün gelişi olarak söylenmiştir. A veya B devlet adamını kastederek söylenmiş bir söz değildir. Bunun altında derin manalar, farklı isimler aramanın da bir anlamı yoktur. CHP’liler bundan da bir istismar konusu çıkarma gayreti içinde olabilirler. Bu tamamen sözün gelişi olarak söylenmiş bir ifadedir.”

Başbakan çok kararlı

İstanbul Boğazı’na inşa edilecek 3. köprü’nün yapımını da içeren “Kuzey Marmara Otoyolu Projesi”nin temelleri, İstanbul’un fethinin 560. yıldönümü olan 29 Mayıs 2013’te Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve çok sayıda bakanın da katıldığı törenle atıldı. İstanbul Boğazı’na yapılacak 3. köprü’nün adı Yavuz Sultan Selim Köprüsü olacaktı. Yeni köprü’nün adını temel atma törenine katılan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül açıkladı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün eşi Hayrünnisa Gül ile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın eşi Emine Erdoğan, 3. köprü’nün temel atma törenine kol kola geldi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan konuşmasında sözü Gezi Parkı’na getirdi:

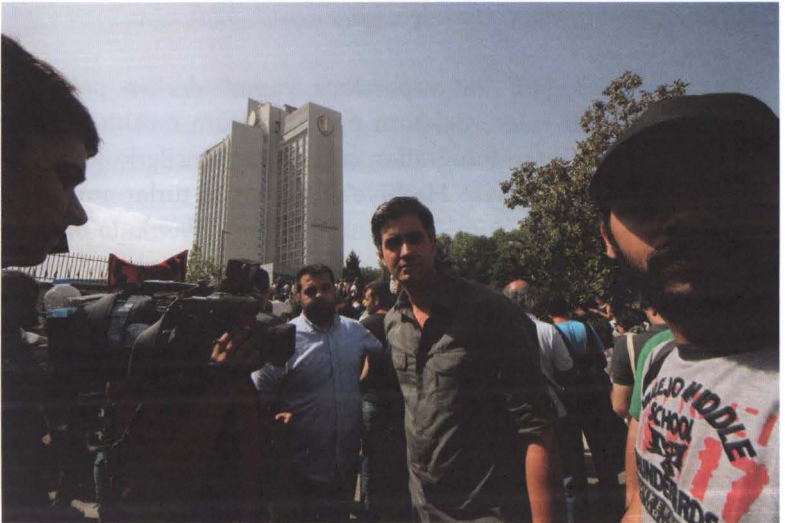
“Ne yaparsanız yapın. Orası için karar verdik. Yapacağız.”

Başbakan Erdoğan, “ne yaparsanız yapın” derken polis yapacağını yapmıştı zaten. Bakalım parkta durum nasıldı? Parkta durum sakindi. Detay fotoğraflar çekiyor, eylemcilerle konuşup arada Taksim’den başlayıp Harbiye’yi kapsayan turlar atıp neler olduğunu gözlemliyordum. Tahminimiz Okmeydanı’nda olay ve müdahale olacağı yönündeydi. Öyle de oldu. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın Okçular Spor Tesis’i’nin açılışına gelmesini protesto eden bir grup Okmeydanı’nda polisle çatıştı. Polise molotofkokteyli ve taş atan gruba, biber gazı ile müdahale edildi. Çevik Kuvvet polisleri bir ara biber gazı kullanmayarak göstericilere sadece boyalı mermi atan tüfek kullandı. Ancak boyalı mermili müdahale etkisiz kalınca polis ekipleri çareyi tekrar biber gazı atmakta buldu. Grup ile polis arasındaki çatışmalar yaklaşık iki saat sürdü. Başbakan’ın

Okçular Spor Tesisi'nden ayrılmasından sonra grup ara sokaklara kaçarak dağıldı. Polis de bölgeden ayrıldı.

Terden yapış yapış olmuş vücudumu duşa atmalıydım. Eve döndüm, gece saat 23.00'te araba gelip aldı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da tam o saatlerde Gezi Parkı'na gelmişti. Beraberinde milletvekilleri Gürsel Tekin, Muharrem İnce ve Umut Oran vardı. Gruba destek veren oyuncu Memet Ali Alabora ile ayaküstü sohbet eden Kılıçdaroğlu, milletvekillerinden oluşan bir grubun Gezi Parkı'nda bekleyeceği sözünü verdi. Gençlerin içinde tepki gösterenler, eleştirenler de vardı, alkışlarla destekleyenler de. Eylemcilerin arasında dizilerden tanıdığımız ünlü simalarda vardı artık.

Televizyona gelince, önce ana haber bülteninden kalan haberleri kontrol ettik, ardından yeni düşen haberleri. 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in uzun süredir hastanede tedavi gören eşi Nazmiye Demirel 27 Mayıs 2013 günü yaşamını yitirmişti. Cenazesi defnedilecekti. Cenaze haberini, kimlerin katılacağı detaylarıyla hazırladık. Adıyaman'da trafik kazasında 10 kişi ölmüştü. Şırnak'ta araç dereye uçmuş, dört kişi yaşamını yitirmişti. 3. Köprü açılışı, CHP ve Alevilerin köprüye verilen isime tepkileri, Başbakan Erdoğan'ın Gezi Parkı için sarf ettiği sözler, CHP Genel

Başkanı Kılıçdaroğlu'nun parkı ziyareti, Gezi Parkı'ndaki son durum ve Okmeydanı'nda çıkan olaylar üzerine kurduk akışın iskeletini. Bir yandan da Gezi Parkı'nı ve Taksim'i kontrol ediyorduk. Gece gergin, kontrollü, nöbetleşe bekleyişlerle geçti. Aslında uyuyan da yoktu parkta. Artık sabah da olmuştu neredeyse. Tam sakal tıraşı olmaya iniyordum.

Uykuda yakalandılar

30 Mayıs 2013 Perşembe... Gezi Parkı eyleminde 4. güne giriliyor.

Sanki filmi başa sarıp tekrar tekrar izletiyordu birileri. Yine yayın saati yaklaşmış, yinetüm hazırlıklar bitmişti ki, müdahale haber geldi. Yine şafak vaktiydi vesaatler yine 05.00'i gösteriyordu. Eylemciler uykularında yakalanmıştı gaza, copa, tekme, kimyasal maddeye, plastik mermiye. Ama bu seferki baskın öldüresiye bir müdahaleyle başlamıştı. Ve Gezi'nin tarihindeki "2. Şafak Baskını" yapılıyordu o anlarda. Haklı çıkmıştı gündüz konuştuğum çocuklar.

Müdahale sabaha karşı oldu. Baskın o kadar sertti ki yayına vereceğimiz görüntülerden, "şiddet içeriyor" cezası gelmesin diye bir kısmını kırmak zorunda kalmıştım. Kelimenin tam anlamıyla vahşet ve dehşetli görüntülerde yaşananlar. Gaz bombası yağıyordu dört bir yandan. Hava henüz çivit mavisine dönerken Gezi Parkı da griye ve kızıla bürünmüştü. Patlama sesleri, çığlıklar, sloganlar, protestolar birbirine karışıyordu. Yerlerde sürüklenenler, dövülenler, tekmelenenler. Ve sivil kıyafetli Neronlar girmişti parka. Neden Neron dediğim görüntülerde gizliydi. Çadırları ateşe veriyorlardı.

Eylemcilerin üzerlerine gelen polisten, gaz bombalarından ve plastik mermilerden kaçmak için tırmanmaya çalıştıkları duvar yıkıldı. Bu sırada çok sayıda kişi yaralandı. Yerlerde kanlar içinde yatanlar vardı. Polis buraya bile acımasızca müdahale ediyor, tuttuğunu sürükleyerek götürüyordu. Polisin bu şiddetinden kaçabilenler çeşitli yönlerde doğru uzaklaşmış ancak hemen toplanıp geri dönmüşlerdi. Kaçanlarla peşlerindeki polis arasında Taksim, Dolmabahçe ve Harbiye'de çatışma çıktı. O ana kadar sadece sloganla tepki veren eylemciler yerlerdeki taşları söküyor ve

eline ne geçerse, gaz bombaları ve TOMA'larla üstüne gelen polise atıyordu. Çatışmalar sürerken İTÜ Taşkılla binası, Pangaltı ve İstiklal Caddesi'nin ara sokaklarında yeni eylemciler belirdi. Duyan geliyordu. Çoğu üniversite öğrencisiydi. Çatışma yayılıyor, olaylar büyüyordu.

Milletvekilleri de vardı o dakikalarda parkta. Aralarında fenalık geçirenler, gazdan etkilendiği için sürekli öksürenler... CHP'li Mel-da Onur bir polis müdürüne "İnsanları içeriye sokmuyorsunuz, elinizde bir belge var mı?" diye sorunca polis müdürü, "Vali beyin emri var" diye cevap verdi. Aralarında CHP'li vekillerin de olduğu bir grup basın açıklaması yapmaya kalktı. Basın açıklamasından sonra bir anda ortalık yeniden karıştı ve polis biber gazıyla bir kez daha müdahale etti.

Sabah bültende ne gelişme varsa aktardık. Yayının normal akışını ardı ardına kesip yeni gelen görüntüleri girdik. Artık eylem ve müdahaleler Gezi Parkı sınırlarını aşmıştı. Dört bir yandan müdahale haberleri geliyordu. Bizim ekip Taksim'deydi. 3G canlı bağlantı yapacaktık. Ortalık sakinleşmişti biraz. Eylemciler tekrar parka döndü. Taksim'de eylemcilerle polisler neredeyse bir aradaydı. Yayına başlamadan ön izleme dediğimiz ekrandan ekibi dinliyor ve meydanın genel havasına bakıyordum. Bir eylemci yaklaşmış, uzaklaşmalarını istedi.

"Satılmış medya. Gidin buradan."

Hemen kulaklıktan yer değiştirmelerini söyledim. Daha alanda ve caddelerde şafak baskınının dumanı tütüyordu. İnsanlar tepkili, öfkeli ve sinirliydi. Ve metro girişinin hemen önünden arkalarına AKM'nin hayaletini alıp durumu anlattılar canlı yayında. Yayını bitirdik, kameramı, sırt çantamı, gaz maskemi aldım dışarı fırladım.

Başbakan'ın çelengini kıran köylü

Ama sizleri de Taksim'e götürmeden önce başka neler yaşandı onlara bakalım. Çok önemli günlerdi bunlar ve mutlaka yazıp tarihe not düşmek gerekiyordu. Isparta'da, Nazmiye Demirel'in son yolculuğuna uğurlanışında yaşanan önemli bir olay vatandaşın sabrının nasıl tükendiğine örnekti. Hadi, Isparta'ya gidelim ve

yaşanan olayın nedenini bir yere not edelim. Çünkü o neden birkaç gün sonra yüz binlerin sokağa çıkmasında en önemli etkenlerden olacaktı. Neydi o etken?

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, 27 Mayıs'ta hayatını kaybeden eşi Nazmiye Demirel son yolculuğuna uğurlanacaktı. Süleyman Demirel, 65 yıllık hayat arkadaşına veda ederken sağlık durumunun kötü olması nedeniyle oturması için getirilen koltuğu kaldırttı. "Oturmam" diyen Demirel, güçlkle de olsa ayakta durdu ve hayat arkadaşını son yolculuğuna ayakta uğurladı. Tören başlamadan hemen önce cami avlusunda yan yana birçok çelenginin olduğu görüldü. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da çelenk göndermişti. Başbakan Erdoğan'ın gönderdiği çelenk bir vatandaş tarafından kırıldı. Adı Bülent Korucu'ydu. Korucu çiftçilikle uğraşıyordu. Anında gözaltına alındı. Atabey İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürülen ve hakkında 'mala zarar vermek' suçundan işlem yapılan çiftçi daha sonra serbest bırakıldı. Serbest kalan köylüye neden çelengi kırıdığını sorulduğunda bakın ne yanıt verdi:

"Başbakan'ın çelengini görünce iki ayyaş sözü aklıma geldi. Sinirlendim. Kırdım. İki ayyaş ne demek. Bu milletin değerleriyle uğraşmasın. Bu milletin yarısı ona oy verdiyse yarısı da vermedi."

Bir gazetecinin camide Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a ait çelenginin bir vatandaş tarafından kırıldığını söylemesi üzerine Demirel günümüz siyasetçilerine ders gibi bir yanıt vermişti:

"Çok ayıp olmuş, bu kadar güzel beraberliğin içerisinde buna bir mürekkep damlatmanın manası yok. Böyle bir hadiseyi kınarım. Herkes kendi hislerine hâkim olsun, ayıp olmuş, ayıp."

Sosyal medyada çığ gibi haber

Şimdi dönelim tekrar Gezi Parkı'na. Sırrı Süreyya Önder'in, CHP'li vekillerin de destekleriyle eylemciler yeniden parkta toplandılar. Artık alana gelenlerin de parka girenlerin de önü alınamaz

olmuştu. Ve parktaki atmosfer de son şafak baskınından sonra değişmeye başlamıştı. Daha örgütlü yapılar, cezaevi ve eylem tecrübesi olan gruplar da parkta kendi çadırlarını, masalarını kurup afişlerini asmaya başlamışlardı. Ancak, bu yapılarla hiç ilgisi olmayan gençler, belki de okul bahçesindeki yürüyüş dışında eylemin "e"siyle ilk kez tanışacak öğrenciler, evinde yaptığı yemeği tence-resiyle kapıp gelen orta yaşlı, başı örtülü-açık kadınlar da akın akın alana geliyordu. İş çıkış saatinden sonra park neredeyse tamamen doldu. Doktorlar, eczacılar, pratisyenler de önlüklerini giyip parka koşmuşlardı. Revir büyütüldü. Çok sayıda avukat da geldi alana. İnsanlara haklarını, gözaltına alınmaları durumunda ne yapacaklarını anlatıyorlardı. Kulak kesildim. En önemli uyarılardan birisi şuydu:

"Gözaltında elinize çanta, eşya, belge, kâğıt, doküman kitap verirlerse almayın. Gözaltına götürülürken yüksek sesle, bağırarak isminizi söyleyin."

Akşam saatlerine gelince işten çıkanların, merak edip görme-ye gelenlerin ve hatta çadırları ve sırt çantalarıyla yakın illerden gelenlerin de katılımıyla eylemcilerin sayısı daha da arttı. Gece

çadırlara yenileri eklendi. Oyuncu Halit Ergenç ve oyuncu eşi Bergüzar Korel de setten çıkıp gelmişlerdi Gezi Parkı'na.

Operasyon ve müdahalelerin sertliği, acımasızca insanların yaralanması, dövülmesi, çadırların yakılması, gaz bombası ve şiddet görüntüleri sosyal medyayı da ayağa kaldırdı. Televizyon ve gazetelere güvenmeyenler sosyal medyadan akan haberlere itibar ediyordu. Bir yandan da twit akını ve sanatçıların kendi web sitelerinden yaptıkları açıklamalar vardı.

Sanatçılar ne dedi

Cem Yılmaz: *"Biz ağaçtan yanayız odundan değil."*

Tarkan: Yaşasın Gezi Parkı... *"Doğanın, toplumun ve bireyin; varlığın, hayatın ve vicdanın birbirinden ayrılmaz tarafları ve birbirlerinin tamamlayıcıları olduğunu düşünürüm. Her birinin diğerinin aklına, duygusuna ve vicdanına sürekli ihtiyacı vardır çünkü. İstanbul Taksim Meydanı Gezi Parkı için de durum aynen böyledir bence. Kentin soluk almasında önemi olan Gezi Parkı'nda şimdi ağaçlar kesiliyor ve doğa yok ediliyor! Bu parkın yerine yapılması düşünülen projeye karar vermeden önce bu kentin insanların 'oyu'na başvurulmalıydı; bu toplumsal ve demokratik bir gerekliliktir. Bireyin direnmesi, üst düzey değerleri koruması için seslenmesi, pasif eylem yöntemini seçerek çadır kurması, müzik yapması kadar doğal bir şey yok. Buna karşılık yönetim kaba kuvvet kullanarak bu insanların çadırlarını yakıp, üzerlerine biber gazı sıkarak hem vahim sonuçlara yol açmış hem de bireyin hak ve özgürlüklerini çiğnemiştir. Bir doğa tutkunu ve İstanbul'u çok seven biri olarak bu insanların, bu masum direnişçilerin yanında yer alıyorum. YAŞASIN GEZİ PARKI!"*

Sezen Aksu: *"Uygar dünyada, kent üzerinde yapılacak köklü değişiklikler söz konusu olduğunda, yönetimin, karar sürecine kentin tüm paydaşlarını dahil etmesi ve uzlaşma araması toplumsal barışın kalıcılığı açısından vazgeçilmez bir yöntem halini almıştır. Yönetimin uzlaşma aramak ve dinleme olgunluğunu gösterip birlikte*

özüm bulmak yerine, sahip olduğu güç ile vatandaşına şiddet uygulamasını, demokrasiyi ve yıllardır ihtiyacını duyduğumuz toplumsal barışı temelinden zedeleyen ve bizi uygar olmaktan gittikçe uzaklaştıran bir yol olduğuna dikkat çekerek, tüm erk sahiplerini akliselime ve vicdanlı olmaya davet ediyorum."

Cemil İpekçi: *"Sayın Başbakan size güvenmiştim, Kasımpaşalı olduğunuz ve de dertli, acılı insanların arasından çıktınız diye. Sukutu hayale uğrattınız bu sefer. Sayın Başbakan size ve partinize inandığım için yemediğim hakaret kalmamıştı. Hepsini sineye çekmiştim. Ama haklılarmış meğer. Yazık, içimi acıttınız. Anladım ki bu milletin yüzü hiç gülmeyecek. Diğer partiler bu akşamdan nemalansalar da onların da bugüne kadar yaptıklarının sonucu Taksim'de olan."*

Kenan Doğulu da, Star TV'deki Miss Turkey yarışmasında "Gezi Parkı" yazılı siyah tişörtle sahneye çıktı.

Kimi yemek getirir, kimi küfür eder

30 Mayıs 2013 Perşembe... Gezi Parkı artık akşamı karşılamaya hazırlanıyordu. Eylemciler daha organizeydi. İnsanlara alkol almamaları, bir müdahale durumunda kan vermek zorunda kalabilecekleri anlatılıyordu. Yemek, içecek ve temizlik konularında kendiliğinden bir işbölümü çıkmıştı ortaya. Liseli ve üniversiteli gençler eldivenler giymiş çöp toplarken, birileri de Çapul ve Devrim marketlerin temellerini atıyordu. Gelen gıda, ilaç, temizlik malzemeleri paylaşılmış, üç ayrı masada ücretsiz olarak dağıtılmaya başlanmıştı. Tuvalet ihtiyacı çevredeki otel, lokanta, kafelerde gideriliyordu. Bir kadının çöktüğünü, bir erkeğin karanlık bir köşe bulup ortalığa işediğini görmedim. Saatlerce, günlerce kaldığım parkta ne işeyene ne sığana tanık oldum. Metronun tuvaletlerini para verip kullanıyordu çoğu eylemci. Yüzlerce paket ıslak mendil getirmişti ziyarete gelenler. Onlar da el yüz temizliği için kullanılıp parkın içindeki çöp torbalarına atılıyordu.

Bir ara parkın içinden, "Yalçın Abiii" diye bir bağırış geldi. Ben

dahil birkaç eylemci o yöne döndük. 50'li yaşlarda iki kadın ellerinde kocaman bir tencere koşarak bana doğru geliyordu.

“Annem evde. 90 yaşında. Senin programın hastası. Seni televizyonda haberlerde görmüş polisten kaçarken. Bize çiğ köfte yaptırdı, sana gönderdi bunu.”

O çiğ köfteler parktaki herkes dolaşarak tek tek dağıtıldı. Hemen ardından bu kez mercimek köftesi dolu iki tencereyle Kasımpaşa'dan kalkmış gelmiş iki başörtülü kadın ulaştı yanımıza. Mercimek köfteleri ortak kullanımdaki masalara bırakıldı. Karnı acıkan gitti oradan yedi. En çok da kuru pasta, kurabiye, börek, poşet çay, peçete ve kâğıt havlu geliyordu parka. Zaman zaman eyleme katılan gençlerle fotoğraf çektiyorduk. Beni *reality* program yaptığım dönemde izleyenler, hatta o zaman oluşturulan fanlardaki genç üyelerle karşılaştık.

Daha da ilginç eylemler sırasında, iki gaz arası hatıra fotoğrafı çektiren genç Çevik Kuvvet polisleri oldu.

İstanbul dışından gelen grubun içindeki genç bir polis tam da müdahale sürerken yanıma gelip, “Vayy Yalçın baba da burada. Çökmüşsün be abi. Bu ne ya? İki büküm olmuşsun. Ekranda daha genç duruyorsun,” diyerek sarılıverdi. Bir arkadaşı da cep

telefonuyla çaktırmadan fotoğrafımızı çekti. Başlarındaki kan ter içindeki amir görmüştü bu manzarayı. Gözucuyla onu kesiyordum. Genç polis memuru koşarak yanımdan uzaklaştıktan sonra o amir efendi, bana doğru bağırarak talimat verdi:

“Siktir git lan evine. Artist. A... koduğumun çocuğu. Çıkartın şu şerefsizi buradan. Uzaklaştırın.”

Telsizini sallıyor avaz avaz bağırıyordu. Hiçbir şey yapmamıştım. Psikolojisi bozulmuştu anlaşılan. Ama durmadı, ağır küfürler etti ardı ardına. Apar topar uzaklaştırıldım oradan. Derdi neydi anlamadım. Ama içimde kalmıştı. Ben de bağırdım uzaklaşırken:

“O küfürleri aynen sana iade ediyorum.”

Bu kez “sen görürsün” gibilerinden elini kaldırmış parmağını sallıyordu bana doğru. Gazeteciydim. İşimi yapıyordum. Ve bu muameleyle karşılaşırıyordum. Ne küfür etmişim, ne müdahalede bulunmuşum, ne de eylem yapıyordum. Genç polis memurunun yanıma gelip fotoğraf çekirmesi kadar insani bir durum da suç sayılamazdı herhalde. Verebileceğim en nazik yanıtı vermişim kendisine. Şartlar aynı ve eşit değildi. Benim elimde kamera, belimde objektif kılıfları, sırtımda çanta. Onun elinde telsiz, belinde silah, sırtında da koruyucu zırh vardı. Oradan uzaklaşmalıydım. Sinirlerime hâkim olamayıp yanıt verirsem aynı hataya ben de düşmüş olacaktım. Ara sokağa girerken bir polis memuru hafifçe sırtıma dokundu:

“Geç kardeş, geç... Aşağısı sakın. Buradan çık, hadi.”

O da polisti, küfür eden diğeri de. Durmadım üzerinde. Sonraki günlerde başıma daha ne iş kazaları geleceğini bilmeden, “iş kazası” dedim gülererek. Ama en unutamayacağım an neydi biliyor musunuz?

Gecenin bir yarısı gazdan, koştuktan, yediğim tazyikli ve ilaçlı sudan sıırıslıklam olmuşken; taş-misket-gaz bombası ve plastik mermilerden sakınmaktan vücut direncimin çöktüğü bir anda kaldırıma oturup soluklanmaya başlamıştım. Sıraselviler Caddesi’ne çıkan sokaktan 20-25 kişilik yüzleri bandanalı, elleri eldivenli (sıcak gaz bombası kapsüllerini geriye ya da insansız bir alana atmak için kullanıyorlar) bir grup polise doğru koşturmaya başladı. Bir yandan da geri çekilen polislerle doğru bağırıyorlardı:

"Hüloooooğğğğ... Tülayyyy. Geri dönnnn. Tülayyyy... Hüloğğğğ..."

Tülay bizim Tülay'dı. Programda kocasının, geri döndürebilmek için bağıra bağıra ağlayarak *"ne olur dön"* dediği eşinin adydı, Tülay. Koptum. Gülmekten kendimi alamıyordum. Sokağın girişindeki Bambi Kafe'nin elemanları kolumdan tutup içeri çektiler beni. İyi ki de çekmişler. Ben kriz vaziyette gülerken ardı ardına gaz bombası kapsülleri düşmüştü tam da durduğum yere. Peşinden de sokağın üst başında homurtularla TOMA gözükmüş ve basabildiği kadar su basmıştı yokuş aşağıya.

Ve müdahale şiddetleniyor

31 Mayıs 2013 Cuma... En kanlı iki günün başlangıcı.

Televizyonda yayın için tüm hazırlıkları bitirdik. Uykusuz değildim ama bacak ve kol kaslarım ağrıyordu. Fotoğraf makinesi, objektifler, gaz maskesi yormuştu beni demek ki. Koştururken anlamıyordu insan. Sabah yine 3G canlı bağlantıyla açacaktık bülteni, Taksim'den. Ama artık şafak baskınlarını biz de eylemciler de öğrenmişti. Sakal tıraşı olmaya daha erken inecektim. Çocukları tembihledim.

"Polis operasyon yapabilir. Gözünüz kulağınız ajanslarda olsun."

Demez olaydım. Anlamıştım artık polis benim tıraş olmak için alt kata inmemi bekliyordu. Sabah saat 05.30 sıralarında polis yine parka müdahale etti. Bu 3. Şafak Baskını'ydı. Ancak bu kez müdahale her zamankinden çok ama çok daha sertti. Çadırlar yakıldı, gaz bombaları atıldı. Eylemciler dövülerek uzaklaştırıldı. Sadece gaz bombası değil fiziki şiddet de vardı görüntülerde. Yaralananlar, kanlar içinde kalanlar, üzerlerine basılıp geçilenler. Coplarla dövülerek yerlerde sürüklenenler. Sırttaki tüplerden püskürtülen kimyasal maddeler. Ama bu seferki fark açıkça görülüyordu. Polis boşalttığı alanı siviller dolduruyor, çadırları toplayıp yakıyorlar, içlerindeki eşyaları alıyorlardı. Ve oraya da polis yerleşiyordu.

Milletin canına tak etmişti. Parktan sürülenler bu kez çevresine dağılıp polise karşılık vermeye başladı. Taksim ve çevresinde

çıkan olaylar Harbiye Cumhuriyet Caddesi'ne sıçradı. Polis ekipleri gruba gaz bombası ve tazyikli suyla müdahale etti. Cumhuriyet Caddesi savaş alanını andırırken polise bir süre direnen göstericiler daha sonra cadde ortasında halay çekmeye başlamıştı. "Allah'ım aklıma mukayyet ol," dedim görüntüleri izlerken. Ancak polis bir süre sonra gaz bombasıyla gruba tekrar müdahale etti. Grup üyeleri kaçarak uzaklaşmaya çalıştı. Yere düşenler, suya direnenler, bulduğu, eline geçirdiği her şeyi panzerlere atanlar ve yine gaz, yine su.

Gümüşsuyu, İstiklal Caddesi, Taşkılla tarafında da irili ufaklı çatışmalar yaşandı. Ancak eylemciler hemen ardından Divan Otel'in önünde toplandılar. Polis tüm parkı bariyerlerle çevirdi. Onlarca kamyonla bariyer getirilmişti. Bu kez kararlıydı İstanbul yönetimi. 3. Şafak Baskını'nda parkı tamamen enterne edip kuşatacaklardı. Böylece eylemlerin biteceğini düşünmüştü herhalde yönetenler.

Basın dahil kimse parka yaklaştırılmadı. Gezi Parkı çepeçevre bariyerle sarıldı, basın mensupları da içeri alınmıyordu. Taksim'de inşaat alanı zaten suntalarla çevriliydi, ne Harbiye ne de diğer yönlerden parka giriş vardı. Yani vatandaşa ve eylemcilere giriş izini yoktu. Polis kuşkulandığı tiplere kimlik soruyor, otobüslere dayayıp üst araması yapıyordu.

Her yerde TOMA ve Çevik Kuvvet vardı. Taksim'e belediye otobüsleriyle yüzlerce polis getirilmiş, Akrep adlı polis araçları alana giren tüm köşelere yerleştirilmişti. Polis neredeyse kuş uçurtmuyordu. İlk gelen görüntüleri hazırladım ve yayına 3G canlı bağlantıyla çıktık. Haberleri verdik, gazeteler, köşe yazıları okundu. Süremiz bitmişti. Saat 9'u biraz geçiyordu. Yılmaz Tunca programı kapatırken herkese sağduyu ve provokasyona gelmeme çağrısı yaptı.

Yayın bitiminde Gezi Parkı'na gittiğimizde parkın ilk polis kuşatmasına gözlerimizle tanık olmuştuk. Kamyonlar dolusu getirilen seyyar bariyerlerle Gezi Parkı çevrelenmiş ve sivil vatandaşa da basın mensubuna da kapatılmıştı. Taksim tarafı polis yoğunluğundan zorunlu olarak sakindi. O sıralarda şantiye kısmının olduğu alan da zaten suntalarla kapatılmıştı.

"Bu iş bitti..."

Omuzlarında sarı renkli iplerle örülmüş birer yıldız bulunan polis müdürü böyle söylüyordu: "Bu iş bitti..." Sonra devam etti: "Parka kimseyi sokmayın. Emir gelene kadar konumunuzu koruyacaksınız." Ben tam yanlarında duruyordum. Baktı, güldü. Elini uzattı ve selamladı:

"Ooo, muş abi de gelmiş. Nasılsın Kadir Abi..."

Tokalaştık. "Eyvallah" dedim. "Kendine dikkat et Kadir Abii" diye seslendi ben yürürken. Tekrar "Eyvallah" dedim. Sonra da ekledim; "Allah'a emanet olun..." O sırada genç bir Çevik Kuvvet memuru, "Müdürüm" dedi, "O Yalçın Abi. Flash TV'den..."

"Vay, kardeş. Kadir İnanır'la karıştırdık. Kusura bakma. Muş napıyor, abi? Vay be ne kadındı ama..."

"Muş" dediği Yalan Makinesi programındaki konuklarımdan olan kadın. Ne sorsam "Muş" diye yanıt vermişti. Oradan akıllarında kalmış. Nasıl kalmasın, internette binlerce kez izlenmiş bir video.

Gaz bombası yağıyor

Uzaklaşıp, AKM'nin hayaletinin önünden İTÜ Taşkışla'ya doğru indim. Yolda Çevik Kuvvet polisleri dağınık düzen bekliyor. Kimi yere oturmuş, kimileri ayakta, kimileri de parkın alt girişindeki

basamaklarda çömelmiş. Ceylan Otel'in köşesinden sola kıvrılınca kalabalığı gördüm.

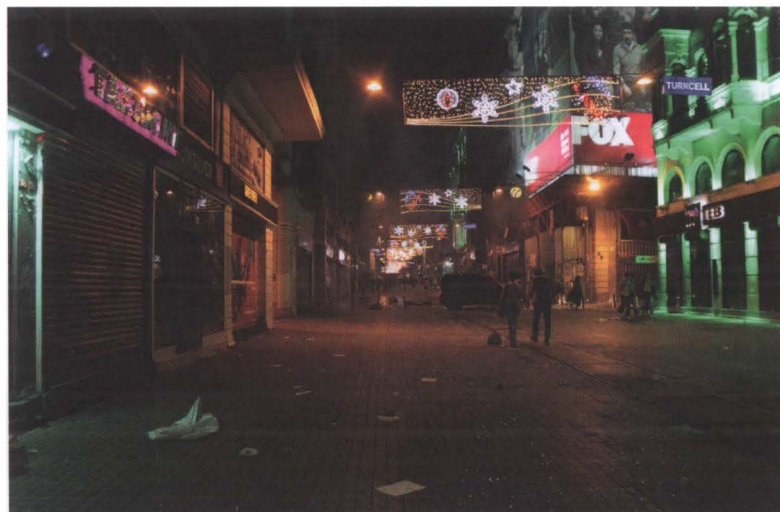
Divan Otel'in önüne yığılmıştı insanlar. Divan Otel'le Hyatt Otel arasındaki boşluk eylemcilerle dolmuştu. Divan Otel'in hemen önünde 50 kadar Çevik Kuvvet polisi vardı. Gezi Parkı'nda gece eylemcilerin çadırlarının bulunduğu alanda da yan yana dizilmiş polisler olan biteni izliyordu. Harbiye kavşağının olduğu noktada bir TOMA bekliyordu. Ceylan Otel, İTÜ Taşkışla arasındaki kavşağın üç noktasında da 10-15 kişilik Çevik Kuvvet polis grupları yerlere oturmuş, duvarlara yaslanmış şekilde bekliyordu.

Sloganlar atılıyor, eylemciler ellerindeki "Korna Çal", "Sessiz Kalma" yazılı dövizleri araçlara gösteriyorlardı. Neredeyse tüm araçlar da korna çalarak eylemcilere destek oluyordu. Memet Ali Alabora geldi bir ara. Selamlaştık, öpüştük. Hal hatır sorduk. Akordeonuyla gelmişti birisi. Hem çalışıyor hem de önündeki polislere karanfiller veriyordu. Birkaç kadın Çevik Kuvvet polislerine, "Neden müdahale ettiniz" gibi bir şeyler söylüyordu. Ahmet Şık'la karşılaştık. *Cumhuriyet* gazetesinde birlikte çalışmıştık. Selamlaştık, hal hatır sorduk. Divan Otel'in girişinde yaşları 50-60 arası üç-dört kadın polislere bağırıyordu:

"Şiddet uygulamayın. Gaz sıkmayın. Yeter artık..."

Tam o sırada bir hareketlenme oldu. CHP'li Gürsel Tekin beraberinde üç-beş kişiyle gelmişti. Yürüyerek Divan Otel'in önünden geçti. Ceylan Otel'in hemen yanından girip Gezi Parkı'na doğru çıkmaya başladı. Kalabalık da arkasına takılmıştı. Biz de arkalarından tırmanırken ardı ardına patlama sesleri duyuldu. Ortalık beyaza bürünmüştü. İnsanlar panikle geriye doğru koşuyordu. Yere düşenler, yuvarlananlar ve ardı ardına üzerimize yağan gaz bombası kapsülleri... Tek çıkış vardı. Divan Otel'in hemen karşısına park edilmiş, dorsesi açık TIR'ın arasındaki, bir kişinin bile sürtünerek geçebileceği daracık koridor...

Üstümüze insan ve gaz kapsülü yağarken fotoğraf makinesini otomatik moda alıp rastgele deklanşöre basmaya başladım. Yanımda gaz maskem yoktu. Kaçacak yer arıyor, bir yandan da soluk

almaya ve sol kolumla yanan gözlerimi korumaya çalışıyordum. Yüzüm Gezi Parkı'na dönüktü. Sağa gitsem parkın önündeki tünele düşeceğim, sola gitsem bariyerlerin altında ezileceğim.

Geriye dönsem kafama gelecek bir gaz kapsülüne kurban gideceğimden korkuyorum. Evet gerçekten korkuyordum. Gazın ardı arkası kesilmiyordu. Gezi Parkı'ndan üstümüze kapsül yağıyordu. İrikliyım birisi hızla bana çarptı ve yere düştü sanıyorum.

Nefes alamıyordum artık. Ciğerlerim yırtılacak gibi oluyordu. Ceylan Otel tarafına kaçmalıydım. Çünkü önümde park etmiş TIR'ın arasına insanlar sıkışmış, birbirini iterek çıkmaya çalışıyordu. Sağa yöneldim. Tam dibimde bir gaz bombası kapsülü patladı. Boğuluyordum. Başım döndü, gözüm karardı. Öleceğimi hissettim. Ya ezilerek, ya gaz kapsülüyle ya da oksijensizlikten gidecektim. Panik atak başladı. Tüm vücudum titriyordu.

Sağa doğru hamle yaptım. Önümdeki çiti aşarsam İTÜ binasına doğru kaçabilirdim. Tek derdim nefes almak. Kafamı kaldırdım, karşıdan Ceylan Otel'in tam girişinden 15-20 kişilik bir Çevik Kuvvet ekibi parka doğru koşuyordu. Arkamdan birisi itti. Ardından sol ayak bileğime basıldı. Yüzüm ve kollarım terledikçe alev alev yanıyordu. Kusmak istediğimi hatırlıyorum.

Yaşadığım sürece unutmayacağım o iğrenç koku burun deliklerimi yaka yaka içime akıyordu. Sol elimi TIR'a yasladım. Arkamı kolluyordum. Çevrem bombalardan yayılan gazdan tamamen griydi. Soluk almak istedikçe gaz doluyordu içime. Çıkmalıydım buradan. Ama nasıl?

Bağırış, haykırış, slogan, kapsüllerin patlama sesleri birbirine karışmıştı. Bir anda TIR'ın dorsesinin arasındaki boşluğa attım kendimi. Var gücümle koşuyordum. Hyatt Otel'in yan kapısından içeri daldım. Soluk soluğaydım. Ciğerlerimdeki tüm bronşlardan gaz püskürtüyordum adeta. Önce düz, sonra sola koştum. Otel görevlileri de şaşkındı. Tam bir panik havası vardı içeride. Otomatik kapı her açıldığında gaz doluyordu koridora. Birisi su uzattı, dilimlenmiş limon tutuşturdu elime. Yüzümü yıkadım. Duvarın dibine çöktüm. Limonu cildime sürdükçe rahatladığımı hissettim. Yanma etkisi azalıyordu. Nefesim de düzelmeye başlamıştı. Fotoğraf makinemi kontrol ettim. Yerde otururken birkaç kere rastgele deklanşöre bastım.

Ağlayarak bir çocuk geçti önümden. Kız çocuğuydu. Yaşı en fazla 14 ya da 15'ti sanırım... Toparlanıp ayağa kalktım. Kapıya yöneldim. Gazdan dolayı kapatmışlardı. Güpegündüz dışarısı sise boğulmuş gibi kirli beyazdı. Otel görevlisine, "Aç" dedim. "Yapma" dedi... "Aç" dedim. Bağırıyordum avaz avaz. Açtı... Dışarı fırladım. Sağa doğru Divan Otel yönüne koşarken ardı ardına patlama sesleri geldi. Gaz bombası yağıyordu Gezi Parkı'ndan.

Milletvekili Gürsel Tekin de nasibini alıyor

Gürsel Tekin ve beraberindekiler yukarıda kalmıştı. Gaz maskesi takarak korunmaya çalıştı, dakikalarca kendisinin olduğu yere sıkılan tazyikli suya ve atılan gaz bombalarına rağmen oturduğu yerden kalkmadı. Daha sonra yerinden kalkan Tekin, su sıkın TOMA aracına doğru yürüyerek tepki gösterdi.

O sırada ortalık biraz durulur gibi olmuştu. Polisler Divan Otel yönüne gaz püskürtüyordu bu kez. Yukarıdan kaçanlar toparlanmış, orada eylem başlamıştı. Telefonu çalışıyordu gazdan ve sudan perişan olmuş CHP Genel Başkan Yardımcısı ve milletvekili Gürsel Tekin'in. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'ydu arayan.

"Sayın Genel Başkanım, her 15 dakikada bir inanılmaz şekilde biber gazıyla, tazyikli suyla müdahale ediyorlar. Burada bir zulüm yaşanıyor. Adeta düşman askerleri gibiler. Ben sizden yardım istiyorum. Efendim bu şehrin valisi de yok, emniyet müdürü de yok. Muhatabımız yok."

Tekin ardından gazetecilere yaptığı açıklamada, "Sayın Genel Başkanımız gelecek. Sayın Genel Başkanımıza da gaz sıksınlar. Şimdi bunu yayınlayın önlem alsınlar. Bomba mı getiriyorlar ne getiriyorlarsa getirsinler. Buradan ancak cesedimizi çıkarırlar" dedi.

Gürsel Tekin, gazetecilerin "Genel Başkan bu akşam mı gelecek?" şeklindeki sorusuna "Tabii ki bu akşam gelecek" diye yanıt verdi. Polis göstericileri gözaltına almaya başladı. Gözaltıları engellemek isteyen CHP İl Başkanı Oğuz Kaan Salıcı da atılan gaz bombaları sonucu zor anlar yaşadı.

Ahmet Şık da yaralandı

Ben koşarak Harbiye kavşağına yöneldim. Tam Divan Otel'in köşesinde TOMA'nın önünde bir genç yere çökmüş sıkılan suya direniyordu. Sırtında çelik renkli tüp asılı bir polis yanaştı. Elindeki hortumdan turuncu renkli bir sıvı püskürtmeye başladı. Yerdeki gencin önce ağzından kan geldi. Sonra dizlerinin üstüne kapaklandı.

Divan Otel'in Harbiye yönüne bakan cephesindeki kapısından yaralı ya da baygın bir kadın çıkarttılar. Ardından bir erkek. Kafasından yaralanmıştı. Ahmet Şık'a benzetmiştim ama emin değildim. Bir yandan fotoğraf çekiyor diğer yandan arkamı kolluyordum. Parkın üzerinden polis sürekli gaz bombası atıyordu. Bir taksi durduruldu, yaralı adamı arka koltuğa yerleştirdiler. Baygın kadını da bir ambulansın yolunu kesip içine koydular. Ardından yüzü sakaldan seçilemeyen birisini getirdiler. Belli ki gözleri gazdan görmüyordu. Bir kadın koluna girmiş, "ambulans" diye bağıırıyordu. Kenardan gelen çğlıklara döndüğümde bir kameraman arkadaş acı içinde kıvranıyordu. "Yandım Allah" diye bağıırıyordu. İki kişi koşarak geldi ve yüzüne limon sıktılar. Kameraman arkadaş daha da yüksek sesle bağıırmaya başladı bu kez.

Geri döndüm. Divan Otel'in önünde yaklaşık 50 kişilik bir Çevik Kuvvet bekliyor, kadınlar polislerle bağıırıyordu.

"Faşistler... Hainler... Bunun hesabını vereceksiniz..."

Polisler tek bir yanıt vermeden öylece bekliyordu. Şaşırdım. İnsanlar kaçmak, dağılmak yerine geri geliyorlardı. Ambulans sesleri, patlama sesleri, gaz, slogan, ısıklık ve "yuuuuh" haykırıışları arasında gazın etkisini atan kim varsa geri dönmüştü. Polis birkaç metre geri çekildi. Çevik Kuvvet'in başındaki irikayım amir yüksek sesle emir verdi:

"Tahriklere kapılmayın. 20 metre geri gel."

Polisler Divan Otel'in önündeki şaha kalkmış geyik heykelinin yanına kadar geri geri yürüyerek çekildi. Kadınlar da bağıırarak onları izliyordu. Film başa sarılmıştı. Sağlam kalan eylemciler hiçbir şey olmamış gibi her şeye yeniden başlamışlardı. Araçlara döviz kaldırıp korna çalmalarını istiyor, kimi beraberinde getirdiği düdüğü öttürüyor, kimi dönmüş Gezi Parkı'nda bekleyen polislerle

bağırıyordu. Kalabalık yeniden toplanmıştı. Hatta akordeon çalan o bıyıklı adam yeniden çıkmıştı ortaya. Tam da polisin dibinde çalmaya, söylemeye devam ediyordu.

Ceylan Otel'in önüne kadar yürüdüm. Girişinde bir bank bulup oturdum. Bir görevli su getirdi. Tam içerken patlama sesiyle şişe elimden düşüyordu. Dalmışım. Arkama döndüğümde üniversitenin giriş basamaklarında yüzleri bandanalı gençler polise taş atıyordu. Tam Ceylan Otel, Hyatt Otel, Dolmabahçe inşi arasındaki kavşaktayız. Polisler ardı ardına iki gaz bombası attı tüfekten. Slogan atan gençler okulun içine kaçtı. Beş dakika sonra yine çıktılar. Yine sloganlar ve taş... Ve yine gaz...

O sırada Ahmet Şık'ın başından vurulduğu haberi geldi. Kim söyledi anımsamıyorum ama gazeteciydi. "Şişli Etfal'e kaldırmışlar. Durumu ağır" dedi, koşarak yanımdan geçerken. Taksim'e doğru çıkarken AKM'nin önündeki Çevik Kuvvet sayısının neredeyse iki katına çıktığını gördüm. Yolun girişine yanlamasına bir belediye otobüsü park etmişti. Parkın kenarlarında oturan karakol kıyafetli polisler gelen emirle ayağa kalktılar. Bariyerin dışında olan içine sesleniyordu:

"Kızıyorlar abi, oturmayın. Kalkın bakın laf işitiyoruz. Kalkın ayakta bekleyin. Oturmayın."

OsıradaFlashTV'denEda Yalçın vekameramanErkan Başyiğit'le karşılaştık. Eda perişandı. Fena gaz solumuştu. Onlar da benim gibi gaz maskelerini almamışlardı yanlarına. Hepimizin gözleri zombi gibi kıpkırmızıydı. Ceylan Otel'in arkasındaki boşluktan kıvrılıp çay bahçesinin oraya ulaştığımızda Gürsel Tekin oturmuş birisiyle konuşuyordu. Korumaya hiç benzemeyen bir adam engel olmak istedi yanlarına gitmemize. Eda Yalçın'la tartışmaya başladılar. Ben aradan sıyrılıp Gürsel Tekin'in yanına gittim. Bana şöyle bir baktı, başıyla selamladı:

"Durum değerlendirmesi yapıyoruz..."

Ve karşıdaki adamla konuşmaya devam etti. Teşekkür edip geri döndüm. Sakinliği şaşırtmıştı beni. Ya çok soğukkanlıydı ya da arkasından gelen grubu polisin dozer gibi ezdiğinden haberi yoktu. Yoksa var mıydı? Bilemiyorum. O konuşmayınca ben de uzatmadan uzaklaştım yanından. Korumaya hiç benzemeyen ama

gelenleri de Gürsel Tekin'in yanına yaklaştırmayan adamdan hırslını alamayan Eda, röportaj yapamadığı için açmış ağzını yummuş gözünü söyleniyordu.

"Hayret yaaa..."

Sırrı Süreyya Önder için değişik fikirler

Döndük alana çıktık. Meydanda, anıtın hemen yanında 50-60 kişilik bir grup yere oturmuş bekliyordu. Sonra Sırrı Süreyya Önder geldi. Ardından alan dolmaya başladı. Sayı hemen hemen 200-300 kişiyi buluyordu. Oturma eylemi başlatıldılar. Sıcaktan nevrime dönmüştü. Meydanı görececek yüksekçe bir yer bakınırken Burger King'in terasının boş olduğunu gördüm. Bir kola alıp terasta her yeri görebileceğim bir noktaya yerleştim. Teleobjektifi takıp beklemeye başladım. Arkamdaki masada gençler kendi aralarında konuşuyordu. Konu Sırrı Süreyya Önder'di. Önder o sırada ayağa kalkmış çevresini inceliyordu. İki kare fotoğrafını çektim.

"Kaç kez atmıştı kendisini kepeğin altına?"

"Kaç kez oturdu bizimle çimenlerin üstüne di mi?"

"Baba yaaa... Nasıl da direndi polislerle..."

"Empati yapıyor abi, empati..."

"Artist değil kızım o, diğerleri gibi..."

"Devrimci ruhunu satmamış, yoldaş..."

"Lan biz ne yediysek ona yediremedik. Önce tiksindi sandım ama mevzuu bambaşkaymışsss abiminn..."

"Yaa sorma, 'Benim imkânım var dışarıda yerim. Sizin kısıtlı stokunuzu tüketmeyeyim' dedi. Kal geldi aabiiii banaaa..."

Belli ki Gezi Parkı'nda eylem yapan gruptandı arka masadakiler. Sırrı Süreyya Önder, Yılmaz Tunca'nın sabah daha bu olaylar başlamadan kepeğin önüne atladığı gün söylediği gibi:

"Gezi'nin kahramanıydı."

Kimilerine göre, "Kahraman", kimilerine göre "samimi" ve "içten", kimilerine göre "deli", kimilerine göre de "önder bir devrimciydi." Şov yaptığını söyleyenler yok muydu? Vardı tabii ki. Birkaç kişiden bunu da duymuştuk. Nedenini sorduk, "Devletten vekil

maaşı almıyor mu? Düzenin adamı işte..." diyen de oldu, "Sektel kardeşim o adam, sektel..." yanıtını verip yanımızdan uzaklaşanlar da... Üzerinde Atatürk resmi bulunan Türk Bayrağı'nı omuzlarından bağlamış, bayrak sopasını baston yapmış bir teyze, "İmralı'da kiyle görüşen kerata değil mi o?" dedi kızgın kızgın.

Gezi Parkı'nın girişine yakın bir noktada 20'li yaşlarda iki gençle sohbet ederken biri, "Eski solcu" demişti kinayeli bir ifadeyle. Arkasında duran 60'lı yaşlarda pos bıyıklı bir amca omzuna dokunup o genci uyarmıştı:

"Eski solcu yoktur. Eskimiş solcu vardır delikanlı..."

Gazın, baskının altında pişen insanlar söylemlere değil eylemlere bakar olmuştu. Kıyaslama bundandı yani.

Meydanda oturanlara gaz bombası

31 Mayıs 2013 Cuma öğlen saati. Taksim'de minaresi teneke-den olduğu için beni her zaman şaşırtan o caminin cemaati yine sokağa taşıp, taşların üzerinde kılacaktır namazını. Meydan polis kaynıyordu. İstiklal Caddesi'nden Taksim'e girişte bir panzer vardı. Arkasında daha geride, Fransız Konsolosluğu önünde bir tane

daha. Panzerlerin önünde ve yanında 50'den fazla Çevik Kuvvet polisi. Sıraselviler'in hemen girişinde, eski Maksim Gazinosu'nun önünde de 20-30 kişilik bir Çevik Kuvvet polisi bekliyordu. Tarla-başı Bulvarı'nın girişinden Taksim Meydanı'ndaki çiçekçilere kadar uzanan bölümde de polisler ve panzer vardı.

Meydandaki oturma eylemi yapan kalabalığın sayısı biraz daha artmıştı. Tam o sırada öğlen ezanı okunmaya başladı. Ardından namaz. Çevik Kuvvet polisleri sık sık İstiklal'in girişine gelip cemaate bakıyorlardı. Cemaat tam secdeye yatmıştı ki yanımdaki *Hürriyet* foto muhabiri arkadaş yerinden fırladı, maskesini taktı.

"Girecekler. Hazır olun. Namazın bitmesini beklemeyecekler."

Polisten önce tazyikli suyla müdahale geldi. Meydanda toplanıp yere oturmuş, aralarında ve tam da ortalarında BDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder varken gruba en yakın olan TOMA'dan su sıkılmaya başlandı. Ardından gaz bombaları atıldı. Cuma namazı daha yeni başlamıştı. Gaz bombaları patladığında, insanlar meydana eylemde, 100 metre ileride de secdedeydi.

Kalabalık bir anda hareketlendi. İnsanların doğrudan üzerine o kadar çok gaz bombası atılmıştı ki, göz gözü görmüyordu. Polis adeta gazdan bir perde çekmişti meydana, arkasında neler olduğunu seçemiyorduk.

Polis dört koldan gaz atmaya başladı. Oysa alanda oturanlar ne slogan atıyordu ne de taş. Oturuyorlardı. Elllerinde afiş, pankart, parti amblemleri legal ya da illegal örgüt bayrağı, flaması da yoktu. Nedendi bu müdahale? "Dağılın, yoksa..." anonsu bile yapılmadan önce neden basınçlı su sonra da gaz bombasıyla beyaza bürümüşlerdi Taksim'i? Neden en azından cuma namazı kılanların ibadetlerini tamamlamaları beklenmemişti? Neden yoldan geçen turistler, okullarından çıkmış çocuklar, alışverişe gelmiş insanlar ve öğlen paydosuna çıkmış, bu olaylarla hiç ama hiç ilgisi olmayan yüzlerce kişinin dağılması için anons yapılmamıştı, zaman tanınmamıştı? Neydi bu hırs, bu kin, bu öfkenin sebebi?

Bulduğumuz yerde gençler de vardı. Bir anda terasın kenarlarındaki metallere vurarak, "yuhh", "faşistler" diye bağırma-ya başladılar. İşletmenin görevlileri koştu, engellemeye çalıştılar

gençleri ama ne mümkün. Arkama dönünce anladım personelin neden gençlere engel olmaya çalıştığını. Tam çaprazda, eski Maksim Gazinosu önündeki Çevik Kuvvet polisleri bulunduğumuz terasa bakıyordu. Tüfekler kırılmış, gaz kapsülleri sürülüyordu. Polislere el kol hareketi yapıp küfür eden birkaç kişi de vardı terasta bulunanların arasında. Onlara engel olmaya çalışan orta yaşlı kadınlar da. Ancak metallere vuruldukça çıkan ses daha da arttı. Gaz bombalarının çokluğuna paralel tepkiler çığ gibi büyüdü.

Namaz kılanlara da gaz bombası

Aklım kdrajda, dolayısıyla namaz kılanlardaydı. Sol tarafa koşup caminin sokağına baktığımda secdeye yatmış cemaatin panikle, şaşkınlıkla yüzlerini kapatmaya çalıştıklarına tanık oldum. Dua için göğse yükselen, sonra da yüze sürülen avuçlar, şimdi gazdan korunmak için gözlere kapatılmıştı. Cemaatin önünde safa duranlar polisle tartışmaya başladı. Çoğu çevredeki esnaftandı. Canlarından bezmişlerdi günlerdir. Özellikle Arap turistler kaçmış, normal müşteri gelmez olmuş hatta dükkânları zarar görmüştü. Çoğu dolar üzerinden kira ödüyordu. Çalışanlara bu cuma haftalıklar cepten denkleştirilerek ödenecekti. Üstüne belki de tüm bunlar son bulsun diye dua etmek üzere safa durup yaradana sığındıkları anda atılan gazlardan nasiplerini almışlardı. Ama bu daha hiçbir şey değilmiş. Onu da ilerleyen saatlerde ve günlerde anlayacaktık.

Tam bir panik

İki dakika içinde ne cemaat kaldı ne de Taksim Meydanı'ndaki 200-300 kişi. Tamı tamına iki dakika... Meydanın bize göre tam karşısından, Tarlaabaşı Bulvarı'nın giriş noktasından patlama sesleri geliyordu. İnşaat alanını çevreleyen suntalarla kapatılmış alanın arkasından da yoğun gaz bulutu ve sloganlar yükseliyordu. Gezi Parkı merdivenine doğru baktığımda Atatürk Anıtı'nın gazın içinde yok olduğunu gördüm. Parkın arkasından da sloganlar geliyordu. Oraya da gazlı müdahale başladı. Harbiye yönü de beyaza bürünmüştü. Aşağıdan, çocuğunu kucağına almış bir anne koş-

rak tam önümüzden geçip bulunduğumuz mekâna girdi. Minicik çocuk elleriyle kulaklarını kapatmış ağlıyordu. Başımı aşağıya eğdiğimde bir kameramanın İstiklal Caddesi'nin girişini görüntülediğini gördüm. Atılan bir gaz bombası kapsülü iki-üç santim arkasına yere düştü. Avaz avaz bağıırıyordum kenara çekilmesi için ama sesim patlama sesleri arasında yok oldu. Biraz daha geride dursa kafasından vurulmuştu. Kirli griydi her yer.

Bir grup Sıraselviler yönüne kaçmaya kalktı. Çok sayıda da eylemci olmayan vatandaş vardı alanda. Tam bir panik havası hâkimdi. Yere düşen, koşarak uzaklaşmaya çalışan, gazın içinde yarı beline kadar kaybolmuş turistler, gençler.... Dönercide, tatlıcıda, 5 yıldızlı otelin önünde kaldırımlara konulmuş masalardaki eşyalarını almaya çalışanlar gaza yakalanmıştı. Eski Maksim Gazinosu önündeki polisler hamburgerciler yönünde park etmiş araçların ve taksilerin arasına gaz bombası atmaya başladı. Terastaki gençler bu kez, "Gel, gel, gel" diye bağııyorlardı. Polisin kendi değil ama gazı geldi. Gençler bu kez hep bir ağızdan, "Taksim faşizme mezar olacak" diye bağırdılar. Teras iyice gaza bulanınca birer ikişer kapalı kısma çekildiler.

Kaçabileceğim en uzak nokta terasın İstiklal Caddesi yönündeki

kıvrımıydı. Ancak polisler İstiklal Caddesi tarafına da gaz bombası atmaya başladılar. Ardından bulunduğum yer bombalandı. Nefes alamıyordum yine. Birkaç kare çektikten sonra koşarak kapalı kısma girdim. Gözlerinden yaş fışkıranlar, yerlere çökmüş kusar gibi sesler çıkartanlar, ağlayanlar... İnsanlar basamaklardan koşarak akın akın yukarı geliyordu. Kapının tam önüne atılan gaz bombası dükkânı gaza boğmuştu. Arap turistler vardı, çocuklarıyla birlikte. Simsiyah suratlarının ortasında kıpkırmızı gözleri pörtlemiş korkuyla ağlayıp sağa sola kaçıyorlardı.

Arkama döndüm, Tayfun Talipoğlu gözlerini siliyordu. Durumu kötüydü. Fena gaz yutmuştu anlaşılan. Beni görünce önce selamlaştık. "İyi misin?" dedim. "Değilim," dedi. Konuşmakta güçlük çekiyordu. Cep telefonunu gösterdi sonra da bağırma başladı.

"Buraya bile gaz sıktılar. Olmaz böyle şey. Bunun adı faşizm. Bunun adı terör... Kafeteryanın içine gaz bombası attılar. Çocuklar var. Kadınlar var. Ayıp, ayıp..."

Sonra cep telefonundan attığı twiti okuttu. Tepki dolu, küfür-lü bir mesajdı bu. Sesli olarak da okudu. Belli ki fena etkilenmişti gazdan. Kapalı alanda da aslında nefes alınamıyordu ama dışarıya göre biraz daha iyiydi. Giriş kattan yukarıya hâlâ koşarak insanlar

geliyordu. Her gelenin hali fena gözüküyordu. Gazı yiyen genç, yaşlı, çocuk, kadın, erkek kapalı terasa sığınmıştı. Tayfun dahil orada bulunanların fotoğraflarını çektikten sonra koşarak aşağıya indim.

Kapı kapatılmıştı. Açtırdım ve İstiklal Caddesi'ne doğru ilerledim. Fransız Konsolosluğu giriş merdiveni önünde bir TOMA bekliyordu. Hemen arkasında ve sol yanında da 50-60 kişilik bir polis grubu. Siviller de vardı. Elllerinde coplarla, biraz daha geride gaz maskelerini takıyorlardı. Bellerindeki kemerlere elle atılan gaz bombalarından takmışlardı. Siyah ve kemik rengi olmak üzere 2 tip bomba asılıydı kemerlerinde.

Sırrı Süreyya Önder'in gaz kapsülüyle vurulduğu haberi geldi. Ancak kargaşada gelen hiçbir habere itimat etmiyorduk. İyi niyetli, kötü niyetli kimseler ve ne ararsanız vardı böyle ortamlarda. Abartı da hat safhadaydı zaten. İleriye baktığımda İstiklal Caddesi'nde mahşeri bir kalabalık gördüm. Neredeyse Tünel'e kadar binlerce kişi vardı. Ne zaman gelmişlerdi? Ne zaman toplanmışlardı? Biz terasta beklerken dolmuştu demek ki cadde. Ancak bu kez manzara faklıydı. Taksim Meydanı'nda hiçbir bayrak, flama, döviz, afiş ve pankart yokken bu grubun ön saflarında örgütlü eylemciler, flamar dikkat çekiyordu. Belli ki biz yukarıdayken buraya da gazlı, sulu müdahale olmuştu. Gaz yeni yeni dağılıyordu. Koşarak üstümüze doğru gelen insanlar, gazdan etkilendiği için iki büklüm olmuş öksüren bir meslektaşımız, fenalaştığı için kenara çöküp kalmış bir genç...

Fransız Konsolosluğu'nun merdivenine sığındım. Daha doğrusu koşarak kendimi oraya attım. Akbank Sanat'ın önüne kadar gelmişti eylemciler. Soda şişesi, taş, misket yağıyordu karşıdan. O anda 5-10 kişi ellerinde dev bir Türk bayrağıyla TOMA'ya doğru yaklaştırmaya başladı. Sonra içlerinden birkaçı TOMA'nın önündeki tel kafesli kısma tırmandı. O anda su sıkmaya başladı TOMA. Ardından da gaz bombaları atılmaya başlandı. Kamerayı kaldırıp görüntüyü kadrage yerleştirmiştim ki bir çığlık duydum... Az ileride bir genç kız sivil polislerce sürüklenerek götürülmek isteniyordu. Arkadaşları da engel olmaya çalışıyordu polislere. Koşarak oraya geçtim. Fotoğraf çekecektim ama Çevik Kuvvet izin vermiyordu.

Gazeteciler üşüşünce kızı bıraktılar. Arkadaşlarıyla birlikte hızla caminin sokağına dalıp gözden kayboldular.

İstiklal Caddesi girişinde tıkanıp kalmıştık. Eylemciler bir adım geri gitmiyor, sayıları da hızla artıyordu. Panzer (TOMA) mehter takımı gibi iki ileri bir geri ilerliyor, su sıkıp geri geliyordu. Panzerin her ileri atağında Çevik Kuvvet panzeri ve kalkanlarını siper alıp ilerliyor, insanların üzerine gaz atılıyor ve geri dönülüyordu. Karşı taraftan da şişe, taş ve misket yağıyordu böyle anlarda.

İleri gitsem iki tarafın arasında kalacaktım. Geri dönüp Fransız Konsoloslugu'nun yan sokağından girdim ve aşağı caddeye indim. Yukarıda ve meydanda göz gözü görmüyordu. Ama cadde sakindi. Hatta yol kenarındaki işkembecide yemek yiyenler vardı. İnsanlar kanıksamış mıydı olayları anlamadım. Gayet normal, hiçbir şey yokmuş gibi dolaşıyorlardı sokaklarda. Eylemci grubun içine ya da tam arkasına çıkmak istiyordum. Polisin cephesinden görüntü almıştım şimdi sıra eylemcilerin arasında fotoğraf çekmeye gelmişti. Ama hangi sokağa daldıysam caddeye kalabalıktan giremedim, öylesine çok sayıda eylemci gelmişti caddeye.

Eylem yayılıyor

Balık pazarının içinden geçip Galatasaray'a çıkacaktım. Oradan da Taksim'e doğru eylemcileri yara yara müdahalenin olduğu noktaya ilerleyecektim. Balık Pazarı'na yaklaştığımda gazdan gözlerim yandı. Nefes alamıyordum yine. Bu böyle olmayacaktı. Hızla televizyon binasına döndüm. Yürüme mesafesi beş dakika uzaklıktaydı Flash TV. Aralardan tekrar caddeye çıktım. Manzara inanılmazdı. Yüzlerce insan toplanmış, hazırlık yapıyorlardı. Kimi maske takıyor, kimi yüzünü eşarpla, bandanayla, atkıyla sarıyor, kimileri de pankart ve bayrakları hazırlıyordu. Sola baktığımda Perapalas Oteli'nin önü, yanı, ara sokaklar insan doluydu.

Maske kullanmayı bilmeyince

Gazdan televizyon binasındakiler de etkilenmişti. Demek ki sadece Taksim'de değil buraya yakın noktalarda da müdahalesi olmuştu polisin. Hızla odama çıkıp gaz maskesini aldım ve Asmalı Mescit'ten koşarak İstiklal Caddesi'ne geçtim. Ama caddeye girmem mümkün olmadı. İleride çok kalabalık bir grubun üzerine gaz bombası yağıyordu. Sent Antuan Kilisesi'nin girişi gazdan gözükmüyordu. Yerler kırık taş parçalarıyla doluydu. Birden 100-150 kişi koşarak üstüme doğru gelmeye başladı. Polisler kovalıyordu. Bir binanın merdiven boşluğunu siper alıp gaz maskemi taktım. Tam önümüze düşen kapsülden döne döne gaz fışkırtıyordu. Maskeyi taktım ama nefes alamıyordum. Gözüm kararmıştı. Soluklanmaya çalıştıkça maske içeri doğru çöküyor ve yanaklarıma yapışıyor. Nasıl bir maskeyse ne oksijeni salıyordu içeriye ne de gazı. Gücüm gitmişti. Kafamdan çıkartıp atamıyordum. Çıkartmak için uğraşırken içine olduğu gibi gaz dolmuştu.

Üstte ve iki yandaki çekilerek sıkıştırılan kemerler yapışmıştı terli saçlarıma. Ben çektikçe onlar daha da sıkışmıştı. Maskenin iç kenarları vantuz gibiydi. Yapışmıştı tüm yüzüme. Profesyonel kullanımı için hazırlanan bu maske tam korumalıydı ama o koruma benim sonum olacaktı sanki.

Yere eğildim. Ellerimin üzerine çöktüm. Ölüyordum. Sol omzumun üstüne düştüm bu kez. Başım dönüyordu. Yerde yatıyor, ayağa kalkacak gücü bulamıyordum. Nefes almaya çalıştıkça gücüm daha çok tükeniyordu. Tam o anda birisi yere eğildi. Maskenin camı buğulanmıştı. Seçemiyordum kim olduğunu. Hayal görür gibiydim. Gözlerimin içinde insanın tansiyonu düştüğü zaman olduğu gibi beyaz lekeler dolaşıyordu. Panik atak başlamıştı. Üzerime doğru eğilen kişi maskeyi çene tarafından tuttuğu gibi çekti çıkarttı. Acayip canım yanmıştı, bağırdım. Sonra da koltuk altlarımdan kaldırıp yere oturmamı sağladı. Elini omzuma koymuştu. Sesler geliyor ama anlayamıyordum ne olduğunu. Sert bir tokat yediğimi anımsıyorum. Ve yüzüme su döküldüğünü. Boğulurcasına öksürüyordum bir yandan. Kendime gelir gibi olmuştum. Gözlerimin içindeki gri perde açılmaya, görüntü netleşmeye başlamıştı.

Başımı kaldırdığımda genç bir Çevik Kuvvet polisi çömelmiş şekilde duruyordu karşımda. Arkasında elindeki eldiveninin içinde pet şişeyle su tutan, yüzü burnunun üstüne kadar kırmızı bandanayla kapatılmış bir eylemci. Ve bir Çevik Kuvvet polisi daha yanında, elindeki copunu postalına dayamış bana bakıyordu. Şaşırmıştım. Polis, eylemci, polis. Hepsi bir arada bana yardım ediyordu. Eylemci çocuk suyu kafamdan aşağıya döktü ve koşarak uzaklaştı. Ayağında kot pantolon, üzerinde bisiklet yaka beyaz kısa kollu penye. Penyenin üzerinde de yarısı Che Guevara'nın yüzü yarısı BJK ambleminden oluşan siyah beyaz bir desen basılıydı.

Esmer, kara gözlü, zayıf, uzun boylu bir oğlandı maskemi çıkartan polis. Yanağıma hafifçe dokundu ve güldü. Maskenin önünde, vidalı tüpün üzerindeki tıpayı çekip aldı, avucuma koydu. Aceleden onu çıkartmamıştım. Bu nedenle neredeyse ölecektim ve beni iki Çevik Kuvvet polisiyle bir eylemci beraberce kurtarmıştı. Konuşamıyordum. Sanki bademciklerim şişmiş de nefes borumu tıkamıştı. Boğulmak böyle bir şeydi herhalde. O polis koşarak giderken arkasından öylece bakakaldım. Diğer polis de onunla birlikte gaz bombası ata ata bir hayli ilerlemiş grubun arasına karıştı. Kask yoktu ikisinde de sadece gaz maskeleri vardı. Ağlamaya başladım sınırdan. Kendimi tutamıyordum. Eğer bu kitabı okurlarsa, binlerce kez teşekkür ediyorum her üçüne de.

Beş ya da altı dakika öylece bekledim. Önümden film şeridi gibi geçiyordu olaylar. Tünelden Taksim'e eylemciler koşarak geçiyor, sloganlar vetaşatıyorlardı. Birkaç dakika sonra bu kez Taksim yönünden Tünel'e koşarak polisler geliyor, gaz bombaları atıyorlardı. Eylemciler de sokaklara dağılıp polis çekilince tekrar caddeye çıkıyordu. Toparlanmıştım biraz. Fotoğraf makinemi kontrolettim. Her yanı ıslanmıştı. Gripten aküleri çıkartıp penyemle bir güzel sildim. Sonra takip kontrol ettim. Çalışıyordu. Maskeyi taktım, soluk alıp verdim, tamamdı.

İstiklal iyice karışıyor

Gaz kapsülü ve atılan taşlara dikkat ederek fotoğraf çeke çeke, bina girişlerine sine sine Galatasaray meydanına yaklaştım. O sırada yanımdan kanlar içinde bir eylemciyi kucaklamış koşarak geçen dört kişi gördüm. Deklanşöre ardı ardına basıyordum. Tünel yönüne koşuyorlardı, "*Doktorrr, doktooorrr!*" diye bağırarak. Yaralı eylemcinin kafasından damlayan kanlar yeri ıslatıyordu. Ortalık sanki akşamdı. Gaz bulutları öylesine kapatmıştı gökyüzünü. Bualtı bir nem gazla karışmış, ortamı iyice soluk alınmaz yapmıştı.

Hazzopulo Pasajı'nın girişine geldiğimde delikli desenli demir kepengin indirildiğini gördüm. İçeriye bir göz attım. Doktor önlüğü giymiş bir kadın çırpınıyordu diğer tarafta. Bana doğru koştu. Arkasından da yine doktor önlüklü bir erkek koşarak geldi. Elleriindeki eldivenler kan içindeydi.

"Ambulansı bırakmıyor polis. Burada bir genç ölüyor. Bıraksınlar ambulansı. Ambulansı bırakın."

Polislere sesleniyordu ama bu patlama ve slogan sesleri arasında duymaları olanaksızdı. Koşarak polislerin yanına gittim. Yapı Kredi Bankası ile Galatasaray Lisesi girişinde, Taksim'den gelen yönde Çevik Kuvvet ve sivil polisler bekliyordu. Hemen dibimizde Ayvalık Tostçusu'nun önünden İngiliz Konsolosluğu'na giden yolda da polis eylemcilerle çatışıyordu. Yapı Kredi Bankası'ndan Tünel yönüne doğru da polis yine eylemcilerle çatışarak ilerliyordu. Her yer gaz ve müdahaleydi. Elinde telsiz olan sivil giyimli polisin yanına gittim.

“Pasajda, içerde ağır yaralı var, ambulansı Taksim yönünden bırakmıyorlarmış. Anons eder misiniz?”

“Kardeş sen nasıl gazetecisin? Ambulans engellenir mi? İhbar olsa bırakırlar.”

“Siz yine de bir anons etseniz. Çocuk ölüyormuş. Durumu ağır-mış.”

“Tamam ararız. Hadi sen de çekil kenara.”

Azarlar gibi konuşmuş ve dönüp arkasını Galatasaray Postanesi’ne doğru gitmişti. İzliyordum. Cep telefonuyla konuşmaya başladı. Rahatlamıştım. Tekrar pasajın girişine gittim. Uzun boylu, pos bıyıklı bir adam geldi, kepengi bir an için açmışlardı, hemen içeri girdim. Durum fenaydı, hem de çok fena. Pasajın üst girişindeki kapı açıktı. İngiliz Konsoloslugu önünde polislerle çarpışan eylemcilerden birisi kanlar içinde yerde yatıyordu. Doktorlar müdahale ediyordu. Çocuğun her yeri kan içindeydi. Kadın doktor başparmaklarıyla çenesine bastırıyor ve ağzını açmaya çalışıyordu. Birisi elinde serum torbası tutuyordu. Taş çatlasın 19-20 yaşlarında bir gençti yerde hareketsiz yatan. Fotoğraf çekmemi istemediler.

“Çekeceğim. Bunlar belge. Engel olmayın.”

Biraz açıldılar. İki kez bastım deklanşöre. Arkama döndüğümde

Flash Haber kameramanı Şehsuvar Yağız'la karşılaştık. Ter içinde kalmıştı. "İyi misin," diye sordum. "İyiyim. Ne kadar iyi olunacaksa," dedi ve hızla çatışmanın olduğu sokağa daldı kamerasıyla birlikte. Yerde yatan genç hiç hareket etmiyordu. Dakikalar geçmişti ne ambulans geldi ne de yardım. O genç kadın doktor tekrar fırladı yerinden. Pasajın Galatasaray yönündeki girişine koştu. Adını bir türlü anımsayamadığım bir ilacın ya da maddenin ismini tekrarlıyordu ısrarla bağırarak.

"Çocuk ölüyor. Bıraksınlar ambulansı gelsin."

Kız çocuğu ve polis

O ambulans gelmedi ya da gelememi. Bu sırada pasajın üst çıkışından gaz yağıyordu sokağa. Koşarak dışarı çıktım. Balık Pazarı, Çiçek Pasajı yönünde polisler kalkanlarını kendilerine siper etmişler, sığındıkları duvarın dibinde atılan taş ve misketlerden korunmaya çalışarak gaz bombası sıkıyorlardı gençlere doğru. Tam o an 5-6 kişilik, en fazla lise son sınıfında okuyacak yaşta gençler arkalardan koşarak geldiler. O kargaşadan çıkmak için Çiçek Pasajı'na doğru hamle yaptılar. Donup kalmıştık. Tam anlamıyla biber gazı bombası, plastik mermi, taş ve misketlerin ortasından koşuyorlardı. Ne kaskları vardı ne de maskeleri. Hepsi kaçmış, bir kız çocuğu ayağı kayıp yere düşmüştü. Çevik Kuvvet polisi ona doğru koşarken, diğerleri de taş gelmesin diye bulunduğumuz yöne koruma ateşi açmışlardı. Ortalık yine beyaza bürünmüştü. Bir kere basabildim deklanşöre gaz ve taş yağmuru altında. Karede kız çocuğu yerde, polisin eli çocuğun saçlarında. Şimdi bu kareyi unutmayın. Az sonra o kız çocuğuna ne olduğunu, polisin ne yaptığını ve neyi yapmadığını anlatacağım.

Biz Hazzopulo Pasajı'nın içinde yerde kanlar içinde yatan gence dönelim. Aklım ondaydı. Pasaja döndüm. Ambulans hâlâ gelmemişti. Çocuk artık hiç hareket etmiyordu. Genç doktorlar sürekli müdahale ediyordu. Tekrar çıktım pasajdan ve bu kez az önceki gençlerin yaptığını ben yapıp polislerin üstüne doğru atıldım. Neredeyse kafam yere değecek kadar eğilmiştim koşarken. Daha doğrusu sincap gibi zıplarken. Gazeteci olduğum anlaşılсын diye

kameramı havaya kaldırmıştım. Kör kurşuna, gaz bombasına ya da atılacak bir taşa kurban gitmek istemiyordum. Tam İngiliz Konsoloslugu'nun kapısındaki basınçlı koruyucu bariyerlere gelmiştim ki ardı ardına gaz bombaları patladı yine. Çaprazıma dönüp vizörden hiç bakmadan bastım deklanşöre peş peşe. Sonra neredeyse tüm camları kırılmış Denizbank'ın önüne kaçtım. Polislerin arkasında, onların da siper aldığı binanın yanıyındaydım artık.

O kargaşada bir polis yaralanmıştı. Yürüyemiyordu. İki büküm olmuş, sağ kolunu tutuyordu. Kafasında kaskı yoktu. Havada taş, bomba, plastik mermi uçuşuyordu. Tam hedefteydi yani. Bir başka polis kalkanını ve copunu atıp yanına koştu, çekti aldı arkadaşını ve daha güvenli bir alana taşıdı. O anları da kare kare kaydettim.

Polisler yaralı arkadaşlarına yoğunlaşmışlardı ki Galatasaray Lisesi'nin yanındaki tuvaletlere giden sokaktan 20-30 kişilik bir grup çıktı ve sloganlar atmaya başladı. Zetçi polislerden biri doğrudan eylemcilerin üzerine doğru, hem de yaklaşık üç metre mesafeden ardı ardına gaz bombalarını ateşledi. Beyaza bürünmüştü o alan. Eylemciler sloganlar atarak çıktıkları sokağa geri döndü. Şans eseri kimse yaralanmamıştı. Yoksa bu mesafeden atılan, alev gibi duman yanan o kapsül girdiği vücudu eriterek deler geçerci.

Ve o kız çocuğu. Benim çektiğim kareyi bir de *Hürriyet* muhabiri çekmişti. Bir gün sonra yayınladılar. Kız çocuğu yerde, polisin eli kafasında. İlk bakışta saçlarından sürüklüyor gibi gözüküyordu. Çektiğim fotoğrafı kendime ait web sitemde yayınlayınca ben de aynı tepkileri almıştım. Sonrası nasıl gelişmişti o olayın? Anlatayım ki herkes gerçeği öğrensın.

Saçından tutarak yerden kaldırdığı kız çocuğunu bu kez kolundan tutarak hızla çekti ve taş yağmuru altından koşarak kalkanlı polislerin arkasına getirdi. Bir eline de çocuğun yere düşen sırt çantasını almıştı. Tir tir titriyordu çocuk. İyi giyimliydi. Dikkatimi çeken, yeşil renkli, şık gözlük çerçevesi olmuştu. Tam diplerindeydim. Konuşmalarını duyacak kadar yakındaydım. Soluğumu tutmuş olacakları izliyordum. Göz göze gelmişlerdi çocukla. Arka arkaya deklanşöre bastım. Dövecek miydi? Vuracak mıydı? Öyle olursa, sonucu nereye varırsa varsın araya girecektim. Kesin kararımı vermiştim o anda. Elindeki çantayı yere attı polis. Uzanıp aldım omzuma astım.

“Ne işin var kızım senin orada? Neden kaçıyordunuz?”

“Dershaneden çıkmıştık. Arada kaldık.”

“Nereye gidiyordunuz öyle?”

“Babamın yanına gidiyordum. Yemin ederim, babamın yanına gidiyordum.”

Dudakları titriyordu çocuğun. Şoka girmiş gibi aynı cümleyi tekrarlıyordu.

“Babamın yanına gidiyordum. Yemin ederim, babamın yanına gidiyordum.”

“Babanın işyeri nerede?”

“Yakında. Vallahi doğruyu söylüyorum. Size göstereyim isterseniz.”

“Ne işin var orada? Görmediniz mi sokağa girerken çatışma olduğunu? Başına bir şey gelse bizden bilecekler.”

“Babamın yanına gidiyorum... Ne olur bırakın gideyim. Arayayım babamı isterseniz. Gelsin buraya.”

Bir an Çevik Kuvvet polisiyle göz göze geldik. Tüylerim diken dikendi. Makinemi tersine asmıştım sağ omzuma. Bir mücadele olursa objektife zarar gelmesin diye. Birkaç saniyelik sessizlik oldu.

Daha doğrusu o polisin ne yapacağını düşünme süresi. Birkaç saat gibi gelmişti bana o birkaç saniye. Bir adım geri çekildi. Elini kaldırdı. Ben de o an bir adım daha yaklaştım ikisine. Artık dip dibe duruyorduk. Maskeyi çektim aldım kafamın üstünden. Bir şey olursa kafa atarak dalacaktım.

“Hadi git. Bir daha dönme buraya. Duydun mu? Sana söylüyorum. Git ve evinde derslerine çalış.”

Elini çocuğun gideceği yönü göstermek için kaldırmıştı. Rahat bir nefes almıştım. Aslında önyargılı davrandığım için utandım da. Pişmanlık duydum. Döndü, dimdik yüzüme baktı. Eliyle geri çekil der gibi işaret yaptı. Sonra arkasına döndü ve hâlâ sokaktaki gençlerle çatışan arkadaşlarının arasına girdi.

Kızı tutup çektim polislerin arasından. Kenara kaldırıma çıkarttım. O sırada üç bir yanda çatışma olanca hızıyla devam ediyordu. Patlama sesleri, çığlıklar, sloganlar ve gaz... Tam Galatasaray Lisesi karşısındaki tostçunun önündeydik. Beni de polis sanmış olacak ki, “Abi vallahi babama gidiyorum” dedi. Sonra fotoğraf makinemi gördü. Çantasını verdim.

“Git buradan kızım. Hızla git. Ne kaskın var, ne baretin, ne mas ken. Kim vurduya gidersen. Uzaklaş çabuk. Dikkat et.”

Koşa koşa gitti. Ama arkama döndüğümde onunla birlikte koşan arkadaşları aynı yoldan, taşın gazın arasından koşarak bize doğru geliyorlardı. Polislere arkadaşlarını sorudular.

“Gözaltına mı aldınız? Nerede?”

Az önce kızı serbest bırakan polis yanlarına gelmiş ve kızmıştı bu kez.

“Ya Allah’ım bana sabır ver. Gidin buradan.”

Soruyu soran çocuğu (o da aynı yaşlarda kıvrıcık saçlı bir kız çocuğuydu. Aynı yaşta iki de erkek çocuk vardı yanında) kenara çektim. Arkadaşlarının serbest bırakıldığını, babasının yanına gideceğini söylediğini aktardım. Ağlıyordu arkadaşını arayan kız.

“Abi ne olur nereye götürdüler onu.”

Tam o anda kulağımızı sağır edecek güçte bir patlama sesi geldi. Tünel yönünden eylemciler polise çok yaklaşmıştı. Taş yağıyordu. Kalkanların arasından ardı ardına iki el gaz bombası atılmıştı pim-leri çekilip. Kızı hızla sarstım, bağıırıyordum.

“Arkadaşınız serbest. Gidin artık yaralanacaksınız.”

Korkmuşlardı. Onlar da İstiklal Caddesi’nin köşesinden Taksim’e doğru koşarak uzaklaştılar.

Çiçek Pasajı’na girip arkadan İngiliz Konsoloslugu’nun önünden koşarak TRT binasının köşesine çıktım. Oradan da Hazzopulo Pasajı’nın içine. Doktorlar hâlâ o gencin başında müdahalede bulunuyordu. Donup kalmıştım. Gelmeyecekti o ambulans. Anlaşılmıştı artık. Kritik bir karar verildi. Kollarından, bacaklarından kucakladıkları gibi koşarak gaz bulutunun altında dışarı çıkarttılar yaralıyı. Hızla anacaddeye indirdiler. O anlarda da gaz bombası atılmasın diye sokaktaki eylemciler polislerin olduğu yöne taş atıp kafalarını uzatmalarını engelliyordu. İngiliz Konsoloslugu’nun alt girişine taşıdılar yaralıyı. Bazı eylemciler neredeyse arabaların altına atlayacaktı durdurabilmek için. Arabalar durmuyor, hızla geçiyordu. Yanılmıyorsam beyaz renkli bir minibüs durdu, içine yatırdılar çocuğu. İki de eylemci atladı arabaya, hızla yola çıktılar hastaneye yetiştirmek için.

Ulusal Kanal’ın gazisi kameraman Bülent bandajlar içindeki kafasını sallaya sallaya karşıdan geliyordu. Havada gaz kapsülleri, taşlar uçuşuyor ama o hiç sakınmadan en iyi görüntü peşinde koşuyordu yine.

“Ya arkadaş gidip yatsana. Bak bandajlardan kan sızmış.”

“Kan değil ooo. Tentürdiyot. Nereye gideceğim. Daha olaylar sürüyor.”

Yaralananlar hastanede

Acayip bir adamdı Bülent Abi. Benden büyük mü, küçük mü onu da bilmeden şekline şemaline bakıp abi diyordum. Başkası onun gibi yaralansa ortalığı ayağa kaldırırdı. O ise işini yapmaya devam ediyordu. Onlarca gün bir kez olsun nasıl yaralandığını bile anlatmadı. Sakin, mütevazı ve iyi bir insandı.

“Sırrı Süreyya vurulmuş doğru mu?”

“Ooobaba uyuyorsun. Hastanede şimdi. Taksim İlk Yardım’da...”

Haber doğrudu. Önder, omzuna gaz bombası isabet etmesi nedeniyle ikinci kez yaralanmıştı. Ayrıca CHP milletvekili Sezgin Tanrıkulu gaz bombasının etkisiyle fenalaşmış ve hastaneye götürülmüştü. Gezi Parkı’nda yaşananları protesto etmek için çıkan olaylarda *Hürriyet* foto muhabiri Selçuk Şamiloğlu da İstiklal Caddesi’nde vurulmuştu. Durumu ciddi idi.

Günlerden 31 Mayıs 2013 Cuma’ydı. Sırrı Süreyya Önder tedavisinin ardından taburcu edilmişti. Ancak yaralı sayısının çokluğu ve bölgedeki hastanelerin yeterli olamaması nedeniyle Türk Tabipler Birliği geçici bir acil müdahale birimi kurdu.

BDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder tedavi gördüğü Taksim İlk Yardım Hastanesi’nin kapısında şunları söyledi sıcağı sıcağına:

“İstanbul Valisi, Belediye Başkanı ve Emniyet Müdürü, sübhaneke tespihi gibi dizilmişler, halkın gözüne baka baka yalan söylediler. Halka saldırdılar. Faslı bir kız yaralandı, yoğun bakımda. Faslı kız da mı göstericiydi? Hep yalan söylüyorlar. Bütün şehir gaz alanına çevirdiler. Bunların hesabını soracağız.”

Taksim’e doğru yürümeye başladım. Üzerimize doğru bir TOMA ve onlarca Çevik Kuvvet polisi geliyordu. TOMA’dan sağlı sollu su sıkıyorlardı. Polis grubunun önündeki iki polis gaz ata ata yolu açıyordu. Ama eylemciler belediyenin koyduğu çiçeklikler, buldukları

demirler, kalaslar, çöp kutuları, çöp konteynerleri ne varsa toplayıp aralıklarla barikatlar kurmuşlardı. TOMA durdu. Polisler de. Polislerle aralarında 300 metre kadar mesafe olan eylemciler yeniden caddeye çıkmışlardı. Yürüyüp polislerin yanından geçtim. Fotoğraf çekmek için arkama döndüğümde gördüğüm manzaraya inanamamıştım. Sanki “Er Rayn’i Kurtarmak” filminin bir sahnesiydi. Koyu gri bir atmosfer, gaz bulutları, yerlerde binlerce taş ve yüzlerce boş, dumanı tüten gaz bombası kapsülü. O manzaranın içinde bekleyen sırtı dönük polisler ve daha ileride de zafer işareti yapan, ellerindeki bayrakları sallayan, sloganlar atan eylemciler.

Arada uğradığım bir lokantanın önündeydim. Beni görünce kapıyı açtılar. En üst kata çıktım. Böylece kuşbakışı birkaç kare fotoğraf çekebilecektim. Yüzüm, kollarım, boynum alev alev yanıyordu. Gaz çıplak olan her yerime yapışmıştı. Terledikçe yakıyordu. Objektifi değiştirirken gözüm televizyona ilişti.

Kılıçdaroğlu ne dedi?

6. İdare Mahkemesi, Taksim Topçu Kışlası projesine karşı açılan davada yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Haberde mahkeme

kararının oyçokluğuyla alındığı belirtiliyordu. Gezi Parkı'na Topçu Kışlası yapılma projesi Haziran 2011'deki seçimlerden önce Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından açıklanmıştı. Projeye göre şu anda Gezi Parkı olan alanın Sultan III. Selim zamanında inşa edilen Topçu Kışlası'na dönüştürülmesi, Taksim ve çevresindeki tüm trafiğin de yeraltına indirilmesi planlanıyordu. Ama mahkeme yürütmeyi durdurma kararı almıştı.

Olaylar üzerine ABD Dışişleri Bakanlığı da bir açıklama yaptı. Konunun günlük basın toplantısında sorulması üzerine, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jen Psaki, yaralı sayısından endişe duyduklarını belirterek göstericilerin temel hak ve özgürlüklerine vurgu yaptı ve şunları söyledi:

"İstanbul Gezi Parkı'nda polisin protestoculara müdahalesiyle yaralanan kişi sayısından kaygılıyız. Biz, Türkiye'nin uzun süreli istikrarı, güvenliği ve refahının en iyi şekilde, ifade ve toplanma temel özgürlüklerinin sağlanmasıyla garanti altına alınacağına inanıyoruz. Öyle gözüküyor ki bu bireylerin yaptığı da bu. Bu özgürlükler her sağlıklı demokraside çok önemlidir. Uluslararası Af Örgütü'nün raporunu gördük, olayla ilgili biz de halen kendi bilgilerimizi topluyoruz."

Haberlerde Ankara'da da protesto eylemlerinin başladığı ve çok sayıda yaralıyla gözaltı olduğu bilgisi de vardı. Tiyatrocu Leyla Okay da Ankara'da yaralananlar arasındaydı. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu bu korkunç tablo karşısında açıklama yapmıştı.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, Taksim'de polisin eylemcilere yönelik müdahalesini eleştirerek, Başbakan Erdoğan ve hükümeti sorumluluğa çağırdı. Kılıçdaroğlu, Başbakan Erdoğan'a seslenerek şunları söyledi:

"Yargının verdiği karar doğrultusunda polisi derhal Taksim Gezi Alanı'ndan geri çek, halkla polisi karşı karşıya getirme. Halk kendi kentine, yani İstanbul'a sahip çıkıyor. Bunun için direniyor. Doğayı ve kentini korumak istiyor. Bu andan itibaren yaşanan her olayın sorumlusu Başbakan'dır. Ne yazık ki Başbakan, hâlâ soru-

luluğunun farkında değildir. Artık İstanbul'da Vali diye bir kişi yoktur. Türkiye'de yönetim boşluğu vardır. Bu boşluk İstanbul'da bütün açıklığı ile gözler önüne serilmiştir. Şu an itibarıyla Başbakan olduğunu göster, polisi geri çek, yargı kararına uyduğunu kamuoyuna açıkla. Bu sizin görevinizdir. Ana muhalefet partisinin genel başkanı olarak görevinizi size hatırlatıyor ve zaman geçirmeden uygulanması için sorumluluğa çağırıyorum."

Uluslararası Af Örgütü kınıyor

Yanıyordum susuzluktan. Soğuk soda söyledim ve ardından Twitter'a girdim. Sosyal medyada gündem sadece Gezi Parkı eylem ve müdahaleleriydi. Nerede çatışma var? Nereye ilaç lazım? Nerede vatandaşlar evlerinin kapılarını polisin kovaladığı eylemcilere açmış? Aranana kan duyuruları. Yakınlarından haber alamayanların çağrıları... Pop şarkıcısı Murat Dalkılıç, Taksim'de yaşanan olaylarda ailesinden bir kişinin gözünden yaralandığını yazmıştı.

"@smuratdalkilic: Ailemden birinin gözünü plastik kurşunla cikardiniz!!! Bunun hesabini nasıl vereceksiniz ????"

"@smuratdalkilic: İnsanları yaralayacak, hatta öldürecek bu ofke neyin nesidir? Yazıklar olsun!!!"

MHP İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak tarafından yapılan açıklamada, cumartesi saat 12.00'de Taksim Atatürk Heykeli önünde basın açıklaması yapılacağı duyurulmuştu. Ancak bu etkinliğin iptal edildiği haberi geldi.

Uluslararası Af Örgütü Gezi Parkı'ndaki gösterilerde polisin biber gazlı müdahalesini kınayan bir açıklama yayınladı.

"Uluslararası Af Örgütü, Taksim Gezi Parkı'ndaki barışçıl göstericilere karşı aşırı güç kullanılmasını kınıyor" başlıklı kınama şöyleydi:

"Uluslararası Af Örgütü, Taksim Gezi Parkı'ndaki barışçıl göstericilere yönelik, biber gazı ve aşırı güç kullanılması ile ilgili kaygı

duymaktadır. En az bir gösterici ciddi şekilde yaralanmış ve ameliyata alınmıştır.

Taksim'deki Gezi Parkı, bölgede yapılan geniş çaplı yenileme çalışmaları kapsamında bir alışveriş merkezi inşa edilmesi için yıkımla karşı karşıya. Son iki gündür bu uygulamaya karşı çıkan düzinelerce gösterici parkta çadır kurmuştu. 30 Mayıs sabahı çok erken saatlerde, polis çadırları yerle bir etti ve göstericileri dağıtmak için biber gazı kullandı. 23 yaşında bir gösterici biber gazı kullanılması sebebiyle ciddi şekilde yaralandı, bir ağaca tutunmak isterken polis tarafından tekmelendi ve darp edildi.

Bir toplantıyı dağıtma kararı, her zaman başvurulacak en son yöntem olmalı, gereklilik ve orantılılık ilkeleri ile bağdaşmalıdır. Uluslararası standartlar polisin toplantıları dağıtırken güç kullanmamasını, ya da bu uygulanabilir değilse, güç kullanımını minimum gereklilikle sınırlandırmasını gerektirmektedir. Uluslararası Af Örgütü, yetkilileri, Taksim Gezi Parkı'nda aşırı ve gereksiz güç kullandığı iddialarını hızlı, bağımsız ve tarafsız bir şekilde soruşturmaya ve keyfi güç kullanımından sorumlu emniyet görevlilerinin yargılanmasını sağlamaya çağırmaktadır. Uluslararası Af Örgütü ayrıca, yetkililerden, göstericilerin barışçıl toplanma ve ifade özgürlüğü haklarını güvence altına almalarını talep etmektedir."

Dolmabahçe'de sert önlemler

Tüm bunlar olurken Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da İstanbul'daydı. Ne dediğini, ne açıklama yaptığını çok merak ediyordum. Erdoğan, Kartal İmam Hatip Anadolu Lisesi'nin 2012-2013 yılı mezuniyet törenine katıldı. Törene eşi Emine Erdoğan, Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi mezunu oğlu Bilal Erdoğan, kardeşi Mustafa Erdoğan ile birlikte gelmişti. Törende mezunlar arasında yer alan Başbakan Erdoğan'ın yeğeni Usume Erdoğan da öğrenciler adına bir konuşma yaptı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan kürsüye geldiğine, 28 Şubat döneminde bir kesimin çok büyük haksızlıklara uğratıldığını belirterek şunları söyledi:

"Belli kesimlere, hapishanelerde çok ağır işkenceler yapıldı. Faili meçhullerle, suikastlerle, provokasyonlarla hep bazı kesimler tehdit edildi. Birileri, yanlıştan yola çıkıp, yanlışla başvurular. Şiddetin, zulmün mağduru olanlar, maalesef şiddet uygulamaya, zulmetmeye başladılar."

Gezi Parkı eylemleri dalga dalga yayılıyordu tüm yurda. Aynı gün İstanbul dışındaki birçok şehirde de protesto yürüyüşleri düzenlendi. Ankara'da Kuğulu Park, İzmir'de Gündoğdu Meydanı ve Konak bölgelerinde yapılan yürüyüşler polisin müdahale etmesiyle son buldu. Mersin'de Özgür Çocuk Parkı'nda, Tunceli'de Sanat Sokağı'nda, İzmir'te Cumhuriyet Parkı'nda, Konya'da Atatürk Anıt Alanı'nda, Manisa'da Manolya Meydanı'nda, Marmaris'te ve Adana'da Atatürk Parkı'nda gerçekleşti. Zonguldak'ta Bülent Ecevit Üniversitesi'ndeki mezuniyet töreni sırasında stadın kenarındaki köprüye "Gezi Parkı direniyor Taksim'e selam" yazılı pankart asan Öğrenci Kolektifi üyesi beş öğrenci gözaltına alındı.

Artık akşam oluyordu. Hesabı ödeyip kalktım. İyice dinlenmiştim. Ortalık da durulmuştu biraz. Eylemcilerin sayısında ise inanılmaz bir artış vardı. Gezi Parkı ablukası sürüyordu. Kimse yanaştırılmıyordu parka. Cumartesi yayınım olmadığı için rahattım. Gece nöbete gitmem gerekmiyordu. Ben de eylem nöbeti tutacaktım kameralarla, not defterimle.

İstanbul'u yönetenler her zaman yaptıklarını yapmışlar ve Taksim metro istasyonunu kapatmışlardı. Hatta Mecidiyeköy'e kadar istasyonlar kapalıydı. İnsanlar işten çıkmışlar, ortada kalakalmışlardı öylece. Tıpkı 1 Mayıs 2013'te olduğu gibi. İşkence sadece gazla, suyla olmuyor, ulaşımın tüm kentin canına okunuyordu. Eve gidip üstümü değiştirecektim. Duş alıp tekrar çıkacaktım sokaklara. Ama metro kapalı olunca o kadar yolu yürümektense eylemcilerle sabahlayıp bir gecelerini görüntülemeye ve gözlemlemeye karar verdim. Ama vermez olaydım.

Taksim'de AKM'nin önünden geçip İTÜ Taşkışla binasına ilerledim. Ceylan Otel'in yanından sağa dönüp Dolmabahçe'ye inecektim. İnönü Stadyumu'nun hemen yanında yokuşta Harbiye'ye çıkış yönünde, yolun ortasına barikat kurulmuş, yol ateşe veril-

mişti. Yaklaşınca barikatın içinde ters döndürülmüş bir arabanın da yandığını gördüm. Araba sivil miydi bilmiyorum. Belli olmuyordu. Arkada Bezm-i Âlem Valide Sultan Camii'nin (Dolmabahçe Camii) önündeki ateşli barikatın birkaç kare fotoğrafını çekip Dolmabahçe'ye yürüdüm. Bine yakın insan vardı neredeyse. Trafik durmuştu. Beşiktaş'a doğru yürürken İnönü Stadyumu'nun yanından Küçükçiftlik Parkı'na doğru çıkan yoldan önce patlama sesleri geldi. Ardından yoğun koyu siyah dumanlar yükseldi. Yolu kapatıp orada da bir aracı ateşe vermişti eylemciler. Yönüm Beşiktaş'a yüzüm sola dönükken, "Çekilin! Geri çekilin!" diye bağırmaya başladı insanlar. Mahşeri bir kalabalık olanca hızıyla koşarak üstümüze geliyordu. Arkalarında da TOMA'lar, Çevik Kuvvet polisleri ve gaz bombası yağıyordu üstümüze.

Dolmabahçe Sarayı'nın bahçe duvarına tırmandım. Bazıları ezilmemek için çoktan sarayın bahçesinin içine atlamıştı bile. Düşmemeye çalışarak altı-yedi kare fotoğraf çektim doğal ışıktaki. TOMA'lar da, polisler de durdu. Karaköy yönüne koşan kalabalık bu kez gerisingeri sloganlar atarak Beşiktaş yönüne ilerlemeye başladı. Bu bir süre böyle devam etti. Polisler Dolmabahçe Bulvarı girişindeki Başbakanlık Çalışma Ofisi'ni korumaya çalışıyordu.

Eylemcilerden bir kısmı da oraya yöneliyordu. Taş ve misket atıyorlardı o yöne.

Fotoğraf çeke çeke Beşiktaş'a doğru ilerliyordum ama bu kez karşı yöne, Astsubay Misafirhaneleri'nin duvarının dibine geçmiştim. Tam da Akaretler'e çıkan yokuşun başına yaklaşmışım ki polis dört koldan saldırmaya başladı. Takviye gelmişti Çevik Kuvvet'e. Basınçlı su, gaz, cop, tekme tokat... Yer yer göğüs göğüse kavga ediyordu eylemcilerle polisler. 50 kadar Çevik Kuvvet polisi üstüme doğru koşmaya başlamıştı. Ortam karanlıktı. Burada gazeteci kimliği, kamera falan kesmezdi polisin hızını. Önlerine kim gelirse giriyorlardı. Geri dönmek istedim ama mümkün değildi. Eylem yapanlar bırakın kaçmayı sloganlar atıp polise taş yağdırarak, yara yara üstüme doğru geliyordu. Tam arada kalmışım.

Eskiden Askerlik Şubesi olan askeri yapının kapı boşluğuna sıkışabileceğim kadar soktum kendimi. Tam anlamıyla savaş vardı önümde. Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne taş yağıyor, polisler de ardı ardına gaz bombası atıp yaklaşanlara copla, basınçlı suyla, püskürtme gazla giriyordu. Üstelik Beşiktaş'ın içinden, Akaretler yokuşundan, iskele tarafından akın akın eylemci geliyordu. Bir ara Dolmabahçe yönüne doğru kaldırım boşaldı. Boşalmasının nedeni iki TOMA'nın birden su sıkarak ilerlemesiydi. Sağlı sollu TOMA'ları siper etmiş polisler de gaz ata ata ilerliyordu. Koşarak çıktım bulunduğum yerden. Çok yaralı vardı yol boyunca. Polis sürekli gözaltı yapıyordu. Ayağı takılan, düşen, vurulan, gaza teslim olan, geride kalan yere çöktürülüyor, bağırta bağırta, hatta kimileri dövülerek, elleri arkadan plastik kelepçelerle bağlanıyordu.

Tekrar stadın önüne geldiğimde saat 01.00'i geçmişti. Yani artık 1 Haziran 2013 Cumartesi gününe girmiştik.

Uzun gecenin sabahı

1 Haziran 2013 – Cumartesi...

Yukarı, Süzer Otel yönüne yürüyordum. Yoldaki barikatlar güçlendirilmiş, ateşler iyice körüklenmişti. Yüzleri bandanalı iki genç kenara oturmuş sigara içiyordu. Bir tane de ben istedim. Ayaklarımın altı yanıyordu. Sabah saat 09.00'dan bu yana neredeyse hiç

oturmamıştım. Gençlerin yaruna çöktüm. Cebinden bir paket çıkarttı. İçinde tütün vardı. Sardı bir tane, uzattı. Kolunun iç kısmı dikkatimi çekmişti. Cılk yaraydı. Ne olduğunu sordum.

"Gaz kapsülü abi. Yaktı geçti. Tütün bastık, böyle sulandı. Hastaneye gitsek gözaltına alırlar. Sabah ola hayrola."

"Nerelisin?"

"Muş. Sen?"

"İstanbul. Gazeteciyim. Televizyonda haberleri sunuyorum. Flash TV'de."

Döndü yüzüme baktı ikisi de. Ayağa fırladı.

"Yahu sen şey abi değil misin? Şey. Eeee. Dur söyleme. Bulucam."

Barikata doğru seslendi, "Çocuklar! Gelin lan! Bakın kim var burada. Vayy babaa.." Barikattan 2-3 kişi koşarak geldi. Ben de ayağa kalkmıştım. Tokalaştık. Öpüştük. "Dikkat edin kendinize" dedim. Küçükçiftlik Parkı yönüne doğru yola koyuldum. Karşıya geçebilmem için aşağıya kadar yürüdüm. Nişantaşı tarafından inip Dolmabahçe'ye bağlanan kavşakta da barikat kurmuşlardı. O sırada bir ambulans geldi. Siren çalmasına rağmen barikatı kaldırmıyorlardı. Bu sefer anons başladı ambulanstan. 112'nin değildi, özel sektöre aitti ambulans.

"Gençler, arkadaşlar. Bakın yaralı götürüyoruz, açın barikatı."

Yanlarına gittim.

"Çocuklar neden yol vermiyorsunuz? Bakın yaralı varmış içinde."

"Ya abi sen karışma işine bak. Bunlar gaz bombası taşıyor polise."

Donup kalmıştım. "Nasıl yani" diyebilirdim sadece.

"Nasıl olacak, Beşiktaş'ta polisin gazı bitmiş, haber verdiler telefondan. Polis geçemiyor hiçbir noktadan. Ambulanslarla taşıyorlarmış gazı."

Çocuklar ambulansa yaklaştı. Arka kapıyı açmasını istiyorlardı. İçine bakacaklardı. Ama ambulansın şoförü manevra yapıp hızla Karaköy yönüne doğru uzaklaştı. Araçta gerçekten gaz bombası var mıydı, yoksa korktukları için mi kaçmışlardı anlamadık. Arkasından koşular ama nafiye. Siren çala çala uzaklaştı araç.

Eskiden lunapark olan yere geldiğimde otoparkın bekçileri bekliyordu. Boş bir iskemle vardı. İzin istedim, oturdum. Genç olan bekçi yaşlı olana, "Servis kaçta gelir" dedi.

"Servis yok bu akşam. Görmüyor musun olayları?"

"Ben nasıl gideceğim? Saat iki... Keşke gelmeseydim. Bizi düşünen yok ki arkadaş. Nasıl gidersek gidelim. Eşeğiz ya!.."

Artık işverenine mi laf sokmuştu, belediyeye mi anlamamıştım. Teşekkür edip kalktım, Nişantaşı'na doğru yürümeye başladım. Takatım tükenmişti. Bacak kaslarıma iğneler batıyordu. Yavaşladım iyice. Nişantaşı'nın içinden beş kişilik bir maskeli grup aşağıya doğru marş söyleyerek ilerliyordu. İki tanesinin elinde bira şişeleri vardı.

"Akın var akın, Gezi'nin fethi yakın..."

Tam onlara bakarken arkadan birisi omzuma vurdu. Ödüm kopmuştu. Gazeteci arkadaşlardı. Biri de ajans kameramanıydı.

"Taksim'e gidiyoruz. Sen nereye?"

"Dolaşıyorum. Gücüm yeterse eve..."

"Ev nerede abi?"

"Tarabya'da."

"Gidip televizyona yatsana abi. Yürünür mü o yol? Bir bok da kalmadı çekecek artık."

"Hayırlısı" dedim. Tam Nişantaşı'na girmiştik o sırada. Ortada taksi yoktu. Geçenler de boş oldukları halde durmuyordu. Saate baktım: 02.45. Az ileride bir büfe açıldı. Hızlandım. Susamıştım acayip. Önüne iki iskemle atmış konuşuyorlardı.

"Selamünaleyküm."

"Buyurun beyefendi. İyi geceler."

Unutmuştuk Nişantaşı'nda olduğumuzu, Kasımpaşa ağzıyla selam verince yanıtı Nişantaşı ağzıyla almıştık. Adamlardan birisi kalktı birlikte dükkâna girdik. Envai çeşit ürün vardı. Gözüm dolaptaki biralara kaydı.

"Dört tane bira, bir paket kırmızı uzun Marlboro."

"Biralara hangisinden olsun?"

"Fark etmez. Soğuk olsun yeter."

Parayı ödeyip çıktım dükkândan. Bu yorgunlukla bu biralara içsem olduğum yerde uyurum diye korkuyordum. Ama içim

de yanıyordu. Hiç de aklımda yoktu aslında. Kaldırımın kenarında fotoğraf makinemi sırt çantama yerleştirdim. Nişantaşı'nı, Vali Konağı'nı boydan boya geçip Osmanbey kavşağına geldiğimde saat üçü geçmişti. Ortada ne polis vardı ne de insan. Tek tük arabalar geçiyordu Şişli yönüne doğru. Biralardan birisini açtım. İlk kez görüyordum bu şiseyi. Bir yandan içerken bir yandan da yürüyordum. İlk şise bittiğinde Cevahir Alışveriş Merkezi'ne varmıştım. Banklarda oturdum 15 dakika kadar. İkinci şiseyi açtım. İçerlerken Mecidiyeköy Meydanı'nda Çevik Kuvvet otobüsleriyle panzerler ilerliyordu. Artık Astoria AVM'nin önüne gelmiştim ama ben de bitmiştim. Hava aydınlanacaktı neredeyse. Arkama dönünce daha fazla otobüsle polisin Boğaz Köprüsü sapağına girdiklerini gördüm. Bir şeyler olacaktı.

Boğaz Köprüsü'nü yürüyerek geçtiler

Biraların içinde olduğu torbayı kaldırım kenarına bırakıp hızlandım. Zincirlikuyu'ya yürüyüp neler olduğunu anlayacaktım. Bir durum yoksa belki binlerce araç bulup eve geçecektim. Ben Zincirlikuyu'ya geldiğimde hava da çivit mavisine dönmüştü. Köprü tarafından acayip bir gürültü geliyordu. Metrobüs duraklarının üstünden baktığımda yüzlerce, belki binlerce kişi sloganlar atarak Anadolu yakasından, Avrupa yakasına geçiyordu.

Binlerce kişi sabaha karşı yürüyerek Boğaz Köprüsü'nü geçti. Akaretler ve köprü çıkışında müdahale geldi. Çok sayıda yaralı vardı. Eylemciler Beşiktaş üzerinden Taksim'e çıkacaklardı. Barbaros Bulvarı araç trafiğine kapatıldı. Hemen her noktada polisle eylemciler çatışyordu. Fotoğraf çeke çeke Beşiktaş'a kadar indim. Beşiktaş'ta Başbakanlık Çalışma Ofisi önünde çok büyük önlem vardı. Adeta polisten kale suru örülmüştü. Bunun üzerine Akaretler'e yönelen eylemciler oradan Maçka üzerinden Taksim'e gitmek istiyordu. Daha birkaç saat önce geçtiğim Nişantaşı dahil hemen her noktada polis biber gazı ve TOMA'larla eylemcilere müdahale ediyordu.

Önce Harbiye'ye çıktım. Tam Pangaltı'nın köşesindeki lüks otelin karşısında gençler yolu kesmiş, araçları geri çeviriyorlardı.

Askeri Müze yönünde barikat kuracaklardı. Malzeme taşınıyordu. Bank, çiçeklik, kalas, dükkânlardan alınan kepenkler, odun, taş... Henüz bu noktada polis yoktu. Ama geldi. Radyoevi önünden ters yöne girmiş bir TOMA su sıkı sıkı Harbiye'ye doğru geliyordu. Arkasına takılmış Çevik Kuvvet ekipleri de gaz ata ata ilerliyordu üstümüze doğru.

İçlerinde bir tane bile eylemci bulunmayan insanlar neye uğradığını şaşırmış, bizim üstümüze doğru koşuyordu. Ne bir uyarı ne de anons. Tatil günü evlerinden çıkanlar da yakalanmıştı gaza ve suya. Dolapdere'den yukarıya çıkan tüm ara sokaklara otomatığe bağlamış gibi gaz bombası atılıyordu. Ben de Kasımpaşa üzerinden yukarı çıkmak için tam o yöne girmiştım. Basamaklardan koşarak gazdan kaçan eylemcilerden ve vatandaşlardan ikisi bana çarpıp düştü. Ben de yuvarlanmıştım. Altında kot pantolon olan ama üstüne hiçbir şey giymemiş, yüzü gözlerine kadar kırmızı bezle sarılı genç düştükten sonra hızla kalktı. Döndü bana baktı. Koşarak yokuş aşağı Kasımpaşa'ya doğru gözden kayboldu.

Tekrar caddeye çıktım. Kaldırımlar yere düşmüş, çökmüş, oturmuş öksüren, aksıran, ağlayan insanlarla doluydu. Göz gözü görmüyordu atılan gazdan. Polis neredeyse her noktadaydı.

Eylemciler de sokak aralarından bir gözükp bir kaybolarak adım adım Taksim'e yaklaşıyordu. Ambulans sirenleri patlama seslerine karışıyordu. Divan Otel tarafından geçmeme olanak yoktu. Yüksek noktadan doğrudan üzerimize geliyordu gaz bombası kapsülleri. Bir de "Tırrttt... Tırrttt" diye bir ses duydum ardı ardına. Salak salak sesin geldiği yöne bakarken birisi sırtımdan bastırdı.

"Yere eğil. Yere eğil. Plastik mermi bu. Başını koru."

İrikıyım, siyah atletli, ellerinde sarı renkli inşaatçı eldiveni bulunan, başı beyaz baretli bir gençti. Baretinin arkasında "Diren" yazıyordu. Koşarak Habertürk'ün altına inen caddeye daldı. Bir yandan da elindeki taşı tam köşedeki Point Otel'in önünde bekleyen polisler fırlattı. İki büküm koşarak polislerin arkasına geçtim. Habertürk binası önünden Taksim'e girdim. Yine gri renkteydi Taksim. Hemen her sokak başında çatışma vardı. Tarlabası'nda ara sokakları gaza boğmuştu polis.

Gösterilere katılan 20 kişilik Ülkücü gruba da polis müdahale etti. TOMA'nın önüne geçip polise tepki gösteren gruba polis gaz bombası yağdırdı. Ara ara durum sakinleşiyor, polis de göstericiler de dinleniyor, ardından müdahale yeniden başlıyordu. Çok yaralı vardı, hem de çok. Polisten de, göstericilerden de yaralananlar ambulanslarla, battaniyelerle elde taşınarak hastaneye yetiştiriliyordu. Gezi Parkı girişindeki Çevik Kuvvet sayısı neredeyse üç katına çıkmıştı. Galatasaray'a doğru ilerlediğimde çatışmaların burada çok yoğunlaştığını gördüm. Hava aydınlanınca caddenin hali de ortaya çıkmıştı.

Neredeyse tüm bankamatikler kırılmış, tüm duvarlara spreyl boyalarla sloganlar yazılmıştı. Ziraat Bankası'nın kullanılmayan binasının giriş katı paramparçaydı. Bazı dükkânların kepenkleri bile sökülüp camları kırılmıştı. Ama bu bir yağma değildi. Vitrin camları patlatılmış pek çok mağazada ürünler yerli yerinde duruyordu.

Kırmızılı kadından beş gün sonra, yine Taksim'de, çok benzer bir kare daha çekildi. Polis Taksim Meydanı'na çıkmak isteyenlere tazyikli su ile müdahale etti. Siyah elbiseli bir genç kız TOMA'nın karşısında hiç kıpırdamadan kollarını açıp bekledi. Sonra bir adam onu çekip uzaklaştırdı TOMA'nın önünden. O anlar kameralarla

kaydedilmişti. İstiklal Caddesi'nden Taksim Meydanı'na yürümek isteyenlere polis, tazyikli su ve biber gazı ile sürekli müdahale ediyordu.

“Vatan haini misin sen?”

Tam Galatasaray Lisesi önündeydim. Polisin gazı bitmişti. Üzerinde hiçbir yazı olmayan beyaz renkli, kapalı kasa bir kamyon geldi. İçinden üç kişi indi. Polisler kamyon kasasının açık kapısına üşüştiler hemen. Kutu kutu, koli koli gaz indiriliyordu kamyon-dan. Beşer kiloluk boya kutularını andıran plastik, yuvarlak kutuların kapakları açılıyor, içindekiler polislere dağıtılıyordu. Makine-mi kaldırdım, tam deklanşöre basacaktım ki karşıma kalkanlarıyla iki polis dikildi. Bana dokunmuyorlardı ama kalkanlarıyla perdeleme yapıyorlardı. Sonra omzunda tek yıldız olan bir polis geldi.

“Neyi çekiyorsun? Bizi mi? Vatan haini misin sen?”

Cümle aynen buydu: “Vatan haini misin sen?” Sonra telsizini sallayarak makineyi indirmemi söyledi. Osırada kamyon çoktan yükünü boşaltıp ayrılmıştı meydandan. Sinirlerim bozuldu. Mesleğimi

yapmam engelleniyordu. Bir şey yapamıyordum. Karşılık veremiyordum. Vermek istemiyordum aslında. Bu dil, dil değildi. Sorunun çözümüne değil büyümesine yol açardı. Gazeteciydım ve öyle de kalacaktım. "Neden engel oluyorsunuz? Ben gazeteciyim," dedim. Aldığım yanıt günlerdir duyduğumdan farklı değildi:

"Ya yürü git. Hadi, uzaklaş buradan."

Bir de azar işitmiştim. Tünel'e doğru yürürken Nazım Hikmet'in şiiri gelmişti aklıma. Babam öğretmişti bana bu şiiri. Onu söylemeye başlamıştım.

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

"Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz, dedi Hikmet.

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ."

Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar,

üç sütun üstüne, kapkara haykıran puntolarla,

bir Ankara gazetesinde, fotoğrafı yanında Amiral Vilyamson'un

66 santimetre karede gülüyor, ağzı kulaklarında, Amerikan amirali

Amerika, bütçemize 120 milyon lira hibe etti, 120 milyon lira.

"Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz, dedi Hikmet

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ."

Evet, vatan hainiyim, siz vatanperverseniz, siz yurtseverseniz,
ben yurt hainiyim, ben vatan hainiyim.

Vatan çiftliklerinizse,

kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,

vatan, şose boylarında gebermekse açlıktan,

vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvranmaksa yazın,

fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,

vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,

vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa,

ödeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan,

vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası,

Amerikan donanması topuysa,

vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığınızdan, ben vatan hainiyim.

Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla:

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

İnsanlar dönüp bakıyorlardı. Kafasının üstüne taktığı gaz maskesi, boynunda fotoğraf makinesi, ayağında kirden, tozdan, yediği gazdan leş gibi olmuş kot pantolon, buruş buruş ve ilaçlı suyun kurumasıyla lekeler içinde kalmış tişörtüyle tam bir “Çapulcuydum” artık. Ve “vatan haini” ilan edilmişim az önce...

Dönmüş bu yaftayı boynuma takmaya kalkan polise doğru bağıırıyordum:

“Hadi gel de al. Ben vatan hainiyim. vatan hainliğine devam ediyorum...”

Birisi koluma girdi arkadan. Hah tamamıdı. Sıra bana gelmişti işte.

“Gel buraya oğlum. Manyak mısın sen?”

Arkamı döndüğümde serbest fotoğrafçı bir arkadaşımıdı. Beni bir sokağa soktu. Sonra da çapraz başka bir sokağa. Bir sigara verdi. Sakinleşmişim. Kahvaltı yapmak için bir mekâna oturduk. Televizyonda haberler vardı. Başbakan Erdoğan konuşuyordu.

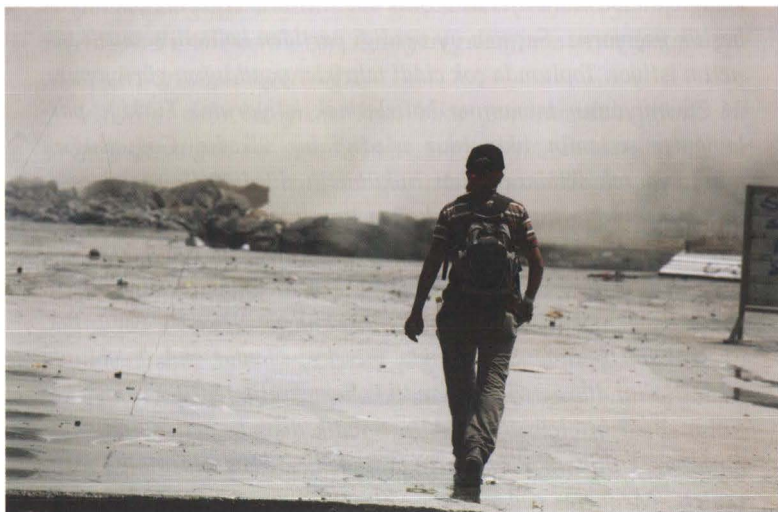
Tayyip Erdoğan neler dedi?

Konuşmanın özetini aktarıyorum. Ama özünde “Ben istersem 1 milyon insan toplanırım” ve “Oraya dediğimiz projeyi yapacağız” vardı. İşte o konuşmadan satır başları:

Başbakan, Türkiye İhracatçılar Meclisi Genel Kurulu’nda yaptığı konuşmada ilk kez Gezi Parkı’nda yaşananlara değindi ve “*Topçu Kışlası’nı yapacağız. Polis orada dün de vardı, bugün de var, yarın da olacak. Polisin biber gazı kullanımında aşırılık var. Bakanlık inceleme yaptırıyor. Eylemcilerden eylemlerine son vermesini rica ediyorum*” dedi.

İşte Erdoğan’ın Gezi Parkı’na, evlere, derneklere, STK’lara, DKÖ’lere bomba gibi düşen o tarihi konuşmasından satır başları:

Sistem içinde en az iktidar kadar muhalefet de güçlü, kaliteli, seviyeli olmak zorundadır. En az iktidar kadar çalışmak, proje üretmek durumundadır. Muhalefet iktidarın seviyesine ulaşamazsa,

yanına yaklaşılamazsa aşırı uçların eline geçer. İktidar nasıl boşluk kabul etmezse muhalefet de boşluk kabul etmez. Ama biz çok büyük boşluk yaşıyoruz. Seçmen oy verdiği partiden kaliteli, seviyeli yönetim istiyor. Toplumda çok ciddi tahrikler yapıldığını görüyoruz.

76 milyonun tamamına hatırlatmak istiyorum. Türkiye parlamenter sistemin tıkr tıkr işlediği bir ülkedir. Çoğunluğun oyunu alarak iktidara gelen hükümetin dilediğini yapabileceğini iddia etmiyorum. Çoğunluğun azınlığa dayatma yapmasını bugüne kadar kabul etmedik. Bundan sonra da kabul etmeyiz. Türkiye'nin tarihinde çoğunluğun sesine kulak verilmemiştir. Bidon kafalı, göbeğini kaşıyan adam olarak görülmüştür çoğunluk.

Hükümetin uygulamalarıyla meselesi olanlar hukuk yoluyla şikâyetlerini dile getirirler. Sandıkta demokratik tepkiler ortaya konulur. Bu işin ölçüsü sandıktır. Sandık dışında netice arayanlar anti-demokratik uygulamaların peşindedir. Arkadaşlarını ipe götürenler... Menderes neden idam edildi? Gerekçesi neydi? Aynı şeyi 12 Eylül'de de yaşamadık mı?

Bu ülkede herkesin görüşlerini ifade etme hakkı vardır. Hukuk çerçevesinde eylem yapma, düşüncelerini söyleme hakkı vardır. Hukuk dışı eylem yapma, yoldan geçenlere zarar verme hakkı yoktur. Türkiye'de gerilimi artırmaya hiç hakkı yoktur. Politika üretemeyen muhalefetin illegal örgütlerle nasıl görev aldığını defalarca gördük. Herkese sesleniyorum

Oynanan oyunu herkesin görmesini istiyorum.

Gezi Parkı'yla ilgili bazı eylemler yapılıyor, gerekçe ne? Ağaçlar kesiliyor, Topçu Kışlası yeniden yapılacak, AVM yapılacak. Taksim'de Gezi Parkı'nda yapılan çalışmanın Topçu Kışlası'yla ilgisi yoktur. Topçu Kışlası'nı yapacağız, gökten inme bir proje değil.

Biz Kışla projesini gördüğümüzde Taksim'e çok zenginlik katacağını düşündük. Ama burada olay Divan Otelı tarafındaki Asker Ocağı Caddesi, sökülen 5-10 ağaç meselesi değildir. Olay Gezi Parkı'ndan çıkarılarak ideolojiktir. Nedir bu ideoloji? Acaba biz İBB'yi alabilir miyiz?

Polis orada dün de vardı, bugün de var, yarın da olacak. Taksim Meydanı aşırı uçların yaşadığı bir bölge olamaz. Yarın öbür gün bir şey olsa vatandaş can güvenliğim ne oldu diyecek. Bu AK

Parti'yle başlayan bir süreç değildir ki. Polis her zaman vardı.

Güvenlik güçlerimizin biber gazı kullanımındaki yanlışlığı inceleniyor. Burada yanlış var. Ama yeri geldiğinde onun da kullanılması gerekir, onu da göreceğiz.

AKM'yi dahi biz yıkmalıyız. Yıkıp gururlanabileceğimiz bir proje yapmalıyız, bir opera binası yapmalıyız. Burası önemli bir merkez olmalı. Gelen turistler gururla görmeli. Topçu Kışlası yerinde yapılmalı, mevcut yeşil azami şekilde korunarak, yayalaştırmayı bitirelim herkes rahatça gezsin. Burada böyle bir amaç var. Ama olay başka yerlere çekildi. Birilerine rant sağlanacak deniliyor. Biz sadece bu millete rant sağlamanın gayreti içerisindeyiz. Bunların zihniyetine bakarsanız onlar gecekonduda yaşıyor.

Topçu Kışlası ise, kusura bakılmasın, onu yapacağız. Yeşilin danişkasını da yayalaştırma çalışmalarında yapacağız. Sen gazetede köşe yazıyorsun diye her şeyi biliyorsun anlamına gelmez. Biz bu işi bilenlerle yapıyoruz.

Biz CHP'ye, MHP'ye gençler ölmesin diye çağrı yapıyoruz, sesleri çıkmıyor. Ağaçlar kesilecek diye kol kola yürüyorlar.

Sosyal medyada yalan haberler, iftiralar havada uçuşuyor. Bunları ağaçlarda sallandıracaksın diyenlere sahip çıkan faşistler olduğunu görüyoruz. Medya kuruluşlarının son derece tehlikeli biçimde yayın yaptığını görüyoruz. Polis görevini gerçekten çok zor şartlar altında yapıyor. Aşırı güç kullanımında bakanlığımıza talimat verdik, gereken yapılacaktır. Evinin manzarası bozulacak diye köprü inşaatına itiraz eden için solcu bir protestoya dönüştürüldüğünü gördük.

Gezi projesinde kısa bir teknik bir bilgi vermek istiyorum: Cumhuriyet Caddesi'nde araçlar yer altına alınarak geçiş sağlanacak. Taksim Meydanı'nda araç görmeyeceğiz, halkımız dolaşacak. Toplu Kışlası yapıldığı zaman giriş katı ister AVM yapılabilir, ister şehir müzesi yapılabilir. Atılmış bir adım kesin olarak yok, bir imza yok. Cumhuriyet Caddesi'nde mağazalar yok mu, büfeler yok mu? Neden bunlara isyan edilmiyor? Bu olmazsa olmaz değil. Şehir müzesi de yapabiliriz. Bunlar nihai kararlar değil. Binanın tamamı AVM olacakmış falan bunlar gerçek değil. Bizim orada bir otele de ihtiyacımız var. Türkiye büyük oynuyor, güçlü bir milletiz. Her önüne gelen, her ağzı olan konuşuyor.

Taksim’de esnafa, halka daha fazla zarar verilmemesini rica ediyorum. Galatasaray Lisesi önünde toplan, İstiklal’de yürü. Orada esnaf yok mu, mağaza yok mu? İş yapamazlar, korkarlar orada, ticareti de göremezsiniz. Ben samimi duygularla oraya gelen, illegal grupların baskına maruz kalanları, onlara uymamaları konusunda uyarıyorum. Bu eylemlerin derhal sona ermesini rica ediyorum.

CHP Genel Başkanı’na sesleniyorum: Bugün Kadıköy’de miting yapacakmış, yapsın, hakkıdır, sorun değil. O mitingde eğer tahrik ifadeleri kullanacak olursan unutma ki bu millet sizi hiçbir zaman affetmeyecek. Olay miting yapmaksa ben kalkarım, onun yüz bin topladığı yerde ben 1 milyon insan toplarım.

Binlerce İstanbullu Gezi Parkı’nda

Bu konuşmanın hemen ardından ilk tepki CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’ndan gelmişti. Kadıköy Meydanı’nda düzenleyecekleri mitingi iptal etmişlerdi. Miting Taksim meydanında yapılacaktı. Duyar duymaz televizyonu aradım. Flash TV Haber Koordinatörü Süleyman İnce’ye durumu aktardım.

“Kadıköy mitingi iptal. CHP’liler ve Kılıçdaroğlu Taksim’e geliyor.”

Çok radikal bir karardı bu. Neler olacaktı? Nefes nefese Taksim’e doğru koşuyordum. Gürsel Tekin, Süleyman Çelebi ve birkaç milletvekili Taksim’den İstiklal Caddesi’ne doğru yürüyordu. Çelebi’ye, “Genel başkan geliyormuş doğru mu?” diye sordum. “Evet. Hem genel başkan hem de partililer geliyor. Miting iptal” dedi.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan aynı gün anında yanıt verdi CHP lideri Kılıçdaroğlu’na. İlim Yayma Cemiyeti’nin Yıldız Teknik Üniversitesi’nde düzenlenen 59. Genel Kurul Toplantısı’na katıldı. CHP’nin Kadıköy’de bugün yapılacak mitingi iptal etmesi ile ilgili olarak “Beşiktaş’ta toplanma kararı verdiler. Taksim’e yürüyeceklermiş dediler. Bırakın yürüsünler dedim” dedi.

Saatler 15.45’i gösterirken Taksim Meydanı ve çevresindeki polisler bir anda ortadan kayboldu. Ardından Taksim’e çıkan yollarda bekleyen kalabalık kitleler Taksim Meydanı’na geldi.

Ağaçlar kesilmesin, AVM yapılmasın diye altı gündür eylem

yapanların Gezi Parkı'na girişine izin verildi. Polis, Taksim Meydanı'ndan ayrılırken bir anda tansiyon yükseldi. Polis gaz bombasıyla müdahale etti. Zaman zaman gerginlik yaşansa da 16.30 itibarıyla durum sakinleşti. Taksim meydanında binlerce kişi toplandı. Bu arada Gezi Parkı'nda bulunan konteynirlarda yangın çıktı. Alevlerin ağaçlara sıçrama ihtimali korkuttu. Yangın, protestocuların müdahalesiyle söndürüldü.

İstiklal Caddesi, Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'ndaki polisler, İstiklal Caddesi-Tepebaşı ve farklı istikametleri kullanarak çekildi. Gezi Parkı'ndaki barikatlar eylemciler tarafından sökülüp alana giren yollarda barikat olarak kullanıldı. Binlerce İstanbullu, Gezi Parkı'na akın etti.

Canlı yayın araçları yakıldı, tahrip edildi. Çevik Kuvvet minibüslerine el konuldu. Araçtan çıkan bir keleş tüfek yetkililere verildi. Gezi Parkı girişinde toplam üç araç yakıldı, tahrip edildi. AKM'ye bayraklar, flamalar, dövizler asılmaya başlandı.

Taksim'de, özellikle polisin çekilmesi sırasında yaşanan olaylarda, 63 polisin yaralandığı öğrenildi. Çoğu Çevik Kuvvet Müdürlüğü'nde görev yapan yaralı polisler, tedavi için çevre hastanelere götürüldü.

Kadıköy’de iptal edilen CHP yürüyüşünden deniz yoluyla gelenler Dolmabahçe, Gümüşsuyu üzerinden Taksim’e ulaşmaya başladı. Mahşeri bir kalabalık vardı. Yürünemiyordu, dört koldan insan akıyordu. Harbiye tarafından kadınlar, erkekler, gençler binlerce kişi alana geliyordu. Taksim hıncahınç dolmuştu.

Ancak artık manzara farklıydı. Alanda daha önceden olmayan farklı örgütlerin bayrakları, flamaları asılmaya, çadırları kurulmaya başlandı. Atatürk Anıtı’nın hemen her noktasına farklı örgütlerin bayrakları, flamaları asıldı, hemen her yere sloganlar yazıldı. Sabaha kadar Taksim’in çehresi de eylemcilerin türü de değişti.

Şimdi hem Türkiye hem de Gezi Parkı için yeni bir süreç başlamıştı. Gezi Parkı’na yerleşen eylemciler günlerin telaşının, gazının, dayağının, şiddetinin yorgunluğunu atıyordu üzerinden. Bir şölen vardı, pakta da meyda da.

Ben de artık eve gidip bir duş alıp uyuyacaktım. Taksiye bindim. Şoför, “bitti mi abi” diye sordu. Yorgunluktan bayılmak üzereydim ama yine de gülümseyerek yanıt verdim.

“Bu daha başlangıç!”

Medya sınıfta kaldı

2 Haziran 2013 – Pazar... Her zaman neredeyse saat başı uyanan ben bütün gece ve pazar günü öğleye kadar deliksiz uyumuştum. Uyandığımda ilk iş televizyonu açtım. Halk TV ve Ulusal Kanal dışında diğer haber kanallarında yine Taksim ve Gezi yoktu. Medya sınıfta kalmıştı. Önüne gelen yere canlı yayın araçları, 3G cihazları gönderen haber kanalları penguen belgeseli, yemek programları yayınlayıp olayları aktarmamıştı. Yayınladıkları haberlerde de en temel kural olan tarafsız, bağımsız yayıncılık ilkelerini ayaklar altına almışlardı. Sahada çalışan arkadaşlarımı bunların dışında tutuyorum. Muhabir ve kameramanla, yayın politikasını belirleyenleri ayırmak gerekiyor.

Polisin bir gün önce Taksim’den çekilmesinden sonra ortaya çıkan tablodaki hasar görmüş canlı yayın araçları, bu yayın politikalarına duyulan öfkenin patlamasıydı. Yanlıştı. Sonuna kadar karşıydım şiddete ama ok yaydan çıkmış, kontrol kaybedilmişti

bu gazdan, ateşten, mermiden, basınçlı kimyasal sulardan oluşan çemberin içinde. Üstelik artık sokaklarda sadece çevre için bir araya gelen eylemciler de yoktu. Ne kadar hareket, organizasyon, yapı, örgüt, dernek, ezilmiş, itilmiş, ötekileştirilmiş, düzenden alacağı kalmış, sistemi değiştirmeyi, otoriteyi yıkmayı hedef edinmiş varsa eylemlere dahil olmuştu. Başına buyruk, kendi inisiyatifini kullanan bireysel eylemciler de işin içine katılınca sonuç bu olmuştu. Bu şiddet sırasında muhabir ve kameramanlar da bir yanda polisin diğer yanda bazı eylemcilerin hakaretleri ve şiddetiyle karşılaştı. Buna ben de dahildim.

Bir de bu olaylarda yıldızı parlayan Halk TV'ye eleştirim olacak. Halk TV'de zaman zaman abartılı ekran yazılarını görünce ve açılmaması gereken küfürlü alan seslerini duyunca yadırgadım. Bu tür durumlarda yayıncı kuruluşların (eğer bir örgütün deklare edilmiş yayın organı değilse) soğukkanlılığını yitirmeden, zaten yeterince gaz yediği için ayaklanmış kitleleri gaza getirmeyecek bir yayın politikası izlemesi gerekir. Ne yazık ki, o kanalları yöneten arkadaşlardan bazılarının, daha önce çalıştıkları ulusal kanallardan kalma reyting alma alışkanlıklarını sürdürdüklerine tanık olduk. Ancak bu eleştirilerim, Halk TV ve Ulusal Kanal'ın yaşananları canlı yayınlarla kitlelere taşıyan, sadece ve sadece iki kanal olduğu gerçeğini de gölgelememeli. Yaşatılan resmi şiddet onların sayesinde gözler önüne serildi, belgelendi, üstü örtülemedi.

Fotoğraf makinem, flaş, objektifler, çanta... Ne varsa gaza bulanmıştı. Hepsi yapış yapıştı ve evin içinde yoğun biber gazı kokusu vardı. Günlerdir bakım yapmamıştım. Tek tek hepsini temizledim. Sonra sıra bana geldi. Harika bir duş. Sabunlanırken yanınca farkına vardım. Yaklaşık 5 santim uzunluğunda bir deri soyulması vardı. Kanamış ve kabuk bağlamıştı. Nerede ne zaman olduğunu hatırlamıyorum. Sırtımın sol arka tarafı ve göğsümün sol üst kısmında da acayip bir sancı vardı. Sıcak suya girince ve sırtımı keselemek için sol kolumu kaldırınca ortaya çıkmıştı. Sabunlu sabunlu duştan çıkıp aynanın karşısına geçtiğimde, simsiyah bir morluk dikkatimi çekti göğsümde. Onun da nasıl ve ne zaman olduğunu hatırlamıyorum. Demek ki insan sıcaklığı sıcaklığına hissetmiyor. Darbelerin izleri sonradan çıkıyor. Yarım saatten fazla soğuk suyun altında bir o

yana döndüm, bir bu yana. Duş sonrası koyu bir kahveyle kendime gelebildim.

Giyinip çıktığımda saat öğleden sonra üçe geliyordu. Bakalım Taksim’de ve Gezi Parkı’nda durum neydi? Fotoğraf makinem ve teçhizatlarımla birlikte gaz maskesini de almıştım yanıma, ne olur ne olmaz diye. Hiç unutmayacağım anlardan biridir. Metro istasyonuna yürürken üç-dört kişilik bir genç grubu da ellerinde Türk bayraklarıyla önümde ilerliyordu. Bir yandan da kendi aralarında konuşuyorlardı. Tam karşıdan da bir polis arabası geçiyordu. Arabadan aynen şu anons yarıldı:

“Toplaşmayın. Dağılın. Yasaları çiğnemeyin.”

O ana kadar ne bir taşkınlık yapan ne de slogan atan, kendi halinde yürüyen gençler dönüp yuhalamaya başladılar. Polis aracı geri döner mi diye fotoğraf makinemi hazırladım. Ama gaza basıp hızla uzaklaştı. Gençler önde ben arkada metro istasyonuna ilerlerken ellerinde bayraklarla daha onlarca insanın treni beklediğini gördüm. Aralarında bebekli, çocuklu aileler de vardı.

Metrodan Mecidiyeköy’de inip yürümeye başladım. Hava güneşli ve bir o kadar da nemliydi. Ortalıkta ne polis vardı, ne panzer ne de akrep. Dükkânlar açılmış, kafeteryalar dolmuştu. Şişli’de, tam meydandaki parkta, bankların üzerinde ameliyat maskeleri boynunda birkaç genç uyuyordu. Hemen her noktaya sloganlar ve yazılar yazılmıştı. Yerlerde hâlâ gaz bombalarının gri renkli boş kapsülleri duruyordu. Daha bir sabah önce gaza boğulduğumuz Pangaltı kavşağında sanki hiçbir şey olmamış gibi hayat devam ediyordu. Bir tek, orada her zaman görmeye alıştığımız güvercinler yoktu. Belli ki gazdan, patlama seslerinden kaçmışlardı. Bu nokta en şiddetli çatışmalara sahne olan kavşaklardan biriydi.

Taksim’de her şey değişti

Radyoevi’nin önünden Divan Otel’e yaklaşırken karşıma çıkan görüntü bambaşkaydı. Aylardır halka kapatılan, suntalarla çevrilen alan açılmıştı. Daha doğrusu engeller yıkılmış, kaldırılmıştı. Koridorlardan geçmeden, metrelerce dolaşmadan Taksim Meydanı’na

çıkılabiliyordu. Hem de dümdüz. Aklıma 1 Mayıs 2013'te yapılan açıklamalar geldi:

“İnşaat nedeniyle alan çok tehlikeli. Düşen olabilir. Bu nedenle izin vermiyoruz.”

Aylardır bize yasaklanan o alandan yürüyerek meydana geldiğimde her şey değişmişti. Eskiden birahanelerin, restoranların ve THY bürosunun olduğu yerdeki dükkânlar Beyrut'un savaştan kalma sokakları gibi delik deşikti. Önündeki iş araçları ve bir tanker yakılmıştı. Şantiyenin konteynırlarına bayraklar asılmıştı. Üzerlerine sloganlar yazılmıştı. Atatürk Anıtı'nın üzerine onlarca bayrak ve flama asılmıştı. Anıtın Harbiye'ye bakan tarafının hemen dibine örgütü çadırı, güneşlik karışımı bir şey yapmıştı. Altında insanlar oturuyordu, uyuyordu. Hoparlörden Grup Yorum parçaları yayınlanıyordu. Elektriği nereden aldıklarını merak ettim. Kabloyu takip edince, meydandaki kofraya bağladıklarını gördüm. Sol tarafta Kaldıraç adlı yapı çimenlerin üzerine yerleşmişti. Toprağa çakılan kalaslara gerilen branda ve battaniyelerden bir korunak yapmışlardı kendilerine.

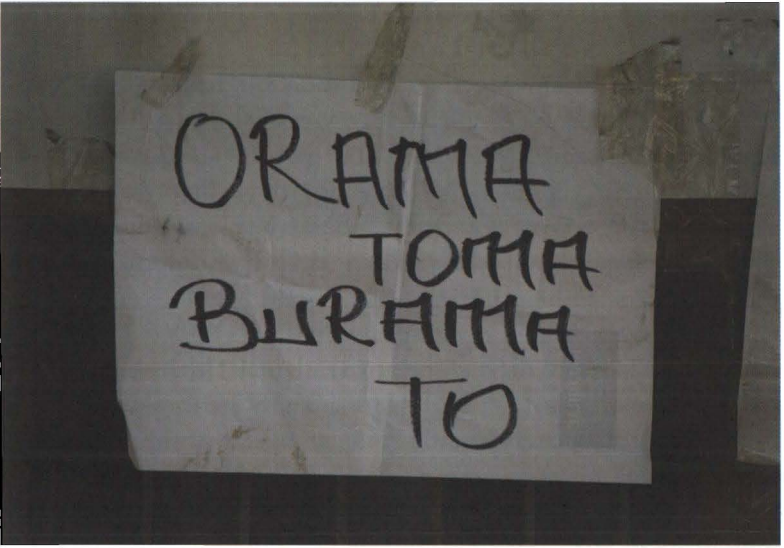
Şapkanı çıkart, copunu bırak, delikanlı kimmiş bakalım

Metronun Taksim Meydanı çıkışında bir başka örgüt masa kurmuş yayınlarını sergiliyordu. Kurtuluş, ESP (Ezilenlerin Sosyalist Platformu), Mücadele, SDP ve diğer örgütlerin stantları da onların yanından AKM'ye doğru yayılıyordu. ESP'liler caddede, kâğıt ve naylon torbalardan yaptıkları topun peşinde koşuyorlardı. Kızlı erkekli kıran kırana bir futbol maçı vardı. ESP'nin standına uğrayıp Füsün Erdoğan'ı sordum. Özgür Radyo'nun Genel Yayın Yönetmeni'ydi. Radyo kapatılınca Erdoğan'ı Flash TV'de o dönem yayınlanan Düzlem Ayna adlı programa telefonda konuk almıştım. Sonra eşi İbrahim Çiçek'le birlikte MLKP operasyonunda yakalanmış ve tutuklanmışlardı. İbrahim Çiçek bir süre sonra tahliye edildi ama hemen ardından yine aranmaya başlandı. "Ben ziyaretine gideceğim" dedi konuştuğum gruptan bir kadın. "Selam söyleyin mutlaka" dedim ve Gezi Parkı'na yöneldim.

Gezi'ye çıkan basamakların bittiği noktada solda bir, ortada bir, sağda birer araç ters döndürülmüş ve tahrip edilmişti. Üzerleri spreylere boyanmış sloganlarla doluydu. Araçlardan birisinin jant ve lastikleri pembeye boyanmıştı. Gey, travesti ve eşcinsellerin işiydi bu muhtemelen. Eylemler sırasında direnişin içinde aktif rol üstlenmişlerdi. AKM'nin önünde polisin en sert müdahalelerine karşı mücadele verildiği bir gün, bir travesti elindeki gökkuşağı renklerindeki bayrağıyla TOMA'nın önüne atmıştı kendisini. "Çıkın parkımızdan" diye bağıırıyordu. Ara ara da arkasını polisler döndürüp kalçasını göstererek, parkta yazılı bir afişin üzerindeki sözleri tekrarlıyordu:

"Orama Toma, burama To..."

Polis TOMA'dan suyu öyle bir koydu ki, bayrağıyla birlikte yere yapıştı. Ama hemen kalktı. Ve bu kez Çevik Kuvvet polislerinin üzerine yürüyerek Beşiktaş Çarşı'nın ünlendirdiği o marşı söylemeye başladı:

"Şapkanı çıkart, copunu bırak, delikanlı kimmiş bakalım..."

Kalkanlarını kafalarına siper etmiş polislerden birisi öyle bir tekme attı ki, travestinin haykırışı o gürültü içinde metrelerce uzaktan duyuldu. İki büküm, topallayarak bir iki adım geri çekildi. Bu kez sağ elini havaya kaldırmış ortaparmağını gösteriyordu kendisine tekme atan polise. Bir yandan da haykırıyordu:

"Gel, gel..."

İnanılmaz bir görüntüydü. Tüylerim diken diken bu mücadeleyi izliyordum. Düşüyor, kalkıyor ama direnmeye devam ediyordu. Otobüs duraklarının olduğu yerden gençler bağırmağa başladı bu kez:

"Gel, gel, gel..."

Polislerden birkaçı travestiye doğru hareketlenmişti. Başında kırmızı renkli kartondan yapılmış, üzerinde "Meydan okuyoruz – CHP" yazan bir şapka bulunan pos bıyıklı, zayıf, uzun boylu bir eylemci ileri fırladı bağırarak.

"Delikanlı ibneee..."

Bu sırada polislerin üzerine taş yağıyordu. TOMA'nın arkasına gerilediler. Ama ikinci TOMA hedefi tam tutturmuş, *"Delikanlı ibne"* diye bağırان eylemciyi de, sağ elini havaya kaldırmış orta-parmağını polislerle sallayan travestiyi de yere yuvarlamıştı sıkıştığı turuncu renkli sıvıyla. Kalktılar, koştular, bir reklam panosunun arkasına sığındılar. Reklam panosunun iki yanından kafalarını uzatmış, yumruklarını havaya kaldırmış slogan atıyorlardı hâlâ:

"Bu daha başlangıç. Mücadeleye devam..."

Tüm bunlar olurken The Marmara Otel'i'nin önü, Atatürk Anıtı'nın çevresi de savaş alanıydı. Hemen her santimetrekarede kovalamaca, taş, gaz bombası, tazyikli suyla karşılıklı mücadele sürüyordu. Önüme bir TOMA'yı siper almış AKM yönünden anıta doğru fotoğraf çekerek ilerliyordum. TOMA birden hızlandı. Ben kabak gibi ortada kaldım. Tam karşıdan TOMA'ya atılan taşlar üstümüze yağıyordu. Kendimi soluk soluğa otelin girişindeki Starbucks Kafe'nin içine attım. Arkamızdan gelen polislerden biri

elindeki tüfeği kafenin içine ateşledi. Gaz bombası kapsülü sığındığımız alanın dış duvarına çarpıp patladı. Beş santim yana gelse en az iki-üç kişinin yaralanması işten bile değildi.

Taksim Parkı'nın yeni görünümü

Parkın girişine yüzünüzü döndüğünüzde, eylemler başlamadan önce Çevik Kuvvet polislerinin durduğu prefabrik yapının tamamen yandığı görülüyordu. İskeletin üzerine "*Polis yaktı, biz söndürdük*" yazılı bir afiş asılmıştı. Hemen sağında parçalanmış bir polis minibüsünün içinde de eylemciler oturuyordu. Daha sağda, olaylardan önce özel güvenlikçilerin koruduğu prefabrik yapılar da tamamen tahrip edilmiş, duvarlarına sloganlar yazılmıştı. İnsanın burnunu yakan ağır bir sidik kokusu geliyordu çevresinden.

Parkın giriş bölümünün çevresi açık çadır, afiş ve örgütlerin bayraklarıyla kaplanmıştı. Her çadırın girişine birer masa konmuştu. Masanın üzerinde kitaplar, dergiler, broşürler. Birine yanaşıp, "Bu kadar örgüt ne zaman doğdu? Benim gençliğimde Dev-Yol, Dev-Sol, İGD, Kurtuluş vardı," dedim. "Siz bayağı bir uzak kalmışsınız gelişmelerden," dedi yuvarlak kırmızı çerçeveli gözlük takan yirmili yaşlardaki kız. Doğruydu. Uzak kalmıştım.

Girişteki, kitap fuarı alanına benzeyen bölümü geçince eylemcilerin çadırları başlıyordu. Havuzların sağındaki alana revir kurulmuştu. Revirin az ilerisinde de yaralıların tedavi edildiği bölüm yer alıyordu. "Fotoğraf çekmeyin" yazıları asılıydı her yanda. Ayak parmakları bandajlar içinde bir genç, kafasındaki sargı bezlerinden kan sızmış bir başka genç, yerdeki battaniyelerin üzerine uzanmış suratı morluklarla dolu, gözleri kıpkırmızı, burnu bandajlanmış bir genç daha... Cumartesi günü yaşanan şiddetin, işkencenin izlerini taşıyorlardı. Hiçbir yerde ama hiçbir yerde polis yoktu. AKM'de de sadece bir tane afiş vardı:

"Boyun eğme"

Gümüşsuyu'na inen yokuşun başında bir araba yakılmış ve ters çevrilmişti. Bostancı dolmuşlarının kalktığı köşedeyseniz polisleri

taşıyan İETT otobüsü tahrip edilmiş, camları kırılmıştı. İçinde eylemciler uyuyordu. NTV'nin paramparça edilen canlı yayın aracı da patlatılmış lastikleriyle ve üzerindeki sloganlarla öylece bekliyordu. Cep telefonu firmalarının araçlarının üzerinde, "Kesintisiz iletişim için buradayız" yazılı afişler asılıydı. Gümüşsuyu'ndan Dolmabahçe'ye inen yokuş tam Alman Konsolosluğu önünde barikatlarla kapatılmıştı. Az aşağıda askeri hastanenin bitiminde bir barikat daha vardı. Kaldırımlardaki tüm taşlar sökülüp bu barikatlarda kullanılmıştı. Ayrıca polisin çekilirken bıraktığı demir bariyerle de barikatlar güçlendirilmişti. 200 metre kadar aşağıda üçüncü bir barikat daha oluşturulmuştu.

İnönü Stadyumu'nun yanından yukarı çıkan yolda da akşamdan kalan yanmış bir araba vardı. Saat Kulesi'nin yanından sahile indim. Gazeteciliğe başladığım yıllarda burası tüm gece muhabirlerinin mekânıydı. Buraya gelir, bir olay olduğunda da hep beraber giderdik. Şimdi Milli Saraylar'ın işlettiği çay bahçesindeki masalardan birine oturup soluklandım.

Yan masanın üzerindeki okunup bırakılmış gazeteyi aldım. İçişleri Bakanı Muammer Güler, Taksim Gezi Parkı'ndaki olaylarla başlayan süreçte, o gün itibarıyla 48 ilde 90'ın üzerinde gösteri

gerçekleştirildiğini, 939 kişinin gözaltına alındığını, bunlardan bir kısmının ifadelerinin tamamlanmasından sonra serbest bırakıldığını söylemiş.

Güler, bir gazetecinin, "Bu kalabalık Taksim'de duruyor. Bir aşamadan sonra müdahale söz konusu mu?" sorusuna, gülerek, "Evet, duruyorlar. Biz de biliyoruz. Hemen müdahale etmemizi istiyorsanız, müdahale etmeyeceğiz" karşılığını vermişti.

Ancak edeceklerdi. Hem de ne müdahale. 1 Haziran 2013 tarihinde İçişleri Bakanı Güler'in, "48 ilde eylem oldu" dediği sayı 72'ye, 949 olarak açıkladığı gözaltı sayısı da 5 binin üzerine çıkacaktı. Bakan Güler'in, "müdahale etmemizi istiyorsanız" sözlerini birinci sayfasına taşımıştı gazete ama gaz bombaları ve plastik mermilerle kafasından, vücudunun çeşitli bölgelerinden vurulmuş, kuytulara eli sopalı, coplu sivil kişilerce öldüresiye dövülmüş, nefes darlığı nedeniyle ölmüş onca insandan hiç bahsedilmiyordu.

Türk Tabipleri Birliği'nin 2 Haziran 2013 günü yayınladığı rapora göre İstanbul ve Ankara'da binden fazla yaralı vardı. Rapora göre "gözlerini kaybeden birçok kişi de dahil olmak üzere" yaralanmaların çoğu hedef alınarak tazyikli su sıkılması, göz yaşartıcı bomba ve plastik mermilere direkt maruz kalınması yüzünden oldu. Uluslararası Af Örgütü'ne göre oransız gaz bombası kullanılması birçok ciddi yaralanmalara yol açtı.

Şebnem Ferah'ın mektubu

Bir de Şebnem Ferah'ın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a mektup yazdığı haberi vardı. Merak etmiştim, neydi o mektubun içeriği. "Sil Baştan Başlamak Gerek Bazen" parçasını belki bin kez dinlediğim Şebnem Ferah Başbakan'dan ne istemişti. Tam metnini buldum. Buyurun:

"Sayın Başbakanım,

Az önce konuşmanızı dinledim. Küçük bir hatırlatma yapmak ihtiyacı hissettim. Unutmayınız, siz, size oy vermeyenlerin, sizinle aynı fikirde olmayanların da başbakanısınız. Günlerdir kendi vatandaşlarınıza ruhen ve bedenen şiddet uygulanmaktadır. Üstelik

dünyanın neresine giderseniz gidin, doğru ve haklı sayılacak parkını, ağaçlarını, şehirlerini korumaya gönüllü insanların masum gösterisine karşılık olarak.

Sayın Başbakanım lafı hiç uzatmayayım. Hislerim beni yanıltmıyorsa, bugünlerde takınacağımız tavır tarihe nasıl geçeceğiniz konusunda her zamankinden çok daha etkili olacak. Sayın Başbakanım, eğer söylemezsem bir insan olarak büyük bir yanılsa ortak olmuş gibi hissedeceğim. Lütfen bir konuşma daha yapınız ve özür dileyiniz. Zararın neresinden dönülürse kârdır. Bugün konuyla ilgili söylediklerinizden çok daha yapıcı olacağına inancım sonsuzdur.

Lütfen 'vatandaşlarımın hakkını korumak şöyle dursun, en ufak ve doğal demokrasi emaresinde onları ruhen ve bedenen yaraladığı için bu ülkede yaşayan insanların tamamının ne düşüneceğini, ne hissedeceğini; neyi kabulleneceğini, yönlendirme erkine sahip olduğum yanılgısına düştüğüm için vicdanımın sesini dinlemek ve sağduyulu bir hamleyle bana ne anlatıldığını dinlemek görevimin ve sorumluluklarımın gerçek gerekliliklerini yerine getirmek yerine, her istediğimi yaptırmaya alışmış ve oyuncakçı elinden alınmış öfkeli bir çocuktan farklı davranmadığım için bütün kalbimle özür dilerim' deyiniz.

Bütün kalbimle ve inanarak söylüyorum; bence bunu bize borçlusunuz.

Sayın ve sevgili Başbakanım... Ben bir ağaç gibi tek ve hür, bir orman gibi kardeşçe yaşamak isteyen vatandaşlarınızdan biriyim. Siz bizim başbakanımızsınız. Rica ediyorum, karşıdan bakıldığında en eksik ifadeyle 'erk sarhoşluğu' gibi görünen bu tavrınızı bir tarafa bırakınız ve ivedilikle 'dinlemeye' başlayınız.

Saygılarımla Şebnem Ferah"

Peki ama, Başbakan Erdoğan ne söylüyordu tüm bu olanlar karşısında? Eylemcileri "terörist", çevrecileri "alkolik", meslek örgütlerini "komünist", çadırları yakılıp eşyaları çalınan gençleri de "fahişe" ilan eden medyamız, onlara söz vermese de, Başbakan ve bakanların açıklamalarını çarşaf çarşaf yayımlıyor, canlı yayınlarda saatlerce söz ve yanıt hakkı tanıyordu. Duymayan kaldıysa diye eksik parçaları tamamlaması açısından Başbakan'ın konuşmalarından sadece beş başlığı vereceğim.

Başbakan Erdoğan neler diyor?

"Evet cami de yapacağız. Ben bunun iznini gidip de CHP Genel Başkanı'ndan alacak değilim, birkaç çapulcudan alacak değilim. Bize oy verenler bunun yetkisini verdi zaten."

"Şu Twitter toplumun baş belası."

"İçki içen alkoliktir."

"Kışlayı yapacağız. İçinde kültür merkezi, AVM veya rezidanslar olacak, camiye Maksim Gazinosu'nun arkasına yaptıracağız, AKM'yi yıkıp aynı adla yeni opera binası yapacağız."

"Ben istersem 1 milyon insan toplayım."

Bu kitabı okurken, "Ama diğer illerdeki cylemleri, olayları, müdahale ve direnişleri yazmamış. Muhalefetin açıklamaları da eksik" diyenleriniz çıkacaktır. Ben sadece içinde yaşadığım, gördüğüm, bizzat gözlemlediğim olayları aktarıyorum kitapta. Arama motorlarında kolayca bulacağınız demeçleri, beyanatları bilerek almadım. Bu kitap gazeteci Yalçın Çakır'ın gözlemleriyle, "90 kuşağının direnişinin" içinde yaşanarak tutulan notlarından oluşmaktadır. Yani, "Çapulcunun Günlüğü"dür.

Hava yavaş yavaş kızıla dönüyor, akşam oluyordu. Gece me-saiye gidecektim. Çok uzatmadan eve dönmeliydim. Beşiktaş'ta çatışma başlamıştı yine. Kentin hemen her yerinde olaylar durul-muş, Beşiktaş'ta devam ediyordu. Dolmabahçe girişindeki Başba-kanlık Çalışma Ofisi'ni koruyan Çevik Kuvvet'le eylemciler sık sık çatışyordu. Yine gaz, yine tazyikli su, yine plastik mermi yağıyor-du. Saat 10'a kadar fotoğraf çektim. Ardından Karaköy, Tepebaşı güzergâhından dolaşarak Taksim'e çıktım. Oradan Habertürk bi-nasının önüne ulaştığımda saat 12'yi geçiyordu. Bir taksiye atlayıp eve döndüm. Duş alıp üstümü değiştirdimde telefonum çalışıyordu. Şoför gelmişti.

3 Haziran 2013 – Pazartesi... Eylemlerin 8. günü.

Gerçek Gündem sürerken haber geldi: Borsa yüzde 7'lik sert bir düşüşle son on yılın en büyük kriziyle başlamıştı güne. Yayının ar-dından yine yollara düştük. Tam da İnönü Stadı'nın karşısındaki çimenlere oturmuş seyyar satıcıdan aldığım sandviçi yiyecektim ki patlama sesiyle neredeyse tümünü yutuyordum. Gaz geliyordu uzaktan. Gülmeye başladım. Realiteden kaçmış gaza yakalanmış-tım. Sağımda üç genç uzanmış çimenlerde yatıyordu. Biri doğrul-du, "Hayırdır abi" dedi. "Yok bir şey kardeş" dedim. Eylemlerde en çok atılan slogan geldi aklıma:

"Bu daha başlangıç, mücadeleye devam."

Vallahi de doğruydu, billahi de doğruydu. Kim bulduysa helal olsun. Her sabah, her akşam yeniden başlıyorduk, gaza da, taşa da, kaçmaya, kovalamaya da. Aldırmadım, alışmıştık artık. Gazla birlikte yuttum lokmaları, o kadar acıkmıştım. Karar vermiştim bir kere. Gün gün, saat saat takip edip yaşayacak ve yazacaktım olay-ları. Maskemi takıp aşağıya indim. İnönü Stadı'nın iki yanında da sağlam barikatlar kurulmuştu gece boyu. Polis de tam Beşiktaş'a giriş noktasında yan yana çektiği TOMA'larla Başbakanlık Ofisi'ni korumaya almıştı. Bir anda nereden çıktıklarını göremediğim, 50-60 kişilik, yüzlerini bandanayla kapatmış, eldivenli ellerine taşlar almış, akşamdan kalma gençler fırladı ortaya. Akşamdan kalma

dememin nedeni alkol değil, perişanlıklarıydı. Üst baş perişandı ama enerjileri yerindeydi. Onlar taş attı, polis gaz. Sonra Beşiktaş'ın içinden sloganlar yükseldi. Çarşı devredeydi anlaşılan. O meşhur marşı söylüyorlardı:

"Sık bakalım, sık bakalım. Biber gazı sık bakalım. Kaskını çıkart, copunu bırak. Delikanlı kimmiş bakalım."

Eylemcilerle sohbetler

Tüm eylemler boyunca çözemediğim bir şey vardı. Eylemlerdeki gençler, özellikle ön saflardaki gençler buradan gazı yiyor, arkadan ortaya çıkıyordu. Şuradan suyu yiyor, yandan geri geliyordu. İnanılmaz bir enerji, mücadele gücü, cesaret ve öfke vardı içlerinde. Birkaçıyla sabaha karşı, gün doğarken sohbet imkânım oldu.

23 yaşında – Erkek.

"Neden buradasın?"

"Olmam lazım. Onlara karşı."

"Onlar kim?"

"Kendilerini her şeyin sahibi sananlar. Başbakan, bakanlar. Vali..."

"Neden bu kadar öfkелisin?"

"Yeter artık ya. Sınavı sınav değil, okulu okul değil. Babam köpek gibi çalışıyor evde yine et yok, ot yok. Bu ne ya? Ben mezun olsam ne olacak? İş bulamayıp polis mi olacağım? Sonra gidip gençleri mi döveceğim?"

"Yani çevre için burada değilsin öyle mi?"

"Yaa Yalçın Abi, tabii ki çevre için buradayım. Yani başta öyleydi ama uyuz oldum sonra. Yoksa ben polise taş atacak adam değilim."

"Neye uyuz oldun?"

"Neye uyuz oldum? Adam çıkmış, 'yapacaz, yapacaz' diyor. Kimin yerine ne yapıyorsun yaaa. Babandan miras mı kaldı sana? Ohh ne âlâ. Babam on yaşından beri çalışıyor. Ben de Akbil parası için hafta sonları su satıyorum hâlâ. Sonra gelsin orayı satacam,

baraya avm yapacam, şurayı verecem. Ye ye, bitmedi. Ne memleketmiş be. Var mı yaaa böyle bir dünya?"

"İyi de halk seçti. Gücünü halktan aldığını söylüyor."

"Ya bırak Yalçın Abi ya. Halk seçti diye kendisine oy vermeyenleri adam yerine koymayacak, öyle mi? İsteddiği yeri yıkacak, istediği yeri alacak, öyle mi? Adamım lan ben adam. Babam da adam, anam da adam. Oy verenler adam, vermeyenler düşman."

"Böyle mi görüyorsun? Hem, sakın ol biraz..."

"Sakin olmuş. Sen sakın ol. Polis sakın olsun. Ne yapmışım ben? 'Yeşile dokunma. Ağaçları sökme' demişim. O, bilmem nereye diktiği ağaçları saymış. Sanki o ağaçların parasını cebinden ödemiş gibi hava basmış bana. 'Gaz attırma ben de taş atmayayım' demişim, o askeri bitirmiş, polise sığmış. Gazını, polisini, itini, kopoğunu üstüme salmış. Yeter artık."

"Delikanlı anlamaya çalışıyorum bu öfkenizin nedenini, bana niye kıızıyorsun?"

"Öfke mi? Öfkenin ne olduğunu anama söven polise sor sen gidip de. Ettikleri küfürleri saysam yüzünüz kızarır. Bak şu bacağımın haline. Hiçbir şey yokken gelip vurdular. Üç kişi çöktü üzerime İnam Adnan'da. Sıkıysa üstündekileri bırakıp çıksın karşıma da göreyim delikanlı kimmiş."

"İyi de sen de taş atıyorsun."

"Yuh olsun. Sen de onlardanmışsın yani. On dakikadır anlatıyorum. Anlamıyorsun. Adam sanırdık seni de."

Bir başkası girdi söze.

22 yaşında – Kadın.

"Bizi anlamak mı istiyorsunuz, gerçekten?"

"Evet."

"Bakın, ben kolejde okuyorum. Babam mühendis. Annem reklamcı. Kendi evimiz var."

"Yani"

"Yanisi şu, arkadaşla katılıyorum. Kentin malı olan bir yere kentliye sormadan müdahale edemezsiniz. Yaparım, olur, diyemezsiniz. Ben iktidarım, güç bende dersiniz karşınıza çıkar işte böyle voltran."

"Voltran mı?"

"Ya Yalçın Abi senin çocuğun yok mu? Voltran sanal bir kahraman. Evrenin Savunucusu demek. Farklı güçlerdeki robotlar tehlike karşısında birleşip Voltran oluyor. Sanal yani. Voltran gibi olduk günlerdir. Güçlerimizi birleştirdik. Benzetme yapıyorum. Mecazi anlamda söylüyorum anlamanız için."

"İyi de bu yaşadıklarınız bilgisayar oyunu değil ki. Nereye kadar direneceksiniz böyle? Ya başınıza bir şey gelse? Bir tuşa basıp oyunu yeniden başlatamazsınız."

"Herhalde. İşin esprisi voltran. Kendi aramızda geyik yani. Başbakan nereye giderse oraya göre konuşuyor. İmam Hatip'e gidiyor, türban. MÜSİAD'a gidiyor, Kuran. Kürsüye çıkıyor; Suriye, İran. Onun hakkı, bunun hakkı. E, ben neredeyim? Hani siz hepimizin Başbakanı olacaktınız? Nerede? Ben ne olacağım? Neden beni dışlıyorsunuz? Neden beni anlamak için çabalamıyor da Allah'ın Arabının peşinde koşuyor? Neden benim taleplerimi yok sayıyor, görmezden geliyor da, binlerce kilometre ötedekilerin hakları için kıta kıta dolaşıyor? O da olmalı tabii ki ama sen önce oy aldıklarının hakkını teslim et. Hep ceptekilere oynuyor yani. Biliyor musunuz, babam ve Ayvalık'taki dayım AKP'ye, annemle

Ankara'daki halam CHP'ye oy verdi. Hem de..."

"E, sen de oyunu kime istiyorsan ona ver. Engel olan mı var?"

"Anlamıyorsunuz. Siz benim oyum dersiniz, o da işte çıkar benim oyum bu der. Yüzde 60'a yakın oy aldı son seçimlerde. Müthiş bir başarı, eyvallah. Nereden çıktı bu yüzde 60? Eskiden başka partilere oy verenler sende birleşti demek ki. Bunu başarmışsın. Helal olsun. Ama, bunu anla, saygı duy o yüzde 60'ın içindeki bileşenlere. Sana oy verenlerin içinde demek ki türbanlı olmayan da var. Başı açık da var. O yüzde 60'ın içindeki farklı yaşamlara saygı duy. Hem ona saygı duymuyor hem de kendisine oy vermeyenleri tamamen yok sayıyor. Bu mudur yani."

"Peki ya muhalefet?"

"Muhalefetmiş. Muhalefet mi var? Siz CHP'yi, MHP'yi muhalefet mi sayıyorsunuz? Muhalefeti gördük kepçenin altında. Sırrı Süreyya Önder. Koştı geldi parka kaç defa. Vuruldu, çıktı yine aramıza döndü. Aldığı oylar anasının ak sütü gibi helal olsun. Diğerleri nerdeydi? Aman ayakkabılarımız toz olmasın diye gelip iki tur attılar. Sonra? Şov dünyası. Adam o gün parka girerken bizi arkasına taktı sürükledi. Yeterince video ve fotoğraf çekilene kadar panzerin önünde poz verdi. Bitti. Sonra gitti çay bahçesinde çay içti. Biz? Bizi de polis paramparça etti. Hangi muhalefet? Alın işte muhalefet burada. Biziz artık muhalefet."

"Çay içti derken, durum değerlendirmesi yapıyorlarmış. Ben konuştum, yanlarına gittim... Ne bekliyordunuz? Milletvekilinin polise taş atmasını mı? "

"Ya ya... Safa yatın. Konuyu çarpıtın siz böyle. Taş atсын diyen mi oldu size? Samimi olsunlar yeter. Ya da gölge etmesinler, başka bir şey istemiyoruz. Bakın ne güzel söylemiş Sırrı Süreyya, 'Ambulansın peşine takılan taksiler' gibi demiş. Ağzına sağlık. Yanlış mı? Doğru. Direnen biziz, şov yapan onlar. Ha gülüm, ha. Yedik biz de."

"İyi de bana niye kızılıyorsunuz? Ben gazeteciyim. Bakın ilk gündün beri aranızdayım. Ben de gaz yedim, tartaklandım. Fotoğraf çekiyorum, belgeliyorum. Yazacağım tüm bunları."

"Sağ olun yani. Allah razı olsun. Ne yapabiliriz sizin için? Çay getirin abisine."

"Allah Allah.. Dalga geçme kızım bari."

"Siz de oradaydınız o gün. Fotoğraf çekiyordunuz. Memet Ali Alabora'yla konuşuyordunuz, merdivenin orada. Ben gördüm sizi. Neden çıkıp anlatmadınız canlı yayında, millet ezilirken onlar gidip keyif çattılar diye? Seyretmiyor mu sanıyorsunuz? O bir kız var ya sizde. Arada sırada haberleri sunuyor. O bile daha delikanlı hepinizden. Hiç kusura bakmayın."

"Ben gazeteciyim, taraf olamam. Sana da soracağım aynı soruyu. Neden bu kadar öfkelisin?"

"Taraf olmayan bertaraf olur abicik. Birincisi öfke değil, tepki. Bunda anlaşalım. Başbakan bana hükmetmeye kalkıyor. Her şeyime karışıyor. 'Alkol' dedi, 'ayyaş' dedi. 'Evde içiyorlar ya, karışıyor muyuz' dedi. E, ona da karışsaydın, bir o kalmıştı. Anamın babamın yatak odasına girdi, kaç çocuk yapacaklarına kadar burnunu soktu. Atatürk'e hakaret etti. İnönü'ye dil uzattı. Şimdi direnmesek yarın başka nelerimize karışacaklar kim bilir? Melih Gökçek'e ne diyeceksiniz? Bu kadar mı tahrik edilir? Ha, bu kadar mı? Ya o jöleli? Başbakan'ın dört bir yanını sarmışlar. Bizim sesimizi duymıyor şak şaklardan. Sen eğitim sistemini düzelt. Sen YÖK'ü kaldır. Sen eğitimi, ulaşımı, sağlığı tamamen ücretsiz yap da gelip ellerinden öpeyim."

"Yani sen de bu nedenlerle buradasın..."

"Evet ama sadece bunlar değil. Bunlar da var tabii ki ama üslubunu sevmiyorum. Dedim olacak. Dedim bitecek. Bu ne abi yaa? Bana anam babam bu kadar emir vermiyor. Haydarpaşa gitti, Galataport gitti. Tersane gitti. Sıra, Gezi Parkı'nda. TOKİ diye bir şey var güya halka ucuz konut yapacak, devletin, halkın arsalarını kat karşılığı lüks konut üreten firmalara veriyorlar. Sıkıysa al o evlerden. Hani, TOKİ ucuz konut üretecekti? Laz müteahhit kafası bunlarınki. Kap arsayı, yap binayı. Ben baraka kursam dağ başına, hazine arazisi diye kepçeleriyle çökerler tepeme. Ayıp yaaa. Adam ata binmiş bangır bangır geziyor. Sen kimin arazisinde at koşturuyorsun? Benim. Sana kim verdi o araziye, TOKİ. TOKİ kime bağlı? Tayyip amca. Eeee.. Hani halkçı Tayyip amca? Yapsın ucuz konutları, evsiz aile kalmasın, alsın oyumu. Yemin ediyorum gidip mührü ampule basarım."

Protestolar tüm yurda yayılıyor

Beşiktaş'ta çatışmalar saatlerce sürdü. Olaylar sonrasında 200 eylemci gözaltına alındı. Şimdi Yeşilköy'e Atatürk Havalimanı'na gidiyoruz. Başbakan Erdoğan dört gün sürecek Afrika seyahatine çıkıyor. İlk durak, Fas. Havaalanında düzenlenen basın toplantısı gergin başladı, gazetecilerle tartışmayla son buldu. Başbakan Erdoğan, "Evinde zorla tuttuğumuz yüzde 50 var" demişti. İnsanların her akşam saat 9'da başlattıkları tencere çalma eylemleri için de, "Tencere tava hep aynı hava" tanımlamasını kullanmıştı. Reuters Haber Ajansı muhabiriyle girdiği polemik de gerginliğe bambaşka bir hava kattı. Başbakan Erdoğan'ın uçağı daha havadayken, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, gazetecilere şu sözleri söyledi:

"Demokrasi sadece seçim demek değildir, mesaj alınmıştır."

O ana kadar sessizliğini koruyan Cumhurbaşkanı'nın neden konuşmak için Başbakan'ın gitmesini beklediği ve aldığı, algıladığı mesajın ne olduğu merak konusu oldu. Başbakan'ın başdanışmanlarından, AKP milletvekili Yalçın Akdoğan, Habertürk TV'de

canlı yayına çıktı ve "Erdoğan'ı kimseye yedirtmeyiz, pabuç bırakmayız" dedi. Başbakan Erdoğan, bu sırada beraberindeki heyetle birlikte Fas'a inmişti. Konuşmaları da, gelişmeleri de aktarmışlardı kendisine. Ancak uçak havalanmadan yaptığı konuşma dalga dalga hem Gezi Parkı'na hem de tüm ülkeye yayılacaktı. Ve bakın artçı şoklar nelere sebep olacaktı.

İki il hariç her yerde eylemler, protestolar yaşanıyordu. İzmir'de ilk eli sopalılar grubu görüldü. Emniyet müdürü, "Huzur timleri" dedi, halk, "Dayak timleri." Gazete, televizyon binaları önünde protestolar yapıyordu. İlk ölüm haberi de gelmişti bu arada ne yazık ki. Antalya'da CHP Gençlik Kolları Üyesi Abdullah Cömert öldürülmüştü. Ardından, İstanbul Ümraniye'den bir başka ölüm haberi geldi. Mehmet Ayvalıtaş göstericilerin arasına dalan bir otomobilin altında kalarak can verdi. Güngören'de yapılan protestolarda grupla tartışan AKP Güngören eski ilçe başkanı Abdullah Başçı bıçaklanarak yaralandı.

Gezi Parkı'nda her bir ağaca, eylemlerde ölenlerin isimleri asılmıştı ve sayım alıyorlardı:

"Abdullah Cömert, burada."

"Mehmet Ayvalıtaş, burada."

Gündüz bu olaylar haricinde sakin geçti. Eylemciler Harbiye’de, Gümüşsuyu’nda, Kazancı Yokuşu’nun girişinde, Sıraselviler Caddesi’nde barikatları güçlendiriyordu. Parkta da katılımcı sayısı ve yardımlar giderek artıyordu. Evlerden getirilen yemekler, ilaçlar, içecekler parktaki Devrim Market ve Çapul Market’te toplanıyor, ücretsiz olarak isteyenlere veriliyordu. Meydanda örgütler yerlerini koruyordu. Bir tek yeni eklenme oldu. Antikapitalist Müslümanlar adlı oluşum Gezi Parkı’nın Taksim yönündeki girişine çadır kurmuş ve nöbete başlamıştı. Türbanlı eylemciler dikkat çekiyor ve gelen geçen fotoğraflarını çekiyordu. Beşiktaş’ta ise eylemlere ara verildi. Eylemcilerle polis şiddete başvurmama, müdahale etmeme konusunda uzlaşmışlardı.

Bütün gün dolanmaktan ayaklarım şişmişti. Büyükçe bir çadırı gözüme kestirip önünde oturanlardan, biraz dinlenmek için izin istedim. Üç büyük soğuk su alıp çadırın arkasında ayaklarımı yıkadım. Çorapları naylon torbaya koyup çöpe attım. Çantada temiz yedek vardı. Sonra oradakilerden rica ettim, bir şişe suyla başımı yıkattım. Rahatlamıştım. Çadıra girip sırt çantamı yastık yapıp uzandım. Uykuya dalmışım. Üç saat kadar sonra gürültülere kalktığımda ter içindeydim. Üstümü battaniyeyle örtmüşlerdi ve gitmişlerdi.

Parkta bir koşturmaca vardı. Dışarı çıkıp Taksim'e yürüdüm. Eylemcilerden kalabalık bir grup Beşiktaş'a doğru gidiyordu. Sloganlar atılıyor, marşlar söyleniyordu. Bir söylenti çıkmıştı:

"AKP'liler Beşiktaş Çarşı'yı bastı. Çatışma çıktı..."

Oysa Beşiktaş'ta daha öğlen saatlerinde geçici barış sağlanmıştı. Yükselen dumanlara ve gelen seslere bakılırsa çatışma çıktığı doğruydum. Ama işin aslı neydi? Beşiktaş'ta işyeri bulunan yeğenimi aradım.

"Yok dayı, basılan-yakılan yer yok ama Dolmabahçe girişinde polis eylemcilere müdahale ediyor. Çok gaz atıldılar. Burada bile göz gözü görmüyor. Polis kaçanları kovalayıp gözaltına alıyor. Fena halde dövüyorlar. Kendine dikkat et."

Sonra yine Beşiktaş'ta işyeri bulunan bir arkadaşımı aradım. Eylemdeydi. Durumu şöyle özetledi:

Beşiktaş'ta Akaretler'den aşağı doğru yürüyen eylemciler, Başbakan Erdoğan'ın gündüz söylediği, "Yüzde 50'yi zor tutuyoruz" sözlerine tepki gösterip sokağa dökülmüştü. Bir de Çankırı'dan haber gelmişti. Sosyal medya sallanmıştı o haberle.

"Sırada Anıtkabir var elhamdülillah."

Bu twiti AKP'li olduğu söylenen bir genç yazmıştı. Büyük infial yaratmıştı eylemciler arasında. Herkes homurdanıyor, "Yeter artık" diye tepki gösteriyordu. Başbakanlık Çalışma Ofisi önünde polis etten duvar örmüştü. Eylemciler taşlarla, polis gaz bombası ve taziyikli suyla direniyor, saatlerdir sürüyordu çatışmalar.

Beşiktaş'tan yükselen gaz bulutları, Taksim'de, "AKP'liler Beşiktaş Çarşı'yı bastı. Çatışma çıktı" söylentisini çıkartanların ekmeğine yağ sürmüştü. Koşarak Dolmabahçe'ye doğru gidenlere engel olmaya çalışanları duymadılar bile.

"Alanı boşaltmayın. Parkı bırakmayın. Bu provokasyon. İnanmayın. Geri dönün."

Nafile çabaydı bunlar. Bende peşlerim etakıldım. Dolmabahçe'den Beşiktaş'a yürürken polis TOMA'larla, gaz bombalarıyla karşıladı. Grupların birleşmesiyle sayıları bine yaklaşan eylemciler sloganlar atarak koşuyor, karşıdan da gaz bombaları yağıyordu. Gaz gelince

aynı kitle gerisin geri depara kalkıyordu. Arada düşenler, ezilenler vardı. Eylemcilerin tamamına yakını gençti.

Çatışmalar o kadar şiddetliydi ki bir ara Swiss Otel'in arkasından Dolmabahçe'ye inen yokuşun alt başında askeriyenin duvarının yanında siper alıp çömeldim. Yaklaşık on dakika yerimden kıpırdayamadım. O denli taş, misket, gaz bombası kapsülü ve plastik mermi uçuşuyordu havada. Kaçarken ve kovalarken çarpanların, sırtıma vuranların sayısını hatırlamıyorum. Ama işi öğrenmişim bir gençten. Gömleğin altına üç rulo havlu kâğıt, her havlu kâğıdın arasına da mutfaklarda kullanılan alüminyum folyolardan eklemiştim. Üstünü de sargı bezleriyle sarmıştım. Plastik ve boyalı mermiye karşı koruyordu. Kapsül gelirse de sargı bezinin ipekli kurşungeçirmez yelekler gibi yönünü bozup, hızını azaltacağını umuyordum. Alüminyum da ısıyı engelleyecekti.

Kepçeyle TOMA'ya karşı

Saklandığım yerden çıktım. Biraz sakinleşmişti ortalık. Ama o da ne? Gördüğüme inanamıyordum. Fazla gazdan kafayı mı bulmuştum yoksa? Stadyumun önünden kepçesini kaldırmış dev bir iş makinesi geliyordu. Şaka gibiydi ama değildi, gerçektir. Üstüne insanlar doluşmuştu. Sarı-kırmızı, sarı-lacivert ve en çok da siyah beyaz formalı gençler sarı renkli dev, paletli aracın yanında alkışlarla ilerliyordu. Elinde Türk Bayrağı olan bir genç üstüne çıkmış, "Açılın. Dikkat" diye bağıırıyordu. O dev makine paletlerinin üzerinde asfaltı bir tank gibi eze eze geldi. Aracın arkasında kocaman

YIKIMCILIK VE HAFRİYAT yazıyordu. Yaklaşık 100 kişilik bir grup düdükler çalarak, sloganlar atarak dev makineyle birlikte Beşiktaş'a doğru ilerliyordu. Nasıl çalıştırmışlardı? Nasıl kullanıyorlardı? Ama geliyorlardı işte, marşlarla, türkülerle.

Grubun içinde "Dağ Başını Duman Almış" marşını okuyanlar da vardı, havaya kalkmış kepçeye lazer ışığı tutanlar da. Tören alayı gibi önümüzden geçtiler. Beşiktaş'ın girişine yaklaşmışlardı ki, karşı taraftan gaz bombası yağmaya başladı. Ortalık akşamın karanlığında bembeyaz olmuştu. Polisler de şaşkındı. Üzerlerine dev bir kepçe yaklaşıyordu. Fırsattan istifade koşarak polislerin

bulunduğu noktaya biraz daha yaklaştım. Şimdi tam iki aracın arasını gören kaldırımın üstündeydim. İyi bir açı yakalamıştım. Koştum derken bu arada bir detayı da aktarayım. Her yer ama her yer barikatlardan dağılan ve atılan demir çubuk, taş, kalas, bank, çöp kutusu, lamba, direk, gaz kapsülü gibi malzemeye doluydu. Ayağınızı burkmanız, düşüp suratınızı parçalamanız, bir yerinizi kırmanız an meselesiydi. Polis de eylemciler de bu şartlarda kaçma, kovalamaca içindeydiler.

Gaz biraz dağıldı, dev kepçenin arkasına sığınan eylemciler çıkıp taş atmaya başladı, polis de anında gaz bombası. Al sana iyi fotoğraf açısı. Kaldık mı arada! Sırtımı dayanacak son noktaya kadar geri çektim. Duvara yapışmıştım. Makineyi dahi kaldıramıyordum, siz anlayın artık, önümde nasıl bir taş, misket, plastik mermi ve bomba trafiği olduğunu. Bir süre duran dev iş makinesi homurdanarak tekrar hareket etti. TOMA tam kepçenin ucundaydı. *“Kepçe TOMA’yı kovalıyordu”* denebilir mi? Denir. Adım adım olsa da TOMA geri, kepçe de ileri doğru gidiyordu. TOMA’nın arkasındaki polisler geri çekilirken yine ardı ardına gaz bombaları patladı. Biri tam ayağımın dibine düşmüştü. Tekme salladım ama ayağım önce boşlukta sallandı, sonra duman fışkıran gaz kapsülü topuğumun çarpmasıyla

tam dibime girdi. Paçamdan içeri, yukarılara doğru yayılan gaz ödümü koparttı. Tabana kuvvet eylemcilerin arasına, iş makinesinin de gerisine kaçtım. O sırada sloganlar yükselmeye başladı:

“Faşizme karşı omuz omuza...”

Hemen yanımda iki kişi dumanların arasında ellerini sallayıp oldukları yerde zıplayarak bağıırıyordu.

“Faşizme karşı bacak omuza...”

Anam... İlk kez duyuyordum bu sloganı. Sesleri yüzlerce kişinin hep bir ağızdan haykırdığı *“Faşizme karşı omuz omuza”* sloganı içinde eriyip gidiyordu ama benim dibimdeydiler. Yanlış da duymamıştım.

“Faşizme karşı bacak omuza...”

Gazdan seçemiyordum yüzlerini. İyice yaklaştım. Birisi Taksim’de polislerle elinde gökkuşağı renkler bulunan bayrağıyla

direnen travestiydi. Diğerini tanımıyorum ama o da ya eşcinsel ya da travestiydi. Bağırıyor, zıplıyor, eğleniyorlardı. Gözlerine minik deniz gözlüklerinden takmışlardı. Birisinin elinde tef vardı. Sloganı bağırırken onu da bacağına ritmik şekilde vuruyordu. Bir yandan da dans eder gibi hareketler yapıyorlardı. Ara ara boyunlarındaki bezleri burunlarına götürüp soluklanıyor sonra devam ediyorlardı:

"Faşizme karşı bacak omuza..."

Baktığımı görünce zayıf, uzun boylu olan kolumdan tuttu;

"N'aber Yalçın Abi. Hatırladın mı beni?"

Hatırlamadım. Nereden hatırlamalıyım? Programdan mı, bilemiyordum.

"Hani geçen fotoğraf çekilmişti ya..."

Tamam şimdi olmuştu. Beyoğlu'nda Sugar Bar'ın sokağının girişinde karşılaşmıştık. O sokaktaki minicik çay ocağına giderdim yıllardır. Eski ANAP İl Merkezi'nin bulunduğu sokak. Sabah yayın çıkışı karşılaşmıştık. Yanındaki arkadaşı fotoğrafımızı çekmişti.

"Hatırladın di mi? Hadi gel fotoğraf çekilelim."

Allah'ım sen bana sabır ver. Arkamız, sağımız, solumuz, önümüz, yanımız gazdan, taştan, müdahaleden yanıyor. Ama o fotoğraf çekirmek istiyor. "Tamam" dedim kırmamak için. Geçti yanıma, koluma girdi, savaş mahallinde hatıra fotoğrafı çekti beni. "Dikkat edin kendinize" dedim uzaklaşırken, "Sende abiiii" diyerek el salladılar arkamdan. Eğleniyorlardı.

Nöbet vardı televizyonda. Artık dönmeliydim. Önce Taksim, oradan da Tepebaşı üzerinden vardım. İyice bir temizlendim yukarı çıkınca. Ekip geldi, toplantıya başladık. Arkadaşlardan biri ajanstaki haberleri sayarken sözü Beşiktaş'taki eyleme getirdi.

"Kepçeyle TOMA kovalamışlar. Yapalım mı?"

"Ben kurgularım. O haberi bana bırakın" dedim. Saydıkları olaylar arasında, Gazi Mahallesi'nde yaklaşık iki bin kişinin karakola yürümesi ve bir eylemcinin kafasından gaz kapsülüyle vurulması da vardı. Sabaha kadar sağdan soldan eylem ve müdahale haberleri geldi ajanslardan.

4 Haziran 2013 – Salı... Eylemlerin 9. günü.

Sabah bültende ilk haber Başbakan Erdoğan'ın havaalanı konuşmasıydı. Ardından Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün günlerden sonra, Başbakan gidince konuya müdahil olması. Sonra da, yurt genelindeki eylemlerden toparlama haberi yayınladık. Beşiktaş'ta sabaha kadar süren çatışmalarla, Gazi mahallesindeki eylem ve vurulan gencin haberini de ardından yayınladık.

Bugün TBMM'de siyasi parti grupları toplanacaktı. Başbakan yoktu ama bir gün önceki açıklamalarının ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, sandık ve demokrasi açıklamasının yankıları olacaktı mutlaka. Yılmaz Tunca gazete manşetlerini ve köşe yazılarını aktardı. Saat 09.09'da bitti bülten.

Ülkede genel durum

Ülkenin genel halini ve eylemlerin nasıl yayıldığını anlamak için kısaca bir göz atalım isterseniz neler olduğuna. Bir gün önceye ve geceye ait bilgiler bunlar. Benim bizzat gözlemlediğim olaylar değil, ajanstaki bilgilerden toparlamadır:

Ankara Güvenpark'ta gündüz eylemciler ve polisler karşılıklı oturup dinlenerek sohbet etti. Ancak akşam geç saatlerde göstericiler arasından polise taş atılmaya başlanması üzerine polis kalabalığı, "Bu saate kadar hiçbir şekilde müdahale etmedik. Siz de anlayışlı olun, aranız katılan saldırgan gruba izin vermeyin ve sakın bir şekilde dağılın" diye uyardı. Kalabalıktan polise atılan şişe ve taşların devam etmesi üzerine polis, gaz bombaları ile gruba müdahale etti ve 65 kişiyi gözaltına aldı.

Beşiktaş'ta gözaltına alınan göstericilerle birlikte İstanbul'da olaylarla ilgili toplam gözaltına alınan gösterici sayısı 422'ye ulaştı. 422 göstericiden 281'i serbest bırakılırken, önceki gece gözaltına alınan 76 gösterici Adliye'ye sevk edildi.

Tunceli'de olaylar çıktı. Barikat kurup ateş yakan grup, Şehit Nahit Bulut Polis Merkezi'ni de taş yağmuruna tuttu. Polis,

göstericilere müdahale etti. Polis, bu kez Devlet Hastanesi'nin bulunduğu caddede göstericilere biber gazıyla müdahalede bulunup dağıttı. Atılan gaz bombaları hastanedeki birçok hasta, hasta yakını ve sağlık personeli de etkiledi.

Adana'da akşam saatlerinde Atatürk Parkı'nda toplanan üç bin kişi yürüyüşe geçti. Bazı göstericiler, AKP İl Başkanlığı'na taş attı. Olaylar büyümeden önlenirken bir grup tekrar AKP binasına yürüdü. Gruba tazyikli su ile müdahale edildi ve yedi kişi gözaltına alındı.

İzmir'de beş gündür süren eylemlerde sosyal medya üzerinden halkı isyana teşvik ettikleri ve propaganda yaptıkları ileri sürülen 26 kişi gözaltına alındı. Polisin 38 adrese yaptığı baskınlarda yakalananlar emniyete götürüldü.

Eskişehir'de çoğunluğu üniversite öğrencisi bir grup, çadırlar kurup evlerinden getirdikleri kanepeler ve koltukları koydukları yolu trafiğe kapattı. Çadırların üzerine de *"Rahatsız etmeyin direniş var"* yazıldı.

Antakya’da başına aldığı darbe sonucu hayatını kaybeden 22 yaşındaki Abdullah Cömert’in cenaze töreninden dönen grup Armutlu mahallesinin girişine barikat kurarak polisin girmesini engellemeye çalıştı. Polis barikatı panzerlerle aştı, eylemcilere TOMA ve gaz bombası ile müdahale etti

RedHack grubu, valiliğe ait “www.hatay.gov.tr” sitesini hackledi.

Yayın çıkışı bir gün öncenin günlük notlarını bilgisayara geçtikten sonra doğrudan Gezi Parkı’na gittim. Her şey bıraktığımız gibiydi. Yine de parkta hummalı bir temizlik çalışması vardı. Gençler çöp topluyor, turuncu renkli tişört giymiş kadınlar yerleri süpürüyordu. Ağaçlara gerilen iplere battaniyeler, nevresimler asılmış, güneşe bırakılmıştı. Parkın Divan Otel tarafına bir bostan kurulmuş ve çeşitli bitkiler dikilmişti. Adına da “Çapul Bostan” denmişti. Ayrıca boşluklara da ağaç fideleri dikmişti eylemciler.

Parkta, Taksim’de, Harbiye’de, Dolmabahçe’de tur atıp durdum. Öğleden sonra herkes Ankara’daki gelişmeleri konuşuyordu. Başbakan vekili Bülent Arınç, özür dilemişti. Bu haber olumlu bir hava yarattı parkın içinde. Aslında bu özür, “çevreci eylemi başlatanlara yönelik aşırı gaz kullanımı” konusundaydı, yani polisin uyguladığı yaygın şiddet için değildi ama kaydını arada ve kabul gördü parkta. Üstelik Arınç, Gezi Parkı direnişçilerinin temsilcileriyle görüşecekti. Bu arada Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, BDP İstanbul milletvekili Sırrı Süreyya Önder’i kabul etmiş ve dinlemişti. Genel olarak bir güvensizlik hâkimdi ama olumlu da bulunmuştu bu adımlar. Kazanım olarak değerlendirildi.

Hemen ardından Başbakan Erdoğan’ın Fas’taki açıklamaları geldi. Erdoğan, olaylardan dolayı CHP’yi suçluyordu. Ve kendisi ülkeye dönmeden olayların biteceği öngörüsünde bulunuyordu. Anlaşılan danışmanları Başbakan’ı fena halde yanıltmıştı ya da İstanbul’u yönetenler kanaatlerini aktarmıştı. Ama her durumda da yanıılıyorlardı. Olaylar bitmeyecek, daha da büyüyecekti.

Bu arada iş bırakma eylemi haberi geldi. KESK’in başını çektiği ve DİSK, TTB ile TMMOB’u da davet ettiği iş bırakma eylemine

sonunda karar verilmişti. Ertesi gün Türkiye'deki binlerce emekçi kent meydanlarında buluşacaktı. Sendikaların bu nazlı eylem kararı buruk karşılandı eylemciler arasında. Şunca gündür emeğin gücü yoktu alanlarda. Talepler şunlardı:

"Taksim'in Gezi Parkı olarak kalacağı resmen ilan edilsin. Halka uygulanan şiddetin sorumluları hesap versin, istifa etsin. Gözaltına alınan binlerce kişi hakkında soruşturma açılmasın, halktan özür dilensin. Taksim başta olmak üzere tüm meydanlarda uygulanan toplantı ve eylem yasağına son verilsin."

Parktaki Sloganlar

Hazır ortalık sakinken parkta ve çevredeki sloganları fotoğraflamaya başladım. İşte bazıları:

"Napan be poliscik"

"Anamızı da aldık geldik"

"Orama toma, burama to"

"Gizem seni seviyorum"

"Hepimiz ayyaşız"

"Çare Drogba"

"Slogan bulamadım"

"Gaz atma çay yap"

"Benim canım yanmaz gardaş. Hayırdı yaaa"

"AVM'mi istiyorsun. Kamooonn"

"Bizim gibi 3 çocuk ister misin?"

"Yerli gaz, biber gazı"

"Piknik tüpünü çakmakla kontrol eden millete biber gazı işlemez usta"

"Benim gaz bol acılı olsun polis emmi"

"Savaş mı istiyorsun? Kamoonn"

"Lanet olası federaller"

"Oynamazsan kazanamazsın dostum"

"Ohhh biber"

"GTA'da polis döven nesile sataştın"

"Biber gazı cildi güzelleştirir, panpa"

BENİM DENİZİ KIZ,
 KIZI DENİZ KOKAN
 "GAYUR" İZMİRİM
 GAPULCU KALBİMİZ
 SENİNLE

BİBER GAZI DA NEYMiŞ?

Biz ağzına BİBER sürülerek
 yetiştirilmiş bi gençliğiz!!!

"Devrimci eşcinseller her yerde"

"Polis kardeş gerçekten gözlerimizi yaşartıyorsun"

"Allah'ını seven defansa gelsin. Jamiryo"

"Yeter artık yaaa. Polis çağıracağım"

"Gel annesi, gel bebeğim"

"Gazlar Meksika'dan mı HACI?"

"Gazın mı bitti abisi? Gel bende var"

"Piston aşığı indi Teyyip"

"Al sana gündem"

"O son birayı yasaklamayacaktın"

"Bir de gazete niye okumuyorsun derler"

"Ayyaşın çapulcu kızı"

"Mevsim yaz, kömürü bırak bikini dağıt"

"Direnişe katılmak kilo verdirir"

"Torunum için buradayım. Nuran"

"Hani benim Recebim, Recebim. Biber gazı isterim. Atmazsan, AHİM'e de giderim"

Arınç istifa etti mi?

Taksim ve Gezi'de günler böyle geçiyordu. Başbakan vekili Bülent Arınç, Gezi Parkı temsilcileriyle görüştü, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e çıktı. Başbakan Erdoğan dört gün sonra bir gece yarısı yurda döndü. AKP'li yöneticiler, "*Alana, karşılamaya gitmeyin*" demişlerdi ama binlerce kişi Yeşilköy'e akın etti. E bu kadar kalabalık olunca seçim otobüsü de gönderildi arkalarından. Otobüsün üstünden faiz lobisini suçladı Başbakan. Oysa biz, çapulculara çakacağını sanıyorduk, fena halde yanıldık. Çapulcular rahatlamış, Gezi Parkı'ndaki havadar çadırlarında mışıl mışıl uyurken; banka sahipleri, medya patronları, faizle parasına para katanlar tir tir titredi sabaha kadar.

Başbakan yokken özür dileyen, Taksim Dayanışması ile görüşen tecrübeli politikacı Bülent Arınç, bir adım geride duruyordu otobüsün üstünde. Emine Erdoğan eliyle birkaç kez öne gelmesi için işaret yaptı ama o yerini korumayı tercih etti. Bu duruş dedikoduları da beraberine getirdi.

"Arınç, istifa etmeye kalkmış, Cumhurbaşkanı engel olmuş."

Yazılı açıklamayla yalanlandı bu dedikodular anında. Başbakan Erdoğan'ın Afrika'da, dilenen özü duyunca elindeki tableti fırlattığı ve Emine Hanım tarafından zor sakinleştirildiği de iddia edildi. Hatta, Arınç'ın bu nedenle istifasını sunmak üzere köşke çıktığı da söylendi. Serin bir Ankara akşamında bu iddiayı bana aktaran AKP'lilerin yalancısıyım ama arkası gelmedi bu haberlerin. Ne yalanlandı ne de doğrulandı.

Akdeniz Olimpiyatları yapıldı. Attığı twitlerde eylemcilere söven sporcu olimpiyatların açılışında bayrak taşıdı. Bir haber kanalının mikrofonunu yayın politikasına tepki göstererek iten milli basketbolcu da "vatan haini" ilan edildi, milli takım kadrosuna alınmadı. Olimpiyata katılan sporcularımızın dopingler nedeniyle ardı ardına döküldükleri ortaya çıktı. Tüm bunlar olmaya devam ederken Uluslararası Olimpiyatlar'a adaylığımız için iki bakanımız lobi faaliyetindeydi Londra'da.

AKP, ardı ardına mitingler düzenledi. "Milli İradeye Saygı" mitingleri tüm haber kanalları tarafından, hem de saatler öncesinden, canlı yayınlandı. Teyzenin biri, Başbakana olan sevgisini, "kıllı" kelimelerle ifade edince RTÜK ceza kesti yayınlayan kanallara. Yeşilköy'den başlayarak, Milli İrade mitinglerini dikkatle inceleyenler ikinci mitingden sonra kürsüdeki bakan sayısının azaldığını, sonunda sadece Başbakan'ın kaldığını fark ettiler. Biz de bu önemli detay gözümüzden kaçtığı için hayıflandık.

Önce Necati Şaşmaz ve Hasan Kaçan sonra aralarında sanatçılardan da bulunduğu Taksim Dayanışması temsilcilerini kabul etti Başbakan. Nam-ı diğer Polat Alemdar, yaptığı açıklamalarla Gezi'nin kaybedenleri arasına yazdırdı adını. Hülya Avşar'la bile görüştü Başbakan. Ama sonra Zehra kızımızın eylemlerde çekilmiş fotoğrafını bulan medyamız babası Kaya Çilingiroğlu'na şikâyet etti sayfalarından koca koca başlıklarla. Zehra da 90 kuşağı gençlerindendi. Onu anlamayı, dinlemeyi değil jurnallemeyi tercih etmişti boyalı basınımız. Hülya Avşar dik durdu, "Gitmek istedi, izin verdim" dedi. Babası adına yapılan haberlerde kızının kulağını çektiği yazıyordu. Doğru muydu yoksa masa başı haberi miydi bilemiyorduk.

Taksim Dayanışması, “devam” dedi bu arada. Hayatlarını, “Durmak yok. Yola devam” sloganına adanmış politikacılarımız pek bir kızdı bu “devam” kararına. Ardı ardına uyarılar geldi. “Tamam artık evlerinize dönün”, “Tadında bırakın” diyenler çıktı. Tercümesi, “B...nu çıkartmayın” olan bu açıklamaları ve çağrıları yapanların hiçbirisinden, “Gezi Parkı’na Topçu Kışlası yapılamayacak. Proje tamamen iptal edildi. Yargı kararlarına ve halkın tercihlerine saygılıyız” açıklaması duymamıştık oysa. Öldürülen eylemciler, kafası, gözü patlatılan gençler için tek kelime eleştiri ve özür de yoktu ortada. Eylemciler ikna olmadı, “Yeter artık, evinize dönün” çağrılarına. Analar çıktı alanlara, “Yanınızdayız çocuklar” diye haykırdı yaşlı başlı kadınlar. Bir de piyano ve piyanist vardı. Hem de Taksim Meydanı’nda. O piyano gözaltına alınmıştı ilk müdahalede. Herhalde dünya demokrasi tarihinde gözaltına alınan ilk piyanoydu. Piyanist serbest ama suç aleti yedieminde rehindi.

Şiddetin dozu iyice artıyor

15 Haziran 2013 – Cumartesi... Eylemlerin 20. Günü

1- Başbakan Tayyip Erdoğan, Ankara'nın Sincan ilçesinde bir gün önce düzenlenen "Milli İrade'ye Saygı" mitinginde *"Taksim Meydanı boşaldı, boşaldı; yoksa güvenlik güçlerimiz orayı boşaltmasını bilir"* demişti.

2- Vali Hüseyin Avni Mutlu gece sabaha kadar eylemcilerle görüşmüş, *"Pazar sabahı birlikte kahvaltı yaparız parkta"* demişti.

3- Taksim Dayanışması bileşenleri tarafından alınan ortak karara göre direnişin sadece Taksim Dayanışması çadırında sürdürüleceği, park ve çevresindeki diğer çadırların, flamaların ve bayrakların indirileceği belirtildi.

4- Saat 16.00'ya gelindiğinde bazı afişler indirildi. Birkaç çadır söküldü. Ayrıca Gezi Parkı'ndan meydana açılan bölgedeki barikatların bir kısmı temizlendi.

5- Saat 17.00... Polis anonslara başladı. Parkın boşaltılmasını aksi takdirde müdahalenin başlayacağını duyuruyordu.

6- Saat 20.50'de Gezi Parkı'na müdahale başladı. Polis resmen ezdi geçti. Kaçanlardan bazıları yakınlardaki otellere sığındı, sığınamayanlar gözaltına alındı. 27 Mayıs 2013 gününden bu yana bu kadar şiddetli, bu kadar ezici, yok edici bir müdahale olmamıştı. Ben de oradaydım. Aktaracağım yaşadıklarımı ve gözlemlerimi. Önce sonuca ve söylenenlere bakalım:

Aralarında çocukların da bulunduğu 53 yaralı, yüzlerce gözaltı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik: *"Kusura bakmayın, bu devlet, halkının güvenliğini sağlamak zorunda."*

Divan Otel'de gaza maruz kalan Alman siyasetçi Claudia Roth: *"Savaş gibiydi."*

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu: *"Bu milleti kendi çıkarları için içsavaşa bile sürüklemekten çekinmeyeceği anlaşılan bir başbakanın, kanunsuz emirlerini uygulamak uluslararası normlara göre suçtur."*

İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu: *“Gezi Parkı’yla ilgili yapmış olduğumuz bu çalışmanın fevkalade düzgün, sıkıntı olmaksızın, kısa sürede tamamlanmış olması memnuniyet oluşturmıştır.”*

Saat 20.30...

Parkın alt tarafında Ceylan Otel’e yakın noktada bir yandan polisin yaptığı anonsları dinliyor bir yandan da parka bakıyordum. İnanılmaz bir uğultu vardı parkta. Her yandan sloganlar atılıyordu. Taksim’den patlama sesleri yükseliyordu. Gaz da geliyordu ama uzaktan. Koşarak gelenler İstiklal Caddesi girişinde polisin göstericilere gaz bombası attığını ve Taksim’e girmelerine engel olduğunu, çatışmaların sürdüğünü söylüyordu.

Çok sayıda çocuklu aile vardı. Eylemciler onlara gitmelerini söyledi. Toplanıp çıkmaya hazırlanıyorlardı parktan. Çıkanlar da oldu. Slogan atanların ve koşturanların arasından yavaş yavaş yukarı doğru yürüyordum. Hemen herkes maskesini takmış, operasyonun olup olmayacağını konuşuyor, olası bir baskına karşı hazırlık yapıyordu. Oysa polis açık açık söylüyordu:

“Çıkın yoksa geliyoruz.”

Saat 20.40...

Parkın girişine kadar yaklaştım. Polisler yan yana dizilmiş, kalkanlarını önlerine dizmiş bekliyordu. İki TOMA çapraz şekilde yaklaşmıştı ve yönlerini parka çevirmişti. Önde omuzlarındaki tüplerden gaz püskürten beş yada altı polis vardı. Hemen arkasınca gaz bombası atan tüfekleriyle zetçiler. Daha arkada 50 ya da 60 Çevik Kuvvet polisi. Merdivenin yanlarında da sivil polisler bekliyordu. İki tane de ambulans gördüm. Daha uzakta da bir kamyon. Siviller dahil polislerin tamamı gaz maskelerini takmıştı. İstiklal Caddesi'nin girişinde gaz bombaları patlıyordu. Polislerden bazıları alanda kalan afişleri zıplaya zıplaya yakalayıp indiriyordu. AKM'ye iki Türk Bayrağı ile ortasına Atatürk posterini asılmıştı.

Basamaklar ile sol ve sağ taraf eylemci doluydu. Anıtın çevresinden kaçanlar Harbiye ve Talimhane arasından taş ve slogan atıyordu. Hava henüz kararmamıştı. Basamakların sağında, ortada kocaman bir afiş vardı. "Bize gücün yetmez" diye yazıyordu üzerinde. Taksim'de dört bir yanda müdahale vardı. Panzerler ve polisler de yavaş yavaş Gezi'ye çıkan merdivene yaklaşıyordu. Yanımda benim gibi olanları izleyen serbest fotoğrafçılık yapan

arkadaşıma, "Müdahale geliyor. Dikkat et kendine," dedim. Güldü ve "Girsinler, biz de olanları çekeriz" dedi. Zaten çekiyorduk olanları.

Saat 20.51...

Panzerler parkın merdiveninde bekleyenlerin üzerine su sıkma-ya başladı. İnsanlar sağa, sola ve parkın içine kaçıyordu. Polis anonsları, siren sesleri, sloganlar vardı. Otobüs duraklarının arkasındaki koridordan bir TOMA su sıkı sıkı olduğumuz noktaya geliyordu. Antikapitalist Müslüman grubunun olduğu yerdeki paravanı siper etmiş eylemcilere turuncu renkli basınçlı su sıkılıyordu. Eylemcilerden birisi yere düştü. Kalkamıyordu. Panzer doğrudan ona yöneldi ve ardı ardına su sıkmaya başladı. Diğer eylemciler çocuğun durumunu görmüş, üzerinde "Müslümanlığından Utan" yazılı paravanı çekerek siper yapmışlardı. TOMA'nın arkasında da 40 kadar Çevik Kuvvet koşarak ilerliyordu. Parkın yan tarafından gelen grup havai fişek ve taş atmaya başladı aşağıya. Bunun üzerine gaz bombası yağmaya başladı parkın üzerine. İnsanlar içeri kaçıyordu. Biz parkın içinde, bir grup gazeteci de dışında olayları görüntülemeye çalışıyorduk bu kargaşada.

Yandaki toprak kısımdan atlayıp caddeye inenler Harbiye ve Tarlabası yönlerine koşuyordu. Ve polis koşarak, bomba ata ata basamakları tırmandı. İlk olarak solda "Apocular", "PKK" yazılı afişlerin bulunduğu bölüme daldı polis. Ardından hızla içerilere girdiler. Dört bir yandan gaz bombası atıp su sıkıyorlardı. Kaçabilenler şantiye bölümüne atlıyor, yola çıkıyor, orada da gaz ve suyla karşılanıyordu. Konteynırların arası da beyaza bürünmüştü. TOMA'lar daha fazla ilerleyemiyordu. O anda iki Akrep girdi araya ve hızla parkın içine daldı.

Çevik Kuvvet parka girmişti. Eylemciler de tam karşılarında duruyordu. "Polis dışarı" sloganları başladı. Polisler durmuş, eylemciler yanlarına kadar gelmiş ve parktan polisin çıkmasını istiyordu. Aşağıya doğru koşmaya başladım. Parkın Divan Otel yönünü de görmek istiyordum. Tam "Çapul Bostan"a yaklaşmışım ki, gaz bombalarının dibimize düştüğünü gördüm. Kaç dakika sürmüştü? En fazla beş dakikada parka tamamen girmişti Çevik Kuvvet. Gözlerim yanmaya başlamıştı. Kafamın üstündeki gaz maskesini

aşağı çektim. Divan Otel gözüküyordu. Abartmıyorum. Girişi ve neredeyse ilk üç katı gazın içinde kaybolmuştu.

Saat 21.00...

Gaz bombaları birdenbire kesildi. Müdahale durmuştu. Arkama döndüm, parkta sadece polis, alev ve duman vardı. Tekme tokat, yumruk, kavga başladı. Bazı eylemciler göğüs göğse direniyordu. Ama copu yiyen düşüyor, kalkmaya çalışırken arkadaki polisin tekmeleriyle bir daha düşüyordu. Çığlıklar, patlama sesleri, sloganlar... Kaçabilen kaçtı, kaçamayan yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı. Ben de basamaklara yöneldim ama iki polis coplarını kaldırmış üstüme doğru parkın içine koşuyordu. Tam tersine Ceylan Otel yönüne döndüm.

"Gel lan buraya orospu çocuğu!"

"Kaçma lan. İbne. Yakalarsam a.. koyacağım. Gel lan buraya."

Arkamdan küfür yağıyordu. Bana mı yoksa başka kaçanlara mı bilmiyorum. Tam bir panik ve kargaşa vardı. Kendimi hızla Ceylan Otel'in girişine attım. Bu arada gaz bombalarından göz gözü görmez, nefes alınamaz olmuştu yine. İTÜ yönünden de taş atılıyordu polislere doğru. Tam Ceylan Otel'in köşesinden yukarı dönerken üstüme doğru koşarak gelen 10-15 kişilik Çevik Kuvvet polisiyle karşılaştım. Başkaları da vardı bu yöne kaçan. İlk gelen polis kalkarıyla öyle bir çarptı ki, sağdaki çimenlerin içine yuvarlandım. Toparlandım. Başımın sağ tarafında inanılmaz bir sancı vardı. Sanki içeri torna-vida sokuyorlardı. Çimenlere oturdum. Darmaduman olmuşum. Makinem boynumda, çantam sırtımdaydı ama aklım objektiflerdeydi. Onlara bir şey olmuş muydu? Başımın ağrıyan yerine elimi bastırırken solumdan gelen ağlama sesine döndüm. En fazla 20 yaşlarında bir kız çocuğunun dudağının kenarından kan akıyordu. O sırada üzerlerinde polis yazan yelekli sivil dört adam geldi koşarak. Hep bir ağızdan bağıryorlardı.

"Yat yere, yat. Kıpırdama. Ellerini uzat. Aç bacaklarını."

Yüzükoyun uzanmıştık çimenlere. Baktım kız yalnız değil. Üç genç daha var az ilerimizde. Kız bağıryordu: "Faşizme geçit yok." Oğlanlardan "tıs" yok. Öylece, sessizce kuzu kuzu yatıyorlardı yerde. Kız daha çok bağırınca tepesine çöktüler. Polisin biri

ayaklarıyla vurarak zaten açık olan bacaklarımı iyice sağa sola germemi sağladı.

"Gazeteciyim..."

"Konuşma. Sus. Ellerini ensene koy!"

Elleriyle yoklaya yoklaya üstüm arandı. Bir yer hariç nerem varsa dokunmuşlardı. "Ayağa kalk, ellerini ensene koy" dedi biri yine. O sırada fotoğraf makinemi görmüştü.

"Gazeteci misin?"

"Evet gazeteciyim."

"Kimliğini ver."

"Ben gazeteciyim."

"Ben de makinistim. Kimliğini ver da anlayalım ne olduğunu."

Elimi indirip kot pantolonumun arka cebinden cüzdanımı çıkarttım. Ve arkaya doğru uzattım.

"Çıkartsana lan kimliğini, uşağın mıyım ben senin?"

"Tamam. Peki. Sakin ol."

"Cevap verme."

Adam öyle bağıyor ki sanırsın Hitler belgeselinin başrol oyuncusu. Akıllanmıştım artık tövbe billâh, "Gazeteciyim" demeyecek-

tim. Neme lazım. Nüfus cüzdanımı uzattım. Yine kızmıştı yüzünü hiç göremediğim cengâver.

“Hani lan gazeteciydın? Nerede basın kartın?”

Hey babalar... Gazeteciyim derim suç, basın kartımı vermem suç. Yaka cebimden Flash TV kartımı çıkartıp uzattım. O sırada elleri arkadan kelepçelenen kız çocuğu sesini daha da yükseltti. Bir yandan da olduğu yerde debelenip polislerle direniyordu.

“Faşizme geçit yok. Yuhh. Katiller!..”

Oğlanlarda hâlâ “tıs” yoktu. Benim Flash TV kartını alan polis kızın bacağına bastı:

“Direnme kızım, bak. Canın daha çok acır.”

Ulen ne adi adamım. Gül gibi, temiz kalpli, yardımsever cengâvere haksızlık etmişim. Tekrar arkama geçti. Azıcık öne kaçtım.

“Vayyy, Yalçın Abi sen misin ya? Kusura bakma.”

“Yoo estağfurullah. Ne kusuru?”

Arkama döndüm. Gençten bir oğlan. Göbekli, yamru yumru. Yer elması gibi bir şey.

“Abi söylesene baştan.”

Kafa atsam yazık olacak. Atmasam içimde kalacak. Kaç kez tekrarlamıştım gazeteci olduğumu oysa.

“Söyleyemedim. Kusura bakma.”

“Ya abi, ne mütevazı adamsın. Buyur git. Dikkat et.”

Saat 23.00...

Taksim’e çıktım. Bir TOMA’nın ışığında üstümü başımı silkeledim. AKM’nin önünde polislerin yanında makinemi, çantamı, objektifleri kontrol ettim. Hepsi sağlandı. Bir tek, çantanın ön gözüne koyduğum cep telefonunun ağzı-burnu kaymıştı. Ve İstiklal’den süzüldüm ki süzülmez olaydım. Gece üçe kadar çıkamadım bölgeden.

Sokak aralarında, cadde üzerinde yer yer çatışmalar sürüyordu. Bir ara Sıraselviler’e çıktım aralardan. Polisler yolun üzerindeki konsolosluğun yanındaki işhanına kaçanların peşindeydi. Kapıyı açtıramayınca üzerindeki tahta işlemeleri vura vura kırmış ve açılan deliklere ancak sığın tüfeklerinin namlularını uzatmış gaz bombası atıyorlardı içeri.

Can pazarı

O binaya sığınan arkadaş anlattı sonradan. Polis gaz sıkmaya başlayınca içeri kaçmışlar. Yanlarında bir de engelli genç varmış. Polis içeri gaz bombası atınca en üst kata kadar çıkmışlar. Yarım saat kadar bekledikten sonra aşağı inip dışarı çıkmışlar. Çiçek Bar'ın köşesindeki polislerle tartıştıktan sonra geçmelerine izin verilmiş.

Sıraselviler'in girişinde soldaki ilk sokağın başındaydım. Kazancı Yokuşu'na bağlanır o sokak. Eylemciler ara ara kafalarını gösterip slogan atıp geri çekiliyorlar. Eski Maksim Gazinosu önünde bekleyen polisler gaz bombası attılar tüfekten. Sokağa kaçtım ben de. Gaz bombası hemen yandaki otelin girişine düşmüştü. Yavaş yavaş geri dönüyordum. O sokaktaki merdiven rezalettir. Tam son basamağa gelip kafamı sağa döndürdüm ki, TOMA karşımdaydı. TOMA'nın su sıkacağıını çıkarttığı sestten anlarsınız, eğer eylemlerde çok bulunmuşsanız. Ve duyduğum ses basınçlı suyun geleceğini anlatıyordu. Ah ulan, aklıma o afiş geldi:

"Orama Toma. Burama To..."

Suyun çıktığını gördüğüm anda arkamı döndüm. Direkt üzerime sıkılmıştı. Kıçımın üzerinde kayıyordum aşağıya doğru. Sonra bir daha bastı suya, içerdeki muhterem arkadaş. Kazancı Yokuşu'nun üst girişindeki camının oraya kadar kaya kaya inmiştim. Ayağa kalktım, sokağın başında duruyordu TOMA. Paçalarımından su akıyordu. Elimi kaldırıp işaretparmağımı salladım.

"Yeter be. Yeter... Yeter..."

O sırada bir eylemci belime sarılıp çekti beni kenardaki inşaatın yanına. Çevik Kuvvet yukarıdan ardı ardına iki gaz bombası kapsülü atmıştı. Geri döndüm, The Marmara'nın yanından yukarı Taksim'e. Ama batmıştım. Tekrar İstiklal'e girdim. Osokak senin, bu sokak benim görüntüleye, görüntüleye Galatasaray. Oradan direkt aşağıya, Kasımpaşa. Kasımpaşa'yı boylu boyunca geçip Dolapdere'den yukarı. İnanılmaz geliyor değil mi? Ama böyle. İnsan koştururken yorulmuyor. Durunca yoruluyor böyle ortamlarda. Yollarda barikatlar vardı. Şişli yönüne doğru ilerliyordum. Her tarafta ateşler yakılmıştı. Sokaklar ve anacade tıklım tıklımdı. Şişli Zabita Müdürlüğü önünde bir de baktım Mustafa Sarıgül'ün özel kaleminden bir arkadaş.

"Aaa, Yalçın Abi ne oldu sana böyle?"

"İslandım azıcık. Başkan mı burada?"

"Evet yukarıda. Gel seni çıkartayım yanına."

Mustafa Sarıgül'ün ofisinde

İki kat üstte bir odadaydı Mustafa Sarıgül, camdan dışarıyı seyreliyordu. Ve bir yığın insan vardı odada. Nereden baksanız 30 yıldan fazla dostluğumuz, sırdaşlığımız var. Adam gibi de adamdır. Sarıgül, delikanlıdır, sözünün eri ve kötü gün dostudur. Az sayıda insan benim kadar yakından tanır onu.

"Başkanım Yalçın Abi geldi."

"Ooo kardeşim benim."

Sarılmaya kalktı.

"Başkanım hiç öpmeyin. Sırılsıklamım."

Şaşırmıştı Sarıgül halimi görünce. Hemen bir iskemle getirtti. Soğuk su söyledi.

"Ne bu hal Yalçın. Eylemden mi geliyorsun?"

"Evet başkanım. Taksim'den geliyorum. Döneceğim yine."

Uzanıp alınımdan öpmüştü, hiç beklemediğim bir anda. Gözleri dolu dolu olmuştu. Benim de. İlçesinde caddeler, sokaklar alev alev yanıyordu. Barikatlar kurulmuş, sloganlar atılıyordu. Üzülüyordu memleketin haline, konuşmuştuk. Şimdi buradan tek tek saymayayım ama sağlık yardımı, gıda yardımı, ambulans, su, kıyafet vs... Çok yardımı olmuştu. Pek kimse bilmez ama iki kez yürüdü grupların en önünde. İki kez de fena gaz yedi polisten. İşte o Mustafa Sarıgül, gözleri dolu dolu bakıyordu bana. Biraz da halime acımişti sanırım. Islanmış, tozlanmış, yorulmuş, gaza bulanmıştım.

"Hadi başkanım size doyum olmaz."

"Nereye gidiyorsun?"

"Taksim'e. Devam..."

"Dikkat et kendine. Bir şey olursa ara."

"Tamam başkanım, siz de..."

Koşarak indim aşağıya. Önümüzden üç minibüs geçti. Üzerlerinde "AKUT Arama Kurtarma" yazıyordu. İçleri kırmızı kıyafetler giymiş insanlarla doluydu. 15 Haziran 2013'ü, 16 Haziran

2013'e bağlayan gece durum buydu. Polisle eylemciler Harbiye'de sokak sokak çatışyordu. Caddeler yakılmış barikatlarla kapalıydı. Divan Oteli'nin yanından karşıya geçip Habertürk binasına geldim. Eski kayınbiraderim Erhan Fıratlı bekliyordu. İstiklal'de bir restoranda görev yapıyordu Erhan. O da çıkamamış, bu saatlere kalmıştı. Oradaki bir kafeye oturduk. Eski eşim ve kızım bizi almaya geleceklerdi. Arkadan hâlâ gaz, sloganlar ve ara ara patlama sesleri duyuluyordu.

Sabaha karşı eve ulaştığımda her yerim ağrıyordu. Ama daha acı sürprizle fotoğrafları bilgisayara aktarırken karşılaşacaktım. CF kartlardan birisini okumuyordu bilgisayar. Daha doğrusu hiç görmüyordu. Çantayı korumuştur özel kılıfı ama pantolonun cebinde islanmıştı CF kart. Çalışmıyordu. Diğer karttaki görüntüleri aktarıp web siteme ekledim, sıcaklığına notları da günlüğe yazdım.

Twitter'a girdiğimde özellikle iki kişinin küfürlü mesajları vardı, engellemeden önce yanıt yazdım:

"Bakın sabah ezanı okunuyor. Bana küfür edeceğinize dua edin de kimse ölmesin."

Ne bir slogan yazmıştım bugüne kadar ne de olumlu, olumsuz yorum. Sadece olanları aktardığım *web* sitemi duyuruyordum. Yayınladığım fotoğraflara bozulmuştu küfür edenler. Ne yapsaydım, fotomontaj mı yapsaydım? İkisini de engelledim gitti.

Televizyonda Halk TV'yi açtım. Boğaz Köprüsü'nü geçmeye çalışanlara polis ve asker engel olmuştu. Hemen her yerde eylem ve müdahale vardı. Başbakan Erdoğan bugün Kazlıçeşme'de miting düzenleyecekti, Melih Gökçek meydan okumuştı eylemcilere. Vs, vs, vs... Gün ışıırken koltukta sızmışım.

Ülkede hayat normale, eylemler anormale dönmeye başladı. Duran adam çıktı herkes şaşırdı. Bikinili kadın çıktı herkes daha da şaşırdı. Duran adam eylemi, oturan, uzanan, yatan, düşen adama dönüştü. Su savaşı ve LGBT yürüyüşünün arasına Karanfilli Anma eylemi ve BDP'lilerin Cizre'de öldürülen genç için yaptıkları yürüyüş karıştı. Yeni ölüm haberleri geldi ardı ardına. Ankara'da Ethem Sarısülük polis kurşunuyla, Eskişehir'de 19 yaşındaki üniversite öğrencisi Ali İsmail Korkmaz kimliği meçhul adamlarca dövülerek katledildi.

Her cumartesi gaz günüydü artık. Taksim'de buluşuyor, gece yarısına kadar kaçma, kovalamaca içinde fotoğraf çekiyorduk. Yine yaralanmalar, yine şiddet. Taksim'e giriyor, Gezi'nin çevresinde dolaşabiliyorduk. Ama Gezi Parkı'na çıkamıyorduk. Yasaktı. Yaklaşmaya kalkana yine gaz, yine cop.

6 Temmuz 2013 Cumartesi...

Taksim Dayanışması'nın çağrısıyla Taksim'e çıkmıştı eylemciler. Mahkemenin, Taksim ve Gezi ile ilgili aldığı tüm işlemlerin durdurulması kararıyla parka gireceklerdi. Ama meydana çıkmalarına bile izin vermedi polis. CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin saatlerce pazarlık yaptı polisle. Ancak izin yerine gaz geldi, plastik mermi geldi, tazyikli su geldi. Polisler milletvekili falan dinlememiş, Tekin dahil kim varsa saldırmıştı. Halk TV'nin kadın muhabirinin çürümedik yeri kalmadı gözaltına alınırken. Gürsel Tekin yaralandı, CHP İl Başkanı Oğuz Kaan Salıcı polisten küfür işitti, itildi, hırpalandı. Talimhane'de palalı bir adam önüne gelene saldırdı ama polis gözaltına bile almadı.

Ben de Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğraf Ana Sanat Dalı'ndan dönem arkadaşım Özcan Yaman'la birlikte fotoğraf çekiyordum. İstiklal Caddesi'nin ara sokaklarından çıkan eylemciler polisle çatışyordu. En şiddetli çatışma Galatasaray Meydanı'ndaydı. Bir ara ortalık sakinleşti. Özcan bana seslendi:

"Gel şu sokağa girelim. Aşağıda müdahale var."

"Ya Özcan ne zaman bir sokağa girsem arada kalıyorum. Emin misin?"

"Gel sen gel..."

Özcan benim kıydan kıydan yürüdüğümü görünce seslendi:

"Öyle saklanırsan yersin gazı. Ortadan yürü. Saklanma."

Girdiğimiz sokak tam Nevizade'ye çıkıyordu. Sokağa müdahale ediyordu polis. Bir Akrep de girişini kapatmıştı. Akrep'in üzerindeki polis sürekli plastik mermi sıkıyordu sokağa. Arkadan gelen Çevik Kuvvet polisleri de gaz bombası atıyordu. Özcan koştu daldı sokağa. Ben arkada kalmıştım. Sloganlar atılıyor, insanlar çatal, kaşık, tuzluk hatta masalardaki mezeleri fırlatarak kendilerini savunuyordu. Ben de girdim sokağa. Savaş alanı gibiydi. Polis yemek yiyen, bira, rakı içen insanların üzerine gaz bombası ve plastik mermilerle saldırmıştı ama ummadıkları bir direnişle karşılaşmışlardı. Kim varsa üzerine yürüyordu polisin. Bir kadın yaralanmıştı, başından akan kanı siliyorlardı peçeteyle. Genç bir kadın avaz avaz bağıırıyordu.

"Neden? Neden? Ne istiyorsunuz bizden?"

Nevizade'nin üst tarafından çıkıp Galatasaray Lisesi'nin önüne geçtim. Özcan yoktu ortalarda. Geri dönüp Taksim'e yürüdüm. Ama polis etten duvar örmüştü. Biraz soluklandım. İzin vermiyorlardı geçmeme. O sırada Çevik Kuvvet polislerinden biri geldi yanıma.

"Vay Yalçın Abi. Çökmüşsün beee..."

Sonra bir diğeri geldi.

"Abi, Muş ne oldu? Muş?"

Hatıra fotoğrafı çekildiler tek tek. Az ilerimizde polislerin amiri alana girmek isteyenlere bağıırıyordu;
 “Yasak. Zorlamayın. Yasakkkkk...”

İnsanlar geri çekildi. Amir bize yöneldi.

“Kimsin kardeşim sen? Ne konuşuyorsun memurla bıdı bıdı...”

“Amirim tanımadınız mı? Yalçın Abi, Flash TV’den.”

“Oo Yalçın Bey nasılsınız?”

Elini uzatmıştı. Tokalaştık.

“Ya siz bayağı yaşlıymışsınız. Televizyonda hiç öyle gözükmüyordunuz. İki büklüm duruyorsunuz.”

“Ya sormayın. Yaşlandık.”

“Allah’a emanet olun” dedim ve uzaklaştım.

Aç kapa, musluk mu bu

8 Temmuz 2013 – Pazartesi... İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, emniyet müdürü Hüseyin Çapkın öğleden sonra birlikte parkı açtılar. Genç bir kadın,

konusmasının uzunluğu ve içindeki tekrarlarla neredeyse baygınlık geçirten Vali Mutlu'ya bir soru sordu:

"Eşimle öpüşebilecek miyim?"

Vatandaş parka girdi. Ancak saat tam 15.00'te yine kapatıldı park. Polisler vatandaşları parktan çıkartırken yaşlı bir teyze polislere aynen şöyle diyordu:

"Evladım, aç kapa, aç kapa musluk mu bu?"

Polis, Taksim Dayanışması'nın Gezi Parkı'na girmesine izin vermemişti. Müdahale oldu. Polisin müdahalesinde çok sayıda vatandaş yaralandı. Artık kanıksamış, çok önemli bir an değilse fotoğraf bile çekmiyorduk. Keyfe, kafasına göre gaz atıyordu polis. İstiklal Caddesi'nde Akbank Sanat'ın orada sağa sola bakınırken birden müzik yükseldi. Nereden geliyor derken, bir Akrep'in hoparlöründen yükseldiğini söylediler. Çözemedim müziğin kaynağını ama gevşeyivermiştik bu gergin ortamda.

*Kendime geldim geleli dostlar
Olamam kimseye düşman
Bi şüphem yok kefenim sağlam
İçerim ben bu akşam*

*Sesleri duydum duyalı dostlar
Yola çıktım yeni baştan
Acelemlerim yok hedefim sağlam
İçerim ben bu akşam
İçerim ben bu akşam*

Bir yandan müzik çalıyor diğer yandan gaz bombası yağıyordu ara sokaklara. Çok sayıda eylemci gözaltına alındı. Taksim Dayanışması üyeleri İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Ali Çerkezoğlu, Mücella Yapıcı, Erkan Baş, Ongun Yücel, Ender İmrek, Süleyman Solmaz, Beyza Metin, Akif Burak Atlar ve Haluk Yüksel de gözaltına alınanlar arasındaydı.

Ve gece saat 23.00 gibi tam da biz televizyonda mesaiye başlamışken tekrar açıldı Gezi Parkı. Sabaha kadar doldu park. Yüzlerce kişi şölen yaptı adeta.

Taksim Parkı'nın çiçekleri ve ölümsüzleri

9 Temmuz 2013 – Salı... Sabah yayından sonra yine Taksim'e gittim. Fotoğraf sanatçısı Ali Öz'le karşılaştık. Taksim Dayanışması'nın basın toplantısına gidiyordu. "*Parkta buluşuruz*" dedim. Önden gidip fotoğraf çekmek istiyordum. Parkın ortasındaki büyük havuzun oradaki merdivenin başına bir afiş asılmıştı.

"Taksim Şehitleri Parkı – Hoş geldiniz – 1977 / 2013"

Afişin hemen altında merdivenin başında bir koltuk. Koltukta da suratından yaralanmış ve burun bölgesi bandajlar içinde bir genç oturuyordu. Belediye ekipleri hâlâ çalışıyor, çiçek dikip büyük saksılar içindeki ağaçları yerleştiriyordu parka. Banklarda, yerlerde uyuyanlar vardı. Park sıfırdan, yeniden yapılmış, süslenmişti.

Basın toplantısından sonra sloganlar atarak geldi Taksim Dayanışması üyeleri. Yürüyerek parkı dolaşp, havuzun yanında asılı afişin altında basın açıklaması yaptılar. Mücadeleye devam edilecekti. Grup dağıldı. Çimenlerin üzerine konulan taşlara sprey boya ile isimler yazılmıştı. Ben de son kare fotoğrafımı çekip, çıktım parktan.

“Mustafa Sarı / Rahmet eylesin”

“Ethem Sarısülük / Ölümsüzdür”

“Abdullah Cömert / Ölümsüzdür”

“Medeni Yıldırım / Ölümsüzdür”

“Mehmet Ayvalıtaş / Ölümsüzdür”

“Ali İsmail Korkmaz / Ölümsüzdür”

DİZİN

2 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu 21
31 Mart Ayaklanması 20

A

Abdullah Başcı 124
Abdullah Cömert 124, 133, 155
Abdullah Gül 13, 47, 51, 123, 131, 133, 136, 137
Ahmet Hakan 39
Ahmet Ümit 39
Akif Burak Atlar 153
AKM 40, 50, 59, 65, 88, 101, 103, 109, 111, 112, 116, 141, 145
AKUT 148
Ali Babacan 40
Ali Çerkezoğlu 153
Ali İsmail Korkmaz 150, 155
Ali Öz 154
Anıtlar Kurulu 21
Antikapitalist Müslümanlar 17, 125
Aykut Oray 7

B

Barbaros Şansal 13, 14, 39
BDP 23, 27, 28, 32, 68, 83, 133, 150
Bedrettin Dalan 12
Bergüzar Korel 53
Beyza Metin 153
Bülent Arınç 13, 40, 133, 136
Bülent Korucu 51
Bülent Ünal 26, 37

C

Cemil Çiçek 13, 47
Cem Toker 39

Cem Yılmaz 53
Ceylan Otel 14, 25, 60, 62, 65, 88, 140, 143
CHP 7, 13, 23, 33, 37, 40, 47, 48, 50, 51, 60, 63, 83, 85, 101, 102, 104, 110, 116, 121, 124, 133, 139, 150
Claudia Roth 139
CNNTURK 35

D

Demokrasi ve Özgürlük Mitingi 13
DİSK 30, 33, 34, 35, 133
Divan Otel 14, 24, 26, 29, 31, 46, 58, 60, 63, 64, 95, 107, 133, 139, 142, 143

E

Eda Yalçın 26, 65
Emine Erdoğan 47, 87, 136
Emre İşcan 13, 31
Ender İmrek 153
Eren Sunay 13
Erhan Fıratlı 149
Erkan Baş 153
Ertuğrul Günay 38
ESP 109
Ethem Sarısülük 150, 155

F

Fatma Şahin 40
Flash TV 10, 11, 13, 26, 59, 65, 74, 91, 102, 109, 145, 152
FOX TV 27
Fusun Erdoğan 109

G

Gezi Parkı 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 30, 31,
33, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 47,
48, 49, 50, 51, 53, 54, 58, 59, 60,
62, 63, 64, 66, 67, 69, 83, 85, 86,
87, 88, 95, 98, 100, 102, 103, 104,
107, 109, 113, 123, 124, 125, 133,
134, 136, 138, 139, 140, 150, 153,
154
Grup Yorum 108
Gürsel Tekin 37, 48, 60, 63, 65, 66,
102, 150

H

Habertürk 31, 95, 117, 123, 149
Hadi Karaoğlu 36
Halil Paşa Topçu Kışlası 20, 21
Halit Ergenç 53
Halk TV 104, 106, 150
Haluk Yüksel 153
Harun Tekin 39
Hasan Kaçan 137
Hayati Yazıcı 40
Hayrünnisa Gül 47
Henri Prost 21
Hülya Avşar 137
Hüseyin Avni Mutlu 30, 35, 36, 83,
139, 140, 152
Hüseyin Çapkın 30, 152
Hüseyin Çelik 46, 139

İ

İbrahim Çiçek 109
İnönü Stadı 21, 117
İnönü Stadyumu 88, 89, 113
İsmet İnönü 21, 23, 46
İstanbul Büyükşehir Belediyesi 18,
19, 21, 39, 100

K

Kadir Topbaş 18, 19, 152
Kaldıraç 108
Kaya Çilingiroğlu 137
Kazancı Yokuşu 32, 43, 125, 146,
147
Kemal Kılıçdaroğlu 13, 40, 48, 63,
85, 102, 139
KESK 133
Kırmızılı Kadın 38
Kurtuluş 109, 112
Kuzey Marmara Otoyolu Projesi
47

L

LDP 39
Lütfü Kırdar 21

M

Medeni Yıldırım 155
Mehmet Ayvalıtaş 124, 155
Mehmet Görmez 42
Mehveş Evin 39
Melda Onur 50
Memet Ali Alabora 48, 60, 122
Mimarlar Odası 21
MLKP 109
Muammer Güler 113, 114
Mücella Yapıcı 153
Muharrem İnce 48
Mustafa Kemal Atatürk 23, 24, 46,
67
Mustafa Sarıgül 147, 148

N

Nazmiye Demirel 48, 50, 51
Necati Şaşmaz 137
NTV 7, 46, 113

O

Ongun Yücel 153

Osman Örsal 38

Ö

Ömür Dilmen 27

Özcan Yaman 151

Özgür Radyo 109

R

Recep Tayyip Erdoğan 13, 18, 19,
20, 21, 23, 24, 40, 46, 47, 48, 50,
51, 54, 85, 86, 87, 98, 102, 114,
115, 116, 118, 120, 122, 123, 124,
126, 131, 133, 136, 137, 139, 150

RedHack 133

Reuters 38, 123

S

Sabahat Tuncel 32

SDP 109

Sevda Tepesi 11, 12

Sırrı Süreyya Önder 27, 28, 29, 32,
38, 46, 51, 66, 68, 72, 83, 121, 133

Süleyman Çelebi 33, 102

Süleyman Demirel 48, 51

Süleyman İnce 102

Süleyman Solmaz 153

Ş

Şebnem Ferah 114, 115

Şehir Plancıları Odası 21

T

Taksim Dayanışması 14, 15, 21, 22,
136, 137, 138, 139, 150, 153, 154

Taksim Gezi Parkı Koruma ve Gü-
zelleştirme Derneği 22, 38

Taksim Stadı 20

Taksim Yayalaştırma Projesi 21

Tarkan 53

The Marmara Oteli 18, 111

TMMOB 133

Topçu Kışlası 18, 20, 21, 84, 85, 98,
100, 101, 138

TTB 133

Turgut Özal 12

Türkiye Diyanet Vakfı 42

U

Uğur Mumcu 19, 43

Ulusal Kanal 26, 37, 82, 104, 106

Umut Oran 48

Y

Yalçın Akdoğan 123

Yalçın Çakır 1, 2, 3, 5, 10, 116

Yavuz Sultan Selim Köprüsü 47

Yılmaz Tunca 11, 16, 31, 44, 46, 59,
66, 131

Yücel Sayman 32

Z

Zehra Avşar 137

Yalçın Çakır, yılların habercisi, belgeselcisi. Özellikle televizyon sayesinde onu tanıyanların sayısı bir hayli fazla. Gezi Parkı olaylarının başından itibaren her gün sokaklardaydı. Fotoğraflar çekti, eylemcilerle konuştu, hükümet temsilcilerinin ve yöneticilerin açıklamalarını, eylemcilerin düşüncelerini, isteklerini dinledi, olan-biteni en yakından, en içeriden izledi, yaşadı. Kâh biber gazı yedi, kâh TOMA'ların sıkıldığı sudan nasibini aldı. Parkta yattı, yaralandı, koştu, her yere yetişmeye çalıştı. Hep meydandaydı, hep sokaktaydı. Her gün not tuttu. Amacı, bir habercinin gözüyle yaşananları ilk elden kaydetmekti.

Bu Daha Başlangıç, baştan sona, 2013 yılının Mayıs-Haziran aylarında yaşananların, İstanbul'da başlayıp çığ gibi bütün ülkeye yayılan, hepimizin yaşamını değiştiren olayların belgeseli niteliğinde. İçeriden ve tarafsız bir bakışla, kendi çektiği fotoğraflarla tarihe düşülmüş bir kayıt.

Yalçın Çakır, kendi gördüklerini, kendi duyduklarını yazıyor. Onun son derece akıcı bir dille anlattıkları, gelişmeleri tüm hızıyla, tüm aksiyonuyla yansıtırken bilmediğimiz, görmediğimiz kimi köşelere de ışık tutuyor. Unutulmayacak, unutulmaması gereken günlere bir habercinin gözünden bakmak isteyenlere...

ISBN 978-605-4764-49-5

9 786054 764495

t 15

www.kirmizikedikitap.com